

ΒΛΑΧΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ 60
453.33 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

PORT
PAYÉ
HELLAS

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ
Κ.Δ.Α.
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΛΛΑΣ

ΕΛΤΑΛΟΦΟΣ

Για την Πόλη, τον πολίτη, τον πολιτισμό

Μηνιαία Πολιτική Εφημερίδα * Εκδότης - Διευθυντής: Μιχάλης Βασιλειάδης

ΕΤΟΣ 5ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 57 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1995 - Διευθ.: Ακροπόλεως 61 Καλλιθέα 176.75 Τηλ. 95.83.225 Fax: 95.10.787
Γραφείο Επικοινωνίας (Κατόπιν προσυνεννόησης): Εμμανουήλ Μπενάκη & Βαλτετσίου 52 - Πλατεία Εξαρχείων 106.81 Αθήνα Τηλ. 36.47.297

Ο Αμερικής Ιάκωβος, (αγνοώντας υπογραφές και όρκους) προωθεί πρακτικές που διακυβεύουν την ενότητα. Αμεση και δυναμική αναμένεται η αντίδραση της Μητρός Εκκλησίας. του Μιχάλη Βασιλειάδη

Δυσάρεστα και ανησυχητικά τα νέα που φθάνουν από την Αμερική σχετικά με τις τάσεις ανταρσίας, που εδώ και αρκετό καιρό είναι εμφανείς στην όλη συμπεριφορά του Αμερικής Ιακώβου, απέναντι στη Μητέρα Εκκλησία. Την προϊσταμένη αρχή δηλαδή, η οποία τον διόρισε και από την οποία και μόνο εξαρτάται ο χρόνος θητείας του.

Μετά το κοινό ανακοινωθέν που υπογράφηκε στις 3 Νοεμβρίου 1995, κατά το πέρας της επισκέψεως της

Πατριαρχικής Εξαρχίας στην "Επαρχία" του Ιακώβου, τα πράγματα φάνηκαν να ηρεμούν και το πρόβλημα να βαίνει προς τη λύση του. Τα μέλη της Εξαρχίας, δηλαδή ο Αυστραλίας Στυλιανός, ο Σεβαστίας Δημήτριος και ο Βρεσθένης Δημήτριος, παρά τις προκαταλήψεις κάποιων κύκλων της Αμερικής, χειρίστηκαν το όλο θέμα με σύνεση και πραότητα. Συνεργάστηκαν επί 25 μέρες, τόσο με τον Αρχιεπίσκοπο Ιακώβου, όσο και με τους κατά τόπους Επαρχι-

ούχους Επισκόπους. Επικοινωνήσαν άμεσα με την Επαρχιακή Σύνοδο, το Εθνικό Αρχιεπισκοπικό Συμβούλιο, την Εθνική Φιλόπτωχο, την Εθνική Νεολαία, τα διάφορα Επισκοπικά συμβούλια, συνδέσμους κλήρου, Αρχόντων και οφφικιάλων, εφορείες, φιλοπτώχους αδελφότητες κλπ. Συναντήθηκαν ακόμη με την Εφορεία, το διοικητικό και διδακτικό προσωπικό της Θεολογικής Σχολής του Τιμίου Σταυρού και του Ελληνικού Κολλεγίου και ήρθαν σε επαφή με τους φοιτητές των ιδρυμάτων αυτών. Όπου έπρεπε, η Πατριαρχική Εξαρχία δεν δίστασε να αναγνωρίσει το έργο του Ιακώβου και να πλέξει το εγκώμιό του. Σε ειδικές παραγράφους στο κοινό ανακοινωθέν υπογραμμίζονται τα εξής:

«Η Πατριαρχική Εξαρχία διεπίστωσε μετά βαθείας ικανοποίησης την ευγνωμοσύνη των εκκλησιαστικών συντεταγμένων ομογενών της Αμερικής προς τον Αρχιεπίσκοπό των κ. Ιάκωβον, δι' όσα προσέφερεν εις αυτούς, σχεδόν επί τεσσαρακονταετίαν, αλλά και την σταθεράν αφοσίωσίν των προς την εν Κωνσταντινουπόλει Μητέρα Εκκλησίαν, η οποία απέστειλε προς αυτούς και εοτήριζε εξακολουθητικώς και δια παντός μέσου όχι μόνον τον σημερινόν Αρχιεπίσκοπον, αλλά και πάντας τους διαπρεπείς προκατόχους του, αιμνήστους Αρχιεπισκόπους Αλέξανδρον, Αθηνάγοραν και Μιχαήλ».

«Την εύλογον θλίψιν των, επί τη επικείμενη αποχωρήσει αυτού -την οποίαν πολλοί, ευχαρίστως θα έβλεπον αναβαλλομένη επί τι διάστημα- παρηγόρησε μεγάλως η διαβεβαίωσις της Πατριαρχικής Εξαρχίας ότι ο Αρχιεπίσκοπος κ. Ιάκωβος και μετά την λήξιν της ενεργού ποιμαντικής του, δεν θα παύσει τιμώμενος εις το ακέραιον, συνε-

Συνέχεια στη σελ.3

ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ ΠΑΡΑ ΤΟΥ
ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΤΕΧΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥ

Χριστός γεννάται, δοξάσατε
Χριστός επί γης, υψώθητε.

Προσφιλείς εν Χριστώ αδελφοί,

Τέκνα εν τω Γεννηθέντι Κυρίω αγαπητά,

Εορτάζομεν και εφέτος εντός της πανευφροσύνης και λειτουργικής κατανύξεως την του Χριστού Γέννησιν εν τη Μητρί Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία, εν ολοκλήρῳ τη ανά την οικουμένην Ορθοδόξῳ Εκκλησίᾳ του Χριστού.

Και εορτάζομεν εν τη βασιλίδι των πόλεων εντός της ίδιας ημών ατμοσφαίρας· εορτάζομεν όλα αι πόλεις και τα χωρία εντός του ιδίου αυτών πνεύματος· εορτάζομεν αι ορθόδοξοι χώροι και οι πιστοί της διασποράς· έκαστος όπου ευρίσκεται. Και έρχεται ο Κύριος, και φέρε παντού το φως, την ουράνιαν αγκαλιάσιν· έρχεται εις την ημετέραν εσχατιάν· έρχεται και επισκέπτεται ημάς, τους αμαρτωλούς και αναίσιους.

Και η Θεία Λειτουργία υπενθυμίζει πάντοτε την αδυναμίαν και αναξιοότητα ημών, λέγουσα: «Ουδείς άξιος των συνδεμένων ταις σαρκικαίς επιθυμίαις και ήδοναίς προσέρχεσθαι ή προσεγγίζειν ή λειτουργείν σοι... Το γαρ διακονείν σοι μέγα και φοβερόν και αυταίς ταις επουρανίαις δυνάμεσιν». Και επ' όσον είναι μέγα και φοβερόν και εις τας αγελικάς δυνάμεις το να διακονούν τον Θεόν, συνειδητοποιούμεν την απροσμέτρητον αναξιοότητα ημών και το αγεφύρωτον χάσμα, το οποίον χωρίζει την ημετέραν αδυναμίαν από του Θεού την παναγίαν και ανεκμήνυτον ύπαρξιν. Πλην όμως απογοητευθώμεν εκ του γεγονότος της παντελούς αναξιοότητος και ευτελείας ημών, η λειτουργική ευχή προσθέτει έν «άλλ' όμως»:

«Άλλ' όμως για την άφατον και αμέτρητον σου φιλανθρωπίαν ατρέπτως και αναλλοίωτως γέγονας άνθρωπος».

Την ιδιήν μας απροσμέτρητον αδυναμίαν νικά η άφατος και αμέτρητος φιλανθρωπία του Θεού Λόγου. Και έρχεται και μας σώζει δια τρόπον θεϊκού, αξίον της μεγαλοπρεπούς Αυτού αγάπης. Δεν μας επισκέφθη απλώς· δεν μας εκήρυξε μόνον την αλήθειαν του λόγου· δεν μας παρηγόρησε δια νουθεσιών· δεν εθεράπευσε ως ιατρός τας ασθενείας ημών· Αλλά ατρέπτως και αναλλοίωτως έγινε άνθρωπος· και μας έχαρισε το φως της γνώσεως δια κοινωνίας ζωής· και απλούται η ευλογία και η ουράνιος παράκλησις εις ολοκληρον την ανθρωπίνην ύπαρξιν.

Κατέστη η Εκκλησία παράδεισος· εφωτίσθη η σύμπασα οικουμένη· σκιερώνται όλη Χριστού γεννηθέντος· βλέπομεν όλην την φύσιν καταγλυτωμένην δια της θείας Επιφανείας· και ευρίσκομεν την πλημονήν της ζωής.

Όλον το μυστήριο είναι φανέρωσις ανεκμήνυτου φιλανθρωπίας· είναι υπέρβασις του νόμου και της δικαιοκρισίας· είναι η νίκη και η δεσποτεία της θείας ευπλαχνίας. Δια τούτο τονίζει ο αββάς Ισαάκ: Μη νομομάσεις τον Θεόν δικαίον. Εάν ήτο δίκαιος, θα μας κατεδίκαιεν όλους, συμφώνως προς τας πράξεις ημών. Είναι φοβερός ο Θεός, όχι δια την δύναμιν Του, αλλά δια την αγάπην και την ελεημοσύνην Του. Και ο εκ των προκατόχων ημών εν Αγίοις Πατρί Γρηγόριος ο Θεολόγος, του οποίου τους λόγους χρησιμοποιεί η ακολουθία των Χριστουγέννων, μας λέγει διηνεκώς: Χριστός γεννάται, δοξάσατε! Μη μεμψιμοιρήτε δια τας δοκιμασίας σας· μη φοβήσθε δια τας ασθενείας σας· μη αμφιβάλλετε δια την αγάπην του Θεού. Μόνον δοξάσατε· υμνήσατε· ευχαριστήσατε· σκυθήσατε εν αγαλλίασει· μαζί με όλην την Εκκλησίαν, μαζί με όλην την Δημιουργίαν. Διότι αυτή η επίσκεψις, αυτή η πρόσληψις της φύσεως ημών, η οποία χαροποιεί ολοκληρον την κτίσιν, μας κατέστησεν όλους αδελφούς του Χριστού.

Και εις το σημείον τούτο θα ήθελομεν να τονίσωμεν την σημασίαν της αληθείας, την σημασίαν της ορθοδόξου πίστεως. Πως αυτή η πίστις δι' όλης της ακριβείας δεν είναι προϋποθέσις ανεκδοχών σωτηρίας. Διότι δεν είναι ο σκορνωθείς Κύριος απλός Θεός, απρόσιτος· δεν είναι απλός άνθρωπος, αδιύναμος. Δεν είναι εις πρόσφτης ή θεοφόρος Άγιος. Είναι τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος· είναι τέλειος Θεάνθρωπος.

Τούτο είναι το μόνον κανόν υπό τον ήλιον. Δια τούτο είναι σκάνδαλον δια την ανθρωπίνην νόησιν. Είναι δύσκολον να πιστευθή· είναι θεία δωρεά, υπερβαίνουσα πάσαν έννοιαν ή βίωσιν της πλημονής ταύτης, τον μυστήριον της του Θεού Σαρκώσεως εντός της Θείας Λειτουργίας της Ορθοδόξου ημών Εκκλησίας. Και συνεκτιοποιούμεν διαρκώς

εναργέστερον, ότι η αλήθεια της πίστεως, ως φανέρωσις της αμετρήτου φιλανθρωπίας, δεν είναι κατόρθωμα ιδικών μας, αλλά δωρεά του συγκαταβάντος και κενωθέντος Θεού.

Δια τούτο μετά την πρώτην θεόπνευστον προτροπήν: «Χριστός γεννάται· δοξάσατε», ακολουθεί και δεύτερα: «Χριστός επί γης· υψώθητε». Είμεθα χρεώσται εις την θεϊκήν ταύτην Αγάπην· οφείλομεν να υψωθώμεν πνευματικώς, δηλαδή να ταπεινωθώμεν· ή, ορθότερον, εάν όντως βιώσωμεν το μυστήριο της θείας συγκαταβάσεως και κενώσεως, κατά φυσικήν συνέπειαν του πνευματικού νόμου, ταπεινούμεθα· ερχόμεθα εις αίσθησιν της παντελούς πτωχείας μας· Κενούμεθα· αδειάζομεν από την ψευδαίσθησιν ότι είμεθα «κάποιόν τι», όπως λέγει ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης· νεκρούμεν τα μέλη ημών τα επί της γης· και αναζωογονείται ο έσωθεν καινός της καρδιάς ημών άνθρωπος, τρεφόμενος εκ της θείας Αγάπης, συντριβής και ευγνωμοσύνης.

Τότε εξερχόμενοι εκ της θείας Λειτουργίας των Χριστουγέννων· εξερχόμενοι, οι αληθώς πιστοί χριστιανοί εκ της θείας ταύτης μυσταγωγίας, ακούομεν έσωθεν ημών την προσταγήν του Αποστόλου: «πλάτυνθητε» (Β' Κορ. 6.13)· γίνετε, κατά το παράδειγμα του επιφανέντος Θεού, και εις ευσπλαχνον, επεικέεις, ανεξίκακον, μεταφέρατε την θείαν δωρεάν της υψοποιού ταπεινώσεως, την οποίαν εγνωρίσατε εκ της πολιτείας του Σαρκωθέντος Κυρίου.

Μεταδώσατε εις όλους του ανθρώπου, εις όλην την Δημιουργίαν, το χαριμόσυτον μήνυμα των Χριστουγέννων δια της συγκαταβατικότητος, ευπλαχνίας και ανοχής, όπως ακριβώς εγνωρίσατε τον Γεννηθέντα Θεάνθρωπον να συμπεριφέρεται προς σας εντός της Εκκλησίας.

Χριστός επι γης· υψώθητε. Μάθετε ν' αγαπάτε· μεταφέρατε την αγάπην και την χαράν των Χριστουγέννων εις τας βασανιζόμενας καρδιάς των ζητούντων την ειρήνην ανθρώπων. Ο άνθρωπος γίνεται συνήθως δύστροπος ή και επιθετικός, όταν δεν τον αγαπούν, όταν στερηται αγάπης, κατανοήσεως και ανοχής. Οι άνθρωποι εμφανίζονται συχνά προβληματικοί, και ενίοτε κακοί, επειδή αγνοούν την αγάπην του Θεού.

Γίνετε κήρυκες της αγάπης του Θεού δια των έργων. Τούτο είναι το μεγαλύτερον δώρον, το οποίον έχουμε να προσφέρωμεν την περιόδον των Χριστουγέννων εις όλον τον κόσμον και εις τον εαυτόν μας. Δια της αγάπης γνωρίζομεν αληθώς τον εαυτόν μας και τους άλλους· δια της αγάπης επιλύονται όλα τα προβλήματα και έρχεται η ηρεμία.

Όπως όμως το μικρόν ποίμνιον της Εκκλησίας εδέχθη το πλήρωμα της ζωής και της χαράς δωρεάν και κάθε άνθρωπος, φέρων την πνοήν του Θεού, εν εαυτώ ζητεί το αυτό πλήρωμα· έχει ανάγκην να αποκτήσῃ την βεβαιότητα, ότι κάποιον τον αγαπά· κάποιον αγαπά την σωτηρίαν του· αγαπά την ελευθερίαν του· αγαπά την ζωήν του.

Διότι ο Θεός έπλασεν εν ελευθερία τον άνθρωπον εξ αγάπης. Και μόνον εντός της αίσθησεως ταύτης, ότι ο Θεός τον αγαπά, δύναται να θεοραπευθή από τα πάθη· να φωτισθή από χαράν το πρόσωπόν του· να αισθανθή παράκλησιν εις την καρδίαν του· να πιστεύσῃ ότι έχει κάποιαν αξίαν ή ύπαρξιν του· ότι είναι δυνατόν να ζήσῃ, να σωθῇ, να καταστή ελεύθερος, δια να υποδουλωθῇ εκουσίως εις την αγάπην του Θεού· είναι δυνατόν να υψώθῃ, να πλατυνθῇ, να διασταλῇ, να καταστή χώρα του αχωρήτου μυστηρίου· να εὐχῇ την ευρυχωρίαν την απεριόριστον εις την θεομὴν φύσιν της Εκκλησίας, όταν ο Χριστός γεννάται. Και τότε οπουδήποτε και αν ευρίσκεται, εν παντί τόπῳ της δεσποτείας Κυρίου, αισθάνεται ότι ευρίσκεται εις τα ίδια, διότι ευρίσκεται εντός του κλίματος της αγάπης και της στοργής του Θεού.

Χριστός γεννάται· δοξάσατε οι ορθόδοξοι πιστοί όπου και αν ευρίσκεσθε. Χριστός επί γης· υψώθητε· λαβόντες την άφατον χάριν, δια να γίνωμεν αφορμή, δια τον ιδιόν μας παραδείγματος, να υψωθώμεν δι' αδελφοί μας, να υψωθῇ και ολόκληρος η γῆ· να επιτελεσθῇ ο σκοπός της σαρκώσεως του Θεού Λόγου, ο σκοπός της δημιουργίας του κόσμου· να γίνῃ η γῆ ουσανός, να φθάσωμεν εις την τελικήν ευλογίαν της θεανθρωπίας, κατά την οποίαν «και νῦν οὐρανοὺς και γῆν και νῦν κατά το επάγγελμα Αυτοῦ προσδοκώμεν» (Β' Πέτρο.3.13). Ναι, γένοιτο, Κύριε Ἰησοῦ. Ἀμήν.

Χριστούγεννα 1995

+ Ο Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίος
διάπυρος προς τον ενανθρωπίσαντα
Σωτήρα ευχέτης πάντων ημών.

ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

Ανώδυνα, ανεπαίσχυντα, ειρηνικά...

Είναι δικαίωμα του κάθε ανθρώπου και κυρίως αυτών που έδωσαν δυναμικά το παρόν στο χώρο τους, ηγούμενοι των υπολοίπων, να τελευτήσουν περήφανα όπως περήφανα έζησαν. Οποιοι τους αγαπά πραγματικά και τους θαυμάζει, νοιάζεται για το καλό και την υστεροφημία τους, θα πρέπει να τους βοηθά και να τους υπηρετεί, προς τούτη την κατεύθυνση. Όσοι ενεργούν αντίθετα, προσπαθώντας έστω και με αντίτιμο την οδύνη, την καταισχύνει και το άγχος, να τους γαντζώσουν στη "ζωή" και την εξουσία ή δεν αντιλαμβάνονται το κακό που τους κάνουν ή λειτουργούν με ιδιοτέλεια.

Ο Κεμάλ π.χ. που τιμάται μέχρι σήμερα από τους Τούρκους σχεδόν θεοποιούμενος, δεν θα ήταν ίσως τίποτε για τους ομοεθνείς του, εάν είχε ζήσει λίγα χρόνια ακόμη και είχε προλάβει να απομυθοποιηθεί.

Ο λόγος για τον πρωθυπουργό της Ελλάδας και το περιβάλλον του. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, είναι από τους ανθρώπους που έζησαν έντονα. Αμφιλεγόμενος σίγουρα. (Ο γράφων δεν είναι από αυτούς που υπήρξαν θαυμαστές του και ενέκριναν την πολιτική του). Όμως, όπως και να το κάνουμε, αυτοί που "δεν τους γνώριζε ούτε ο θυρωρός της πολυκατοικίας τους" και όμως πέταξαν με τα φτερά του ηγέτη τους, δεν έχουν σήμερα το δικαίωμα να τον εγκαταλείπουν στον εξευτελισμό. Ας ενεργήσουν και μια φορά αυτόβουλα, κι ας επιλέξουν να πέσουν αξιοπρεπώς με τον ευεργέτη τους.

Όσο για την κυρία Δήμητρα Λιάνη, έπρεπε να καταλάβει εξ αρχής, ότι θα αποτελέσει το εξιλαστήριο θύμα, που θα παραδοθεί "προς σταύρωσιν" στην αδηφάγο κοινή γνώμη και τα αμείλικτα Μ.Μ.Ε., ενώ τα μεγάλα τρωκτικά, θα σπεύσουν να πλαισιώσουν τον νέο ισχυρό άνδρα, ο οποίος -φευ- ως "ισχυρός" θα είναι και επιρρεπής σε κολακείες και ευάλωτος στους κόλακες.

M.B.

Στήλη επικοινωνίας και έκφρασης για σας τους φίλους και αναγνώστες μας. Περιμένουμε τα γράμματά σας, που θα εκφράζουν τα προβλήματά μας και τις θέσεις σας στα γενικότερα θέματα που μας αφορούν. Δημοσιεύουμε όσα, πλέον των συγχαρητηρίων, περιέχουν και κάποιο σχόλιο ή μήνυμα, πιστεύοντας ότι δε θα μας παρεξηγήσουν οι υπόλοιποι φίλοι. Προσοχή μόνο στον τρόπο έκφρασης. Πέραν του νόμου της Πολιτείας, μας δεσμεύουν και τα Κων/πολίτικα ήθη και έθιμά μας.

✓ Τακτική η επιστολογράφος μας. Μόνο που τούτη τη φορά, για ευνόητους - όπως λέει- λόγους, ζητά να τηρήσει την ανωνυμία της. Ξεντημένη από καιρό η ίδια, μάλλον για κάποιους που έχει αφήσει πίσω της πρέπει να ανησυχεί. Σεβαστή πέρα για πέρα η επιθυμία της.

Τις μνήμες, όπως μας γράφει, επανέφερε στην επιφάνεια το αφιέρωμα της εφημερίδας μας στα "Γεγονότα" του Σεπτεμβρίου του 1955.

Ρομπινία στην Πορφυρένια Πόλη

Η δεκαεφτάχρονη Εξεδέλφη μου πήκε στην κουζίνα να πάρει τα πιάτα για να στρώσει το τραπέζι στην σάλα για το βραδινό μας. Είχε σουρουπώσει κι'όλας και άναψε το φως. Εγώ, η μικρή, από πίσω της σαν σκία την ακολουθούσα. Ο μπαμπάς δεν θα αγνούσε. "Άργησε κάπως", είπε η μητέρα και συνέχισε το μαγειρεύμα. Ανάψαμε κι άλλα φώτα για να βλέπουμε πιο καλά και ετοιμάζοντας το τραπέζι και την σάλα το ρίξαμε στο τραγουδι με όση φωνή μας έδωσε ο Θεός...

Σε λίγο, έτριξε η βαρειά εξωπορτα και τα βήματα του πατέρα ακούστηκαν πιο σβέλτα από κάθε άλλη

Από αναγνώστη μας το παρακάτω επίκαιρο και ζεστό διηγηματάκι. Γραμμένο με αγάπη για τον εγγονό του. Διαβάστε το.

Ο Άγιος Βασίλης

(Όταν φίλοι με ρώτησαν: "πώς εσύ που δεν τα είχες ποτέ καλά με τον γραπτό λόγο, τόλμησες;" παραένυττα με την αυθόρμητη απάντησή μου: "Μα η απέραντη αγάπη μου για τον εγγονό, στον οποίο και αφιερώνω το παρόν".)

«Από τότε που γεννήθηκα, μου λέν' οι μεγάλοι ότι έχουν έλθει επί Αγιοβασιλίδης. Φαίνεται πως αυτές τις μέρες έρχεται και ο άγδοος. Ελάτα, στολίσια, λουλούδια, γλυκά είναι από τις προετοιμασίες στον σπίτι μας για να τον υποδεχτούμε. Αλλά' έλα που αυτές τις χαρμόσυνες μέρες, χωρίς να το θέλω, κάτι απροσδιόριστο με βασανίζει. Κάτι, που όχι στους γονείς μου, αλλά ούτε και στον εαυτό μου δεν θέλω να ομολογήσω. Ποτέ, μα ποτέ έως τώρα δεν έχω συναντήσει τον αληθινό Αγιοβασιλίδη. Κάποτε, θυμάμαι, κτύπησε δυνατά την εξώπορτα, άφησε διαστρικά δώρα κάτω από το στολισμένο έλατο και έφυγε δίχως να τον προλάβω.

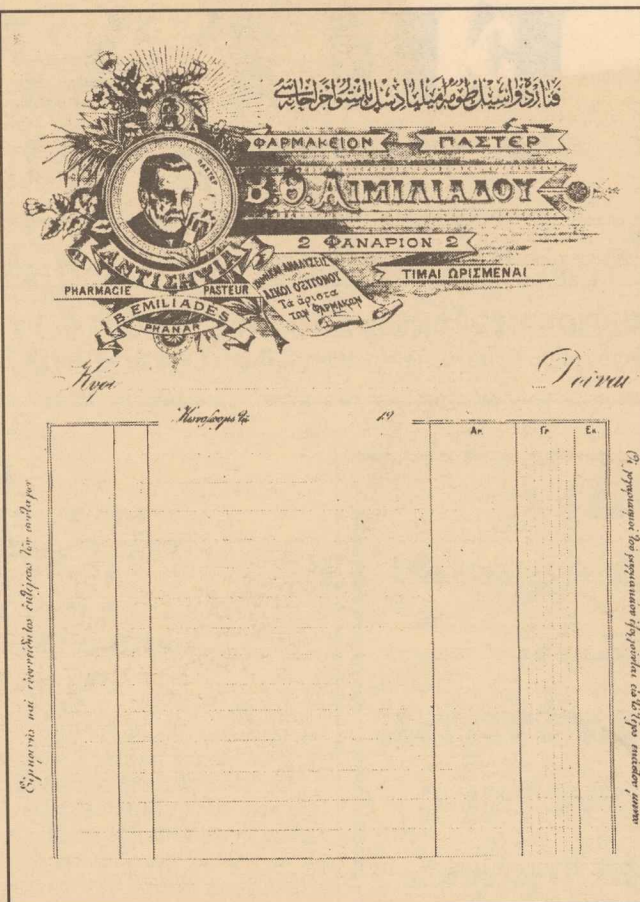
Μια άλλη φορά άκουσα μόνον την τρανταχτή φωνή του. Όσο για εκείνον που ήλθε στο πάρτυ του φίλου μου Βασίλη, στεναχωρήθηκα πολύ όταν φεύγοντας τούποςε τον φίλο μου... Αοε που πολλά παιδιά στο σχολείο λεν πως δεν υπάρχει. ΟΧΙ. Εγώ δεν θέλω να τους πιστεύω, θέλω να έχω για πάντα τον δικό μου Αγιο Βασίλη».

Αγαπητά μου παιδιά, να ξέρετε πόσο δικιο έχετε όταν ζητάτε τον Αγιο Βασίλη των παιδικών σας χρόνων να μην σας εγκαταλείψει ποτέ. Γιατί αγρά η γρήγορα, θα καταλάβετε ότι η προσηγορία κάποιου Αγίου Βασίλη είναι αυτό που ομορφύνει τη ζωή. Αλλά' αυτός, πολύ διαφορετικός από τον πρώτο, αντί παιγνίδια θα σας φέρνει κάποια να μην εχάριστη είδηση, άλλοτε μια επιτυχία, ή έστω ...την ελπίδα.

Να προσέξετε όμως, να του είστε ευγνώμονες ακόμα και για τα πιο ασήμαντα πράγματα που θα στολίζει το δέντρο της ζωής σας, γιατί τότε μόνον θα αισθάνεστε πραγματικά ευτυχισμένοι.

Αθήνα, Δεκέμβριος 1995

Λουκάς Καραθοκυρός
Πολ. Μηχανικός.

Αγαπητέ κύριε Βασιλειάδη,

Η εφημερίδα σας, σε προηγούμενο τεύχος της, μας είχε μια από τις τακτικές της πλέον, ευχάριστες εκπλήξεις: Τη μελέτη του κυρίου Στέφανου Δεκαβάλλα για τον Αρχοντα Μυρσέο Βασίλειο Αιμιλιάνη.

Σας αποστέλλω συνημμένη φωτοτυπία επιστολόχαρτου του φαρμακείου μου, που έχω στην κατοχή μου.

Χρησιμοποιήστε το όπως εσείς νομίζετε.

Με εκτίμηση και συγχαρητήρια για τη δουλία σας,

Θανάσης Νικολαΐδης

Μηχανικός

✓ Ευχαριστώ για την αποστολή. Το δημοσιεύουμε ευχαρίστως, μια και συμπληρώνει τη μελέτη του εκλεκτού συνεργάτη μας.

Ο. Ο πατέρας, μας είπε να ανεβούμε στο επάνω πάτωμα. Εκείνη την εποχή μαζί μας έμεναν εκτός από την εξεδέλφη μου, ο θεός μου, η γυναίκα του και το μωρό τους, που ήταν στην κούνια. Όλοι, μαζί και η κούνια, ανεβήκαμε επάνω με φόβο που ακόμη τον θυμάμαι και μαζεψήκαμε στο μεγάλο υπονοδιωμάτιο. Ο μπαμπάς μου έβγαλε το τουφέκι του και το γέμισε με φυσεκία. Πήγαμε στο κυνήγι συχνά και έλεγαν πως είχε καλό στόχο. Ο φόβος έγινε τρόμος, "πάρε τα παιδιά μέσα", είπε στην μαμά μου, έμεινε όμως που να ξεκολλήσουμε από την προστασία των μεγάλων... Στριμωχτήκαμε λοιπόν πίσω από τον πατέρα στο παρθένο του κόσε... (της γωνίας)

Το παλιό μας σπίτι με την αυλή με τα μωσαϊκά και το πηγάδι, ήταν σ' ένα στενό σοκάκι και δίπλα του είχε έναν βιρανέ και μια οικοδομή που τα θεμέλιά της ήταν γεμάτα νερό και γι αυτό, λέγανε, δεν έλεγε να τελευτώσει. Σ' αυτό το μέρος ήταν στίβαγμένες κάτι μεγάλες πέτρες, κοτρώνες που λένε.

Από το παρθένο του κόσε λοιπόν βλέπαμε τον αλαφιασμένο ογουρομάλλη άγριο άνδρα που το φως του δρόμου τον έκανε να μοιάζει πιο άγριο και που ήταν ένας από τους παντοτινούς (λιγοστός ευτυχώς) ταραξίες του χωριού μας, κι άλλους να έρχονται στον βιρανέ να αρπάζουν αυτές τις πετρουκίες και με ακαταλαβίστικες φωνές να τρέχουν για να τις ρίξουν στα κοντινότερα ρωμηόσπιτα και μαγαζιά. Με τον κάθε κρότο από τα σπασιμένα τζάμια που ακούγαμε, η

Ποση ώρα η πόσες ώρες πέρασαν; Ο ουρανός εκεί προς την πλευρά της βαπορόσκαλας κοκκινίζει σαν να ξημέρωνε, μια μυρωδιά που με θύμιζε τις φωτιές του Άη-Γιάννη πριν λίγο καιρό ήρθε στα ρουθούνια μου, θαρρείς πως έγινε ησυχία χωρίς να έχει γίνει... "Φωτιά", είπε η μαμά μου. "Καινο - χρονο - ναχούνεσε! Καίνο την Εκκλησία", ακούστηκε η φωνή μιας γερόντισσας από κάτω που τα ψηλά μέρη του τόπου.

«Ο Κύριος Ιησούς ουκ ήλθεν εν κόμψω αλαζονείας, ουδέ υπερφανείας καίπερ δυνάμενος, αλλά ταπεινοφρόνων»

Κλήμης Ρώμης XVI, 2).

Σεβ. Μητροπολίτου Κώου Αιμιλιανού

Η άπειρος αγάπη του Θεού δια τον αμαρτωλόν άνθρωπον αποκαλύπτεται με την Θεία Γέννα του Σωτήρος ημών Χριστού. Την Αγία τούτη Ημέρα θα πρέπει να εμβιβάζουμε εις το Μυστήριο της Ενανθρωπίσεως του Υιού και Λόγου του Θεού. Και εις τούτο θα μας βοηθήσει πολύ, εάν αναλογισθούμε τας δυσχερείς συνθήκας υπό τας οποίας εγεννήθη ο Θεϊόν Βρέφος.

α) Εγεννήθη όχι εις πολυτελές ξενοδοχείον, αλλά σε εγκαταλελειμμένο, ακατοίκητο σπήλαιον.

β) Εκούρνιασε όχι σε πολυτέλη κλίνη, αλλά σε μικρή-μικρή σκάφη! φάτην, από την οποία έτρωγαν τα ζώα τὰ ξηρά χόρτα των.

γ) Εις το σπήλαιον δεν υπήρχαν συγγενείς, γνωστοί, φίλοι και γείτονες, άνθρωποι για να τον περιποιηθούν, αλλά μόνον ο γέρον Ιωσήφ.

Αι συνθήκες αυτές μαρτυρούν τη σκληρότητα, την απανθρωπιά των ανθρώπων της εποχής εκείνης. Δεν ευρέθη στέγη, για να φιλοξενηθή την επίτοκο Μαριάμ. Δεν ευρέθη σπίτι για να δεχθή τους δύο κουρασμένους ασφαλώς οδοιπόρους που μετέβαιναν για να καταγραφούν εις τα ληξιαρχικά βιβλία του χωριού των. Αγνωστος ήτο εις τους κατοίκους η αγάπη... η αλληλεγγύη... η στοργή... η φιλοξενία. Εται αποδεικνύεται, ότι οι άνθρωποι ήσαν περισσότερο άλογοι από τα ζώα. Εκείνα εξέσταναν με την αναντοχή τους το παγερό περιβάλλον του σπηλαίου, οι κάτοικοι όμως του χωριού ήσαν παγεροί... ψυχροί... αδιάφοροι. Κι ενώ τον Χριστό ήλθε στη γη για να αγαλιάσει τον αμαρτωλό άνθρωπο, αυτός από την πρώτη στιγμή Τον ηρνήθη... Εξείσε παγερή αδιαφορία... Δεν Τον αναγνώρισε. Δεν Του έδωσε τόπο διαμονής. «Ουκ ην αυτοίς τόπος καταλύματός». Και ακόμη ο Υιός και Λόγος του Θεού, το Θεϊόν Βρέφος, εγεννήθη στο σταύλου των αλόγων ζώων που συμβολίζει τις καρδιές των ανθρώπων που ήσαν γεμάτες από κάθε κακία.

Στο σπήλαιον εγεννήθη ο Υιός και Λόγος του Θεού για να ανακινήσει και αναδημιουργήσει τον αμαρτωλόν άνθρωπον.

Στο σπήλαιον εγεννήθη ο Σωτήρ, για να σώση τον άνθρωπον.

Στο σπήλαιον εγεννήθη ο Άγιος, για να εξαγνίσει και αγιάσει με τη Χάρι Του τον αμαρτωλό άνθρωπον.

Στο σπήλαιον εγεννήθη ο Μέγας Ιατρός, για να θεραπεύση την πληγωμένη από την αμαρτία προσωπικότητα του παραβάτη ανθρώπου.

Στο σπήλαιον εγεννήθη ο Άγιος, για να εξαγνίσει και αγιάσει με τη Χάρι Του τον αμαρτωλό άνθρωπον.

Στο σπήλαιον εγεννήθη ο Μέγας Ιατρός, για να θεραπεύση την πληγωμένη από την αμαρτία προσωπικότητα του παραβάτη ανθρώπου.

Η Ιερά αφήγησις της Θείας Γέννας του Σωτήρος μας Χριστού, πρέπει να εμπνεύσει όλους μας και να αποφασίσουμε τον καθορισμό της ψυχής μας, και να την καταστήσουμε φωλιά για να κουρνιασεί ο Θεός Σωτήρ μας. Το ρυπαρό σπήλαιο της ψυχής μας πρέπει να καθαριστεί και να γίνη κατοικήτηριον, ενδιαιτήμα, θρόνος του Θεϊού Λυτρωτού. «Επειδή γαρ ουρανόν αφέντες οι τότε άνθρωποι, Θεόν εις γην εξέθουν, εκείθεν εφάνη συγκαταβάς τοις ασθενοσί ινα αναγάγη προς ύψος άπειρον» (Ι. Χρυσόστομ., Μigne, P.G., 55.4).

Η Θείας Σάρκωσης του Υιού και Λόγου του Θεού, ως μας εμπνέει για να αποφασίσουμε τον εξαγνισμό μας, ο Χριστός μας έφερε τον Θεόν επί της γής, που χιλιάδες χρόνια ανεζητεί ο άνθρωπος. "Ο προ αιώνων Μονογενής, ο αναρχής, και απλούς, ο ασώματος υπερίσληθε μοι... και ορατόν σώμα... Ινα βλέπομενος διδάξη, διδάξας προς τον μη βλέπομενον χειραγώγησ" (Ι. Χρυσόστομ., Μigne, P.G., 56.39).

Η Εορτή των Χριστογενένων μας αποκαλύπτει τη μεγάλη αξία του ανθρώπου και μας συνειδητοποιεί τας μεγάλας ευθύνες που έχουμε απέναντι του Σωτήρος μας Χριστού. «Μετά την του Χριστού επιδημian η περί τα χειροποιήτα σπουδή παρέρριπται. Ουκέτι μεν αγαλοποιούν σπουδάζοντες ουδέ όσα ην εκ παλαιού θεραπευόμενα της ίσης επιτυγχάνει σπουδής, αλλά' εν σπηλαιοίς και ταις οπαίς και τούς αφανεστάτους παρέρριφθη τόποις... Ουκέτι Δελφοί, ουκέτι τα χρηστήρια και σωπά μεν η προμάντις, πίνεται εις η Κασταλία και σωφρονούσι οι πίνοντες... Αφ' ου ονομάζεται σταυρός, εφυναδεύθη τα είδωλα» (Βασουλ., Μigne P.G., 30.276).

Αι Πατερικά περικοπικά, νομίζω ότι πρέπει να μας εμπνέουν και να δώσουμε τον πρόποντα προσανατολισμό μας, δοξάζοντας τη Γέννα του Χριστού μας και ανακηρύττοντες Αυτόν Κυρίαρχον της όλης μας ζωής.

«Σασσ, σιωπή!», ακούστηκε μια άλλη. Καϊγόταν η Μητροπολι.

Αλαοί, κοκαλωμένοι, και εγώ κουρνιασμένη στην αγκαλιά της μάνας μου, βλέπαμε τον ουρανόν να ντυνεται στα ρουμπινία και τις γλώσσες της φωτιάς ν' ανεβαίνουν και άλλο, και άλλο, κι άλλο...

Κάποτε, ξημέρωσε. Το τουφέκι δεν χρειάσθηκε. Ο ήλιος φώτισε την γη, οι αγριάνθρωποι πήγαν από εκεί που ήρθαν, ο τόπος ημέριψε... Τα παράθυρα άνοιξαν και η μυρωδιά του καμένου ξύλου ανακατεύτηκε με αυτήν της θάλασσας. Με μαύρη καρδιά οι νοικοκυμένοι βγήκαν από τα σπίτια τους άλλοι από τα σπασμένα να έλαιο απ' τα άσπαρνα με μετρήσουν τα συντρίμια...

Σαράντα χρόνια πέρασαν κιόλας από τότες...

Ο Αμερικής Ιάκωβος, (αγνοώντας υπογραφές και όρκους) προωθεί πρακτικές που διακυβεύουν την ενότητα. Αμεση και δυναμική αναμένεται η αντίδραση της Μητρός Εκκλησίας. του Μιχάλη Βασιλειάδη

Συνέχεια από την 1η

χιζών τας προς την Εκκλησίαν και το Γένος πολιτίμους υπηρεσίας του κατά πικύλους τρόπους. Επίσης εξετιμήθη υπό πάντων η δοθείσα διαβεβαίωση ότι το Οικουμενικόν Πατριαρχείον μετά πάσης προσοχής θα επιλέξη και εις την περίπτωσιν ταύτην, πάντοτε δε εν Αγίω Πνεύματι, τον καταλληλότερον εκκλησιαστικόν άνδρα δια την πολυσυζητημένην ταύτην διαδοχίην εις την ηγεσίαν της μεγαλύτερας Πατριαρχίας του Οικουμενικού Θρόνου».

Η όλη όμως ουσία του κοινού ανακοινωθέντος, που μαζί με τα μέλη της Πατριαρχικής Εξαρχίας υπογράφει ο ίδιος ο Ιάκωβος βρίσκεται στην προτελευταία παράγραφο που λέει, επί λέξει, τα εξής:

«...Αι προτεινόμεναι αλλαγαι εις το Σύνταγμα είναι, ως μη ώφειλε, κανονικώς και θεολογικώς ασύστατοι και επιλήψιμοι. Θεολογικώς πρώτον, καθ' όσον η ενότης της Εκκλησίας απαιτεί τον σεβασμόν της Πρωτοθρόνου Εκκλησίας της Ορθοδοξίας, τ.ε. της Μητρός Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ως της εκκλησιαστικής ημών αρχής, ήτις φέρει την ευθύνην της εκκλησιαστικής ευταξίας ημών, ως αναποσπαστός μελούς και μέρους αυτής, και παρουσίας αυτής εις τον Νέον Κόσμον, ως συμβαίνει και δια τας λοιπάς επαρχίας του θρόνου εν τη Ορθοδόξω Διασπορά. Εν οπωδήποτε η τούτη αίτησις, πριν ή θεωρηθή ως δεσπομένη από της αίτησις αυτής ενέ- νετο ήδη αποδεκτή. Άλλως, τοποθετείται, κατά τὸ προτεινόμενον Σύνταγμα, κατά το δὴ λεγόμενον "το άμα προ του ήπου", και αυθαίρετως λαμβάνεται το ζητούμενον. Γνωρίζοντες τας οδηγίας της Μητρός Εκκλησίας προς τον υπο ταύτης διορισθέντα Αρχιεπίσκοπον ημών φρονούμεν ότι η Μητη Εκκλησία δεν είναι διατεθειμένη, το γε νυν, να μας παράσχη το θρυλούμενον και ρεσητορευμένον "αυτόνομον" καθεστώς.

Ο προτεινόμενος τρόπος εκλογής του νέου Αρχιεπισκόπου είναι, κατ' ουσίαν, παραβίασις και απόρριψις, και ουχι απλώς αναθεώρησις του Συντάγματος. Τούτη απόρριψις δεν είναι δυνατόν να παραμεινεί άνευ συνεπειών δια τους παραβάτας της κανονικής τάξεως και ευταξίας. Προσποικώς, δεν θέλω να έχω τίποτε να κάνω με τούτην αντανάσιν και κανονικην παράβασιν και παραβίασιν αυτήν δεν είναι δυνατόν να παραμείνι άνευ ουσιαστικών πρώτων συνεπειών, ως είναι η προδοσία της

Ορθοδόξου ζωής και διδασκαλίας, και κανονικών εν συνεχεία και συνεπεία κυρώσεων.

Δεύτερον, από πλευράς κανονικής, η προτεινόμενη αλλαγή είναι κλασική περίπτωση της αρχής ήτις καλείται "λήψις του ζητούμενου". Κατ' ουσίαν, αι προτεινόμεναι αλλαγαι εξωστρακίζουν την Μητέρα Εκκλησίαν από της ζωής της θυγατρός, και αποστερούν αυτήν του ζωοποιού ρόλου αυτής ως Μητρός. Σχεδόν πάσα αναφορά εις την Μητέρα Εκκλησίαν και τον ρόλον αυτής έχει επιμελώς απαλειφθεί από του προτεινόμενου νέου Συντάγματος. Το προτεινόμενον Σύνταγμα δεν είναι πλέον Σύνταγμα Ορθόδοξου Ιεραρχικής Εκκλησίας, αλλά τούτοτον Προτεσταντικού Κοινοστωρίου και κοσμικής υφής και κατασκευής Λέσχης και Οργανώσεως.

Μόνον η Μητέρα Εκκλησία έχει την ευθύνην και το δικαίωμα να παραχωρήση την προτεινόμενην αυτονομίαν της Αρχιεπισκοπής. Εις την εκκλησιαστικήν ζωήν και παράδοσιν, η αυτονομίσις δεν είναι δικαίωμα, αλλά προνόμιον. Εάν το προτεινόμενον Σύνταγμα είναι τρόπος αιτημένης τούτσης αυτονομίας, ως υποβλήθη πρώτον εκουκινώς η τούτη αίτησις, πριν ή θεωρηθή ως δεσπομένη από της αίτησις αυτής ενέ- νετο ήδη αποδεκτή. Άλλως, τοποθετείται, κατά τὸ προτεινόμενον Σύνταγμα, κατά το δὴ λεγόμενον "το άμα προ του ήπου", και αυθαίρετως λαμβάνεται το ζητούμενον. Γνωρίζοντες τας οδηγίας της Μητρός Εκκλησίας προς τον υπο ταύτης διορισθέντα Αρχιεπίσκοπον ημών φρονούμεν ότι η Μητη Εκκλησία δεν είναι διατεθειμένη, το γε νυν, να μας παράσχη το θρυλούμενον και ρεσητορευμένον "αυτόνομον" καθεστώς.

Η "Ε" ευχεται να μην φθάσουν ποτέ έως εκεί τα πράγματα και καλεί τους συμπολίτες και τα σωμάτια μας, που ζουν και εδρεύουν στην Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό, να δραστηριοποιηθούν στέλνοντας επιστολές και τηλεγραφήματα που θα καλούν τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής Ιάκωβο, ο οποίος προσφέρει πράγματι πολλές και καλές υπηρεσίες στην Εκκλησία, να μην κερμύσει τώρα το ίδιο του το έργο με επιπτώσεις και απερισσώ- πτες ενέργειες. Το «ουκ εά με καθεύδεν το του Μιλτιάδου πρόπαιον» δεν είναι κάτι που αρμόζει σε άνδρες που άταξαν εαυτών στην υπηρεσία της Εκκλησίας.

Πέραν τούτων, επιτρέψατέ μοι να ειπω ότι η προτεινόμενη αναθεώρησις της

Αρχιεπισκοπής είναι αυτό τούτω εγκληματική ενέργεια κατά της ζωής της Μητρός Εκκλησίας. Η καθ' ημάς Ι. Αρχιεπισκοπή δεν είναι απλώς και μόνον η μεγαλύτερη και πρώτη Πατριαρχία του Οικουμενικού Θρόνου της Μητρός Εκκλησίας. Είναι, πρώτον πάντων, η φυσική προέκτασις και παρουσία της Μητρός Εκκλησίας εν τω Νέω Κόσμω, το νήμα της ζωής της, και ο ζωοποιός πνεύμων αυτής. Απόσπασις της Αρχιεπισκοπής από της Μητρός Εκκλησίας δια της προτεινόμενης αυτονομίσεως, σημαίνει επίβουλον πράξιν κατά της ζωής και υπάρξεως της Μητρός Εκκλησίας, και επομένως πράξιν εγκληματικήν.

Προτείνω εις τον Σεβασμιώτατον και την Ιεράν Σύνοδον να μη έχουν τίποτε να κάνουν με την προτεινόμενην, ούτω καλουμένην, ήτις είναι απλώς και κατ' ουσίαν καταστρατήγησιν, αθέτησις και απόρριψις του Συντάγματος το οποίον διδεν υπαρκτήν και αρκετά καταποτιστικό γύρω από το όλο θέμα για τους αναγνώστες:

«...Αι προτεινόμεναι αλλαγαι εις το Σύνταγμα είναι, ως μη ώφειλε, κανονικώς και θεολογικώς ασύστατοι και επιλήψιμοι. Θεολογικώς πρώτον, καθ' όσον η ενότης της Εκκλησίας απαιτεί τον σεβασμόν της Πρωτοθρόνου Εκκλησίας της Ορθοδοξίας, τ.ε. της Μητρός Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ως της εκκλησιαστικής ημών αρχής, ήτις φέρει την ευθύνην της εκκλησιαστικής ευταξίας ημών, ως αναποσπαστός μελούς και μέρους αυτής, και παρουσίας αυτής εις τον Νέον Κόσμον, ως συμβαίνει και δια τας λοιπάς επαρχίας του θρόνου εν τη Ορθοδόξω Διασπορά. Εν οπωδήποτε η τούτη αίτησις, πριν ή θεωρηθή ως δεσπομένη από της αίτησις αυτής ενέ- νετο ήδη αποδεκτή. Άλλως, τοποθετείται, κατά τὸ προτεινόμενον Σύνταγμα, κατά το δὴ λεγόμενον "το άμα προ του ήπου", και αυθαίρετως λαμβάνεται το ζητούμενον. Γνωρίζοντες τας οδηγίας της Μητρός Εκκλησίας προς τον υπο ταύτης διορισθέντα Αρχιεπίσκοπον ημών φρονούμεν ότι η Μητη Εκκλησία δεν είναι διατεθειμένη, το γε νυν, να μας παράσχη το θρυλούμενον και ρεσητορευμένον "αυτόνομον" καθεστώς.

Ο προτεινόμενος τρόπος εκλογής του νέου Αρχιεπισκόπου είναι, κατ' ουσίαν, παραβίασις και απόρριψις, και ουχι απλώς αναθεώρησις του Συντάγματος. Τούτη απόρριψις δεν είναι δυνατόν να παραμεινεί άνευ συνεπειών δια τους παραβάτας της κανονικής τάξεως και ευταξίας. Προσποικώς, δεν θέλω να έχω τίποτε να κάνω με τούτην αντανάσιν και κανονικην παράβασιν και παραβίασιν αυτήν δεν είναι δυνατόν να παραμείνι άνευ ουσιαστικών πρώτων συνεπειών, ως είναι η προδοσία της

Ορθοδόξου ζωής και διδασκαλίας, και κανονικών εν συνεχεία και συνεπεία κυρώσεων.

Δεύτερον, από πλευράς κανονικής, η προτεινόμενη αλλαγή είναι κλασική περίπτωση της αρχής ήτις καλείται "λήψις του ζητούμενου". Κατ' ουσίαν, αι προτεινόμεναι αλλαγαι εξωστρακίζουν την Μητέρα Εκκλησίαν από της ζωής της θυγατρός, και αποστερούν αυτήν του ζωοποιού ρόλου αυτής ως Μητρός. Σχεδόν πάσα αναφορά εις την Μητέρα Εκκλησίαν και τον ρόλον αυτής έχει επιμελώς απαλειφθεί από του προτεινόμενου νέου Συντάγματος. Το προτεινόμενον Σύνταγμα δεν είναι πλέον Σύνταγμα Ορθόδοξου Ιεραρχικής Εκκλησίας, αλλά τούτοτον Προτεσταντικού Κοινοστωρίου και κοσμικής υφής και κατασκευής Λέσχης και Οργανώσεως.

Μόνον η Μητέρα Εκκλησία έχει την ευθύνην και το δικαίωμα να παραχωρήση την προτεινόμενην αυτονομίαν της Αρχιεπισκοπής. Εις την εκκλησιαστικήν ζωήν και παράδοσιν, η αυτονομίσις δεν είναι δικαίωμα, αλλά προνόμιον. Εάν το προτεινόμενον Σύνταγμα είναι τρόπος αιτημένης τούτσης αυτονομίας, ως υποβλήθη πρώτον εκουκινώς η τούτη αίτησις, πριν ή θεωρηθή ως δεσπομένη από της αίτησις αυτής ενέ- νετο ήδη αποδεκτή. Άλλως, τοποθετείται, κατά τὸ προτεινόμενον Σύνταγμα, κατά το δὴ λεγόμενον "το άμα προ του ήπου", και αυθαίρετως λαμβάνεται το ζητούμενον. Γνωρίζοντες τας οδηγίας της Μητρός Εκκλησίας προς τον υπο ταύτης διορισθέντα Αρχιεπίσκοπον ημών φρονούμεν ότι η Μητη Εκκλησία δεν είναι διατεθειμένη, το γε νυν, να μας παράσχη το θρυλούμενον και ρεσητορευμένον "αυτόνομον" καθεστώς.

Η "Ε" ευχεται να μην φθάσουν ποτέ έως εκεί τα πράγματα και καλεί τους συμπολίτες και τα σωμάτια μας, που ζουν και εδρεύουν στην Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό, να δραστηριοποιηθούν στέλνοντας επιστολές και τηλεγραφήματα που θα καλούν τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής Ιάκωβο, ο οποίος προσφέρει πράγματι πολλές και καλές υπηρεσίες στην Εκκλησία, να μην κερμύσει τώρα το ίδιο του το έργο με επιπτώσεις και απερισσώ- πτες ενέργειες. Το «ουκ εά με καθεύδεν το του Μιλτιάδου πρόπαιον» δεν είναι κάτι που αρμόζει σε άνδρες που άταξαν εαυτών στην υπηρεσία της Εκκλησίας.

Πέραν τούτων, επιτρέψατέ μοι να ειπω ότι η προτεινόμενη αναθεώρησις της

Αρχιεπισκοπής είναι αυτό τούτω εγκληματική ενέργεια κατά της ζωής της Μητρός Εκκλησίας. Η καθ' ημάς Ι. Αρχιεπισκοπή δεν είναι απλώς και μόνον η μεγαλύτερη και πρώτη Πατριαρχία του Οικουμενικού Θρόνου της Μητρός Εκκλησίας. Είναι, πρώτον πάντων, η φυσική προέκτασις και παρουσία της Μητρός Εκκλησίας εν τω Νέω Κόσμω, το νήμα της ζωής της, και ο ζωοποιός πνεύμων αυτής. Απόσπασις της Αρχιεπισκοπής από της Μητρός Εκκλησίας δια της προτεινόμενης αυτονομίσεως, σημαίνει επίβουλον πράξιν κατά της ζωής και υπάρξεως της Μητρός Εκκλησίας, και επομένως πράξιν εγκληματικήν.

Προτείνω εις τον Σεβασμιώτατον και την Ιεράν Σύνοδον να μη έχουν τίποτε να κάνουν με την προτεινόμενην, ούτω καλουμένην, ήτις είναι απλώς και κατ' ουσίαν καταστρατήγησιν, αθέτησις και απόρριψις του Συντάγματος το οποίον διδεν υπαρκτήν και αρκετά καταποτιστικό γύρω από το όλο θέμα για τους αναγνώστες:

«...Αι προτεινόμεναι αλλαγαι εις το Σύνταγμα είναι, ως μη ώφειλε, κανονικώς και θεολογικώς ασύστατοι και επιλήψιμοι. Θεολογικώς πρώτον, καθ' όσον η ενότης της Εκκλησίας απαιτεί τον σεβασμόν της Πρωτοθρόνου Εκκλησίας της Ορθοδοξίας, τ.ε. της Μητρός Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ως της εκκλησιαστικής ημών αρχής, ήτις φέρει την ευθύνην της εκκλησιαστικής ευταξίας ημών, ως αναποσπαστός μελούς και μέρους αυτής, και παρουσίας αυτής εις τον Νέον Κόσμον, ως συμβαίνει και δια τας λοιπάς επαρχίας του θρόνου εν τη Ορθοδόξω Διασπορά. Εν οπωδήποτε η τούτη αίτησις, πριν ή θεωρηθή ως δεσπομένη από της αίτησις αυτής ενέ- νετο ήδη αποδεκτή. Άλλως, τοποθετείται, κατά τὸ προτεινόμενον Σύνταγμα, κατά το δὴ λεγόμενον "το άμα προ του ήπου", και αυθαίρετως λαμβάνεται το ζητούμενον. Γνωρίζοντες τας οδηγίας της Μητρός Εκκλησίας προς τον υπο ταύτης διορισθέντα Αρχιεπίσκοπον ημών φρονούμεν ότι η Μητη Εκκλησία δεν είναι διατεθειμένη, το γε νυν, να μας παράσχη το θρυλούμενον και ρεσητορευμένον "αυτόνομον" καθεστώς.

Ο προτεινόμενος τρόπος εκλογής του νέου Αρχιεπισκόπου είναι, κατ' ουσίαν, παραβίασις και απόρριψις, και ουχι απλώς αναθεώρησις του Συντάγματος. Τούτη απόρριψις δεν είναι δυνατόν να παραμεινεί άνευ συνεπειών δια τους παραβάτας της κανονικής τάξεως και ευταξίας. Προσποικώς, δεν θέλω να έχω τίποτε να κάνω με τούτην αντανάσιν και κανονικην παράβασιν και παραβίασιν αυτήν δεν είναι δυνατόν να παραμείνι άνευ ουσιαστικών πρώτων συνεπειών, ως είναι η προδοσία της

Ορθοδόξου ζωής και διδασκαλίας, και κανονικών εν συνεχεία και συνεπεία κυρώσεων.

Δεύτερον, από πλευράς κανονικής, η προτεινόμενη αλλαγή είναι κλασική περίπτωση της αρχής ήτις καλείται "λήψις του ζητούμενου". Κατ' ουσίαν, αι προτεινόμεναι αλλαγαι εξωστρακίζουν την Μητέρα Εκκλησίαν από της ζωής της θυγατρός, και αποστερούν αυτήν του ζωοποιού ρόλου αυτής ως Μητρός. Σχεδόν πάσα αναφορά εις την Μητέρα Εκκλησίαν και τον ρόλον αυτής έχει επιμελώς απαλειφθεί από του προτεινόμενου νέου Συντάγματος. Το προτεινόμενον Σύνταγμα δεν είναι πλέον Σύνταγμα Ορθόδοξου Ιεραρχικής Εκκλησίας, αλλά τούτοτον Προτεσταντικού Κοινοστωρίου και κοσμικής υφής και κατασκευής Λέσχης και Οργανώσεως.

Μόνον η Μητέρα Εκκλησία έχει την ευθύνην και το δικαίωμα να παραχωρήση την προτεινόμενην αυτονομίαν της Αρχιεπισκοπής. Εις την εκκλησιαστικήν ζωήν και παράδοσιν, η αυτονομίσις δεν είναι δικαίωμα, αλλά προνόμιον. Εάν το προτεινόμενον Σύνταγμα είναι τρόπος αιτημένης τούτσης αυτονομίας, ως υποβλήθη πρώτον εκουκινώς η τούτη αίτησις, πριν ή θεωρηθή ως δεσπομένη από της αίτησις αυτής ενέ- νετο ήδη αποδεκτή. Άλλως, τοποθετείται, κατά τὸ προτεινόμενον Σύνταγμα, κατά το δὴ λεγόμενον "το άμα προ του ήπου", και αυθαίρετως λαμβάνεται το ζητούμενον. Γνωρίζοντες τας οδηγίας της Μητρός Εκκλησίας προς τον υπο ταύτης διορισθέντα Αρχιεπίσκοπον ημών φρονούμεν ότι η Μητη Εκκλησία δεν είναι διατεθειμένη, το γε νυν, να μας παράσχη το θρυλούμενον και ρεσητορευμένον "αυτόνομον" καθεστώς.

Η "Ε" ευχεται να μην φθάσουν ποτέ έως εκεί τα πράγματα και καλεί τους συμπολίτες και τα σωμάτια μας, που ζουν και εδρεύουν στην Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό, να δραστηριοποιηθούν στέλνοντας επιστολές και τηλεγραφήματα που θα καλούν τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής Ιάκωβο, ο οποίος προσφέρει πράγματι πολλές και καλές υπηρεσίες στην Εκκλησία, να μην κερμύσει τώρα το ίδιο του το έργο με επιπτώσεις και απερισσώ- πτες ενέργειες. Το «ουκ εά με καθεύδεν το του Μιλτιάδου πρόπαιον» δεν είναι κάτι που αρμόζει σε άνδρες που άταξαν εαυτών στην υπηρεσία της Εκκλησίας.

Πέραν τούτων, επιτρέψατέ μοι να ειπω ότι η προτεινόμενη αναθεώρησις της

Αρχιεπισκοπής είναι αυτό τούτω εγκληματική ενέργεια κατά

Αφήνω την εφημερίδα κι η καρδιά μου κτυπάει στο Κούστεπε. Στο λόφο των πουλιών όπως θα λέγαμε στα Ελληνικά. Στους πάλα ποτέ καταστράτους λόφους που, στα παιδιά μας χρόνια στήγαμε ξοβέργες. Παραπατών στα λασπόνερα της φτωχογειτονίας των γκετζέ κοντού* που κτίστηκαν από άστεγους εργάτες και την εσωτερική μετανάστευση. Ψάχνω μ' αγωνία τον Αλή. Το φορητάτζή του Πεμπτοπάζα-ρου.

Πού νάσαι τώρα Αλή; Ο στρατός κι η αστυνομία χενίζουν τις φτωχογειτονίες και συλλαμβάνουν πολίτες. Η γυναίκα σου η Αϊλά που έμοιαζε να κατέβριε στο δρόμο από τοιχογραφία του Μπεντίρ Ροχμί Εγιοπόγλου, πώς να πορεύεται μοναχή; Υπολογίζω ο πρώτος σου γιος, ο Ορχάν νάανι φραντζός. Λες να σπάσει την πόρτα του γκετζέ κοντού σου και να σε συλλάβει; Μήπως και κινήσει τον παρακάτω γείτονα σου; Τα στρατευμένα παιδιά του λαού στην εξουσία "Οι σουτήρες της πατρίδας". Ετσι δεν μας λέν Αλή; Απάνθρωποι, εργαλικοί οι καιροί που ζούμε.

Ετρεχε το φορητό. Αγκομαχούσε. Γυαλίτζι η δασυλή βρομιά από την ανοιξιάτικη ψιχάλα. Σα να σε βλέπω τώρα στο τιμόνι. Σοβαρός και λιγύλογος. Είχαμε βγει από την καστρόπορτα του Ερτατύργιου. Χάξανα στο δίκλα σου τα Βυζαντινά τελχη στα δεξιά μας. Μάγνontan το χρόνο. Στα πόδια τους η πάλαι ποτέ αδιάρτατα τάρφος. Μπισσάνι τώρα εύφορο. Μοχθούσαν διλωαμέντοι οι Αρβαντάδες.

Από κάτω από τον γύρω καταφτάνει η ζεστή φωνή της μάνας μου που λέει: "Πάνω σ' αυτά τα κάστρα ο μικρός μου αδελφός -ο θεός σου- έστηνε τις ξοβέργες. Ο παππούς σου τον κυνηγούσε". Σωταίνει και θυμάται. Τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο τις κακουχίες, την ανταλλαγή. Τα παιδιά της χρόνια στα Εξή Μάμαρα. Αναστενάζει και ψιθυρίζει: "Πως πέρασαν τα χρόνια". Βλέπω και τον πατέρα μου μπροστά. Φορτωμένο δυο γαλόνια λάδι. Το τόμα της Βαλουκλιώτισσας. Πίσω του έτρεχαν να τον προλάβουν τ' αδέρφια μου. Μπερδεύτηκαν για τα καλά οι μνήμες Αλή.

"Τώρα Αλή κάνε αριστερά".

Αγκομαχούσε το φορητό. Στα δεξιά μας η ματαιότητα του κόσμου. Ταφόμενες μπημμένες ακατάστατα. Από χέρι ανθρώπου που δεν υπάκουσε στη συμβατική λογική της τάξης. Τάξη μέσα από την αταξία. Μου θυμίσαν το περσιδικό Πυρσός που τόσο μ' είχε επηρεάσει. Πού να ψύξω να το βρω; Μήπως που είχα αξιωθεί να φτιάξω βιβλιοθήκη. Ούτε ένα γραφείο της προκοπής για να γράφω δεν είχα.

"Σε κείνο εκεί το κτίριο που βλέπεις θα σταματήσουμε Αλή. Η είσοδος είναι από δίκλα. Μόλις πάει την στοφή".

Ηταν μεσημέρι που φτάσαμε. Οι εργάτες μόλις είχαν γευματίσει, μαζεύουν τ' αποφάγια. Αστειά λέμε τώρα; Τι να περισφύει για τα ακουτίδια από το ψωμοτύφι.

"Γειά σας και χαρά σας".

"Καλώς ήρθατε".

"Πού θα θέλατε να ξεφορτώσουμε;"

Κάποιος από τους εργάτες φώναζε

Αθηδινή Ιστορία του Ενάγγεθου Τσο(ν)τούδη

τον Αχμέτ. Αυτός πρόβαλε από μια σιδερένια πόρτα.

"Τα παιδιά από το φορητό θέλουν να ξεφορτώσουν".

"Εκεί στην αποθήκη". Εδειξε με το χέρι του τα 'πέναντι κτίριο. "Στη μία η ώρα που θα πιάσει η δεύτερη βάρδια δουλειά".

Αράξαμε το φορητό στην αποθήκη. Κάτω από τον Γεράνι. Λέω του Αλή: "Να ξεφορτώσουμε και να φύγουμε". Με κοιτάζει μ' απορία.

"Μη σε νοιάζει θα τα καταφέρω".

"Δεν είμαστε καλά. Ελα εδω... πού πας; Κάτσε. Όσο και να τους δουλύνει δεν θα σου πουν ευχαριστώ. Θα γκαρμύσεις το κορμί σου. Και μετά τι κάνουμε; Τι θα πουλήσεις στην αγορά; Ποιός παίρνει στη δουλειή του έναν ξεζουμισμένο; Κάνε ταίφαρο".

"Είναι που βιάζομαι" του λέω, "θέλω να πεταχτώ να προλάβω τον σπιτονοικοκύρη μου".

Κατάλαβε την ταραχή και την αγανάκτησή μου από τον τόνο της φωνής μου. "Τι συμβαίνει με το σπιτονοικοκύρη σου;"

"Που να στα λέω τώρα. Ετσι έλεγα να πάω να τον μιλήσω. Να μη στεναχωρεί τη μάνα μου ο παλιοκερατάς".

Οση ώρα μιλούσα ο Αλή μ' ένα κοφτερό λυθράι χάραζε κάθεται γρήγομας στο νοτιό χωμά. Κατόπι οριζόντιες. Με πείσιμα, με θυμό.

"Μην το σκέφτεσαι", μου λέει στο τέλος ήμερα. "Αν τελικά δεν τα βρεις με το σπιτονοικοκύρη σου, νάρθει να σου κτίσουμε μαζί με τα συντρόφια ένα γκετζέ κοντού στο Κούστεπε. Θα περνάμε μια χαρά με τα παιδιά. Φαίνεται διαβασμένος. Εχουμε πολλά να πούμε και να κάνουμε. Μη χάσεις το θάρρος σου. Ακούς. Νάρθει να με βρεις".

Ο λόγος του με ψύχωσε. Ωστόσο δεν δέσμευα να γειτονένημο. Το σίδερο με τη φωτιά κι τη φωτιά με τη φωτιά της μάχρας κατά πως λένε. Ο αδερφός μου μαθητής τότε στο γυμνάσιο το τακτοποίησε το θέμα μια χαρά. Όπως γράφει και τ' Ευαγγέλιο. Με το φραγγέλι.

Η ζωή είναι ένα συναρπαστικό παιχνίδι. Κι ίσως γι αυτό είναι τόσο γλυκά και δεν χροιάζουμε να την ζούμε και να την απολαμβάνουμε, με τις όποιες λιγοστές χαρές, και τις περισσότερες πίκρες. Ετσι καθώς μικροί μ' ορθάνοιχτα μάτια και με πολλή λαχάρα στην καρδιά κρεμίσματος από τα χερίλια της γαυμάς στ' αρκωνάρι. Αλλήμονο μας αν κάποτε φτωχύνει κι απογυμνωθεί από τη μαγεία των παραμυθιού και την ελπίδα. Τότε είναι που δεν θα την αντέχουμε και θα διαζώμαστε πολύ να την ξεφορτωθούμε. Πολλές φορές μένουμε κατάλληλοι με τη σάττα που πηγαίνουμε καταμάτματα και άδεια κι υφάινει με το υφάδι και το στημόνι των

συμπάσεων του χράμι της ζωής. Μας ξαφνιάει η ποικιλία των ανεπαλχητών συνθέσεων.

Στο μορφωτικό σύνδεσμο τους γνώρισα. Με περιμεναν τα βράδια να σχολάσω από τη δουλειά και με ρώταγαν τι να διαβάσουν, σε ποιο θέατρο να πάν. Αν παίζονταν τίποτα καλό στους κινηματογράφους. Παρακολουθούσαν τις συζητήσεις, τις εκδηλώσεις της παρέας από απόσταση. Με τον καιρό μπήκαν αν αυτοί στη συντροφιά. Ο ένας στις τελευταίες τάξεις του λυκείου. Ο άλλος σπουδάζει μηχανικός στο Αμερικανικό Κολέγιο. Δε θα ξεχάσω το πως κάποτε μ' είχανε στριμώξει να τους πω τη γνώμη μου περί Θεού. Τι να τους απαντήσω; Αργότερα έβγαζαν συνομιωτικά τα βιβλία από τις τσάντες. "Πως σου φαίνεται αυτό εδω"; Κυριοφελούσαν με παιδική ανατρεσκία. Διηγήματα του Σαμπταχάτιν Αλί, ποιήματα του Ναζίμ Χικμέτ, Πλεχάνοφ, Μάρξ. Πού τα ξεριπώναν;

Τις μέρες των απελάσεων των Ελλήνων υπηκόων, αυτός που σπουδάζει μηχανικός, ήρθε να μ' αποκατηύθει. Εστέκε αμήχανος και ταραγμένος στ' αδέιο διαμέρισμα. Προσπαθούσε αδέξια να κρύψει την ταραχή του και πηγαυόερχονταν ανάμεσα σε δυο έτοιμες βαλίτσες και μια παλιά παργουνηλί ντυλιόατα όρθια στη γωνιά. Στο τέλος μίλησε.

"Δεν ήρθες να δεις τη δουλειά που κάνουμε εκεί πάνω στο Κούστεπε. Στα γραφεία βάσης του κομμάρτος".

Είχε προσχωρήσει στο εργατικό κόμμα κι από ότι είχα μάθει εγγάζονταν με ζήλο και πολύ σκληρά.

"Καθώς βλέπεις δεν ήρθαν βολικά. Παλιοκατάσταση".

Κοιφεντιάσαμε αρκετά με τη γλώσσα της ουσίας. Είχε φορτιστεί η ατμόσφαιρα από σκέψεις και ασητήματα.

"Είσαι αθλητής" του λέω. "Δεν καπνίζεις". Ανάβει ταίφαρο και πήγα προς την ντουλάπα.

"Να αυτή εδω είναι η ντουλάπα που σου έλεγα. Την ήθελες για τα γραφεία του κομμάρτος, να την αγοράσεις. Τα βιβλία είναι στα κασόνια. Κρατείστε όσα νομίζετε. Τα υπόλοιπα χαρίστε τα. Πού να τα πώ;"

Βγήκε και γύρισε με δυο Τουρκόπουλα. Ηταν ενήμερομένα. Απέφηναν να με κοιτάζουν στα μάτια. Φανερό πως ένιωθαν ένοχοι για ό,τι γίνονταν. Όταν τελείωσαν με την ντουλάπα και τα βιβλία, εκεί στο κεφαλόσκαλο μου άπλωσαν το χέρι.

"Χακονί γελάλ ετ καρντάς**".

"Νάστε καλά. Να σας ακούω πάντα πως είστε καλά. Και μην ξεχάσετε τους χωριετιάσιους μου στο φορητάτζή Αλή του Πεμπτοπάζαρου".

"Τον Αλή;"

Με κοιτάζουν μ' απορία.

"Τον φορητάτζή Αλή που μένει στο Κούστεπε και θα μου 'κτιζε το γκετζέ κοντού" τους λέω.

Τους κρατάω εκεί στο κεφαλόσκαλο. Επιμένω. Θέλω ούτως και καλά ν' ακούσουν τούτη την αληθινή ιστορία.

*Γκετζέ κοντού: Παράνομα κτημένα σπία σε μια νύχτα.

*Χακονί γελάλ ετ καρντάς: Κάνε μας χαλάλι το δικό σου αδερφέ.

της Αλκμήνης Διαμαντοπούλου

ΟΥΦΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΟΥΦΕΙΣ

Γη και Ελευθερία

Σκληρή ταινία. Αμείλικτη. Μια δυνατή ομορφονιά διαρκείας. Και δεν αναφέρομαι βέβαια στις οπτικές και ακουστικές ομορφονιές που καλύπτουν σχεδόν απ' άκρη σ' άκρη την ταινία. Αλλά ούτε και η σκληρότητα έγκειται στις κακουχίες και τα δεινοπαθήματα μιας χούφτας νέων που μπήκανε στ' αντάρτικο και πήραν τα βουνά φωνάζοντας "δε θα περάσει".

Για τον ισπανικό εμφύλιο πρόκειται, για μια από τις οδυνηρές πτυχές του, και θα μπορούσε ίσως να πει κανείς, που τον θυμηθήκανε τέλος πάντων ύστερα από τόσα χρόνια κι εγώ μέσα στην συνείδησή του σύγχρονου ανθρώπου -δε μιλω για την Ιστορία- έχει θρει κατά κάποιον τρόπο τη θέση του.

Ακριβώς, μες από την απόσταση που μας χωρίζει από το τότε κι ύστερα από τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο που επακολούθησε αλλά και όλα τα συνταρακτικά που ζούμε, ας πούμε -για να μη μακρυγορώ- από τα τέλη της δεκαετίας του ογδόντα κι εδω, νομίζω πως η ταινία αυτή επιχειρεί να ρίξει μια ματιά γεμάτη κατανόηση σε μια ομάδα νέων που κουβαλούσε ακόμη μέσα της ανόθευτη την πίστη για το ιδανικό ενός καλύτερου κόσμου. Αυτού του ιδανικού που εμείς, οι άνθρωποι της τελευταίας δεκαετίας του αιώνα, το αντιμετωπίζουμε με πολλή δυσπιστία και σε συνδυασμό με την βαρσοτηρία που συνοδεύει τις κατά κόρον επαναλήψεις κάθε ολόγαν, και μάλιστα καθώς αυτά φαντάζουν όλο και πιο κενά εννοίας.

Η ταινία έχει την σκληρότητα εκείνη που συνίσταται στο ποδοπάτημα ενός τρυφερού καταπράσινου θλασταριού, στον αθαίρετο στραγγαλισμό του καινούργιου και του ελπιδοφόρου, που δεν πρόφτασε ακόμη ν' αρθρώσει τον λόγο του. Γιατί πολλά λόγια λέγονται, και μάλιστα, θα μπορούσαμε να πούμε, καθ' υπερβολήν αν δεν ήταν, μες απ' όλες αυτές τις διασταυρούμενες επιχειρηματολογίες κι αντεγκλίσεις να αντλήσει κανείς την εντύπωση εκείνου του ερασιτεχνισμού που κείται μέσα στα σπάργανα κάθε καινούργιας πρωτοβουλίας, όταν αυτή δεν προφταίνει να ευδοθεθεί, στην περίπτωση μας στον χώρο του ταλανισμένου "καλύτερου κόσμου".

Αλλά κι αμείλικτη η ταινία, καθώς σε ανύποπτο χρόνο εστιάζει τα βλέμματα στην προδοσία σε βάρος του αδελφού και στην κυνική συμπεριφορά των κέντρων εξουσίας που αποτελούσαν τον Ολυμπο των θεών, στους οποίους είχαν ταχθεί όλα αυτά τα νιάτα. Που ξεοκίζονται πάνω εκεί στις επάλξεις ενός όνειρου, αθώοτητα, κι αφήνονται να κατασπαραχτούν από τις αγοραίες σκοπιμότητες μιας πολιτικής του εξευτελισμού -που είναι (μόνο); ο' αυτήν την περίπτωση Η Πολιτική.

Αμείλικτη γιατί καθόλου δεν μας χαρίζεται, γιατί κανένα φέμα δεν έρχεται να μας χροιάσει το χάπι, γιατί κανένας μαγικός δεν πέφτει από το πρόσχημα κάποιας ανώτερης δίας για να καλύψει όλην αυτήν την γύμνια και την ασχήμια.

Κι ο θεατής απομακρύνεται έχοντας εισπνεύσει όλο το άρωμα μιας τρυφερής νιότης, καταδικασμένης ερήμην από τους θύτες της ανωτάτης ηγεσίας, να πάρει το δρόμο του Γολγοθά, μες από κείνους τους καταπράσινους κάμπους και τις πλαγιές που οδηγούν στις θουνκορρές. Αλλά και να μοιραστεί μαζί μ' όλους αυτούς τους νέους, τους μαζεμένους από διάφορα μέρη του κόσμου, το πικρό ποτήρι μιας ανταπάτης, που δεν πρόφτασαν να εξατλήσουν βαθμιαία στη διάρκεια μιας ζωής κάποιον δεκαετιών. Κι εννοώ την ωρίμανση του ανθρώπου που υποτίθεται ότι του διευκολύνει την αντιμετώπιση των αναποδρεπών θανάτων.

Περιτό να πω ότι το όλο εγχείρημα είναι μονοδιάστατο και η ταινία, σχεδόν καθ' ολοκληρίαν στο πεδίο της μάχης, με αίμα και πολύ μαρτυρία, αλλά και ατελείωτες δορυβόειδες συζητήσεις γύρω από θεωρητικά όπως και άμεσα πρακτικά ζητήματα, είναι μια γερή γροθιά για τους θεατές, και κυρίως γι αυτούς που δεν είναι διατεθειμένοι να έρθουν πρόσωπο με πρόσωπο με τόσον πόνο και τόση απογοήτευση. Ωστόσο πίσω από όλα αυτά κρύβεται ένα μυστικό τραγούδι της νιότης κι ένας ύμνος για όσους θέλουν να την αφογκραστούν.

Που του δίνει από την εφημερίδα των Κωνσταντινουπολιτών "Επτάλοφος" (φ. Οκτωβρίου) ο καθηγητής Γεώργιος Κωνσταντινιόπουλος, ερευνητής της συμβολής Μικρασιατών και Ανατολικοευρωπαίων στους εθνικούς αγώνες. Από τα πάμπoλλα που σημειώνει, αποσπώ, ενδεικτικά, μόνο το εδάφιο που αναφέρεται στον ηρωικό θάνατο των προσκόπων Αϊδινίου:

Όσοι Πρόσκοποι επέζησαν από τη μάχη αιχμαλωτίστηκαν. Στην αιχμαλωσία "ο αρχηγός τους Ν. Αυγερίδης καλείται ν' αρνηθεί τον εθνισμό και να ανταλλάγμα τη ζωή του και τη ζωή των Προσκόπων του. Η απάντησή του ήταν "Ζήτω η Ελλάς". Αμέσως οι τότες (άτακτοι) με αγριότητα του έβγαλαν το ένα μάτι, και πόλι

τον κάλεσαν να απαρηνηθεί. Απάντησε και πάλι "Ζήτω η Ελλάς". Τούτο επανέλαβαν όλοι οι Πρόσκοποι με δυνατή φωνή. Το τι ακολούθησε δεν περιγράφεται. Ο Ν. Αυγερίδης τεμαχίζεται. Ο Φιλοκλήτης Αργυράκης γδόνεται. Ο Μ. Βελινόγλου αποκεφαλίζεται. Όλοι οι άλλοι Πρόσκοποι κατακρεουργούνται (...) σύνολο νεκρών 3.000".

Αφιερώνω το παρόν στη μνήμη του παππού μου, Γιώργου Μανταίου, που αντιστάθηκε στους τότες με το Τάγμα Εθελοντών Αίβαλιωτών, αιχμαλωτίστηκε και χάθηκε στα Τάγματα Εργασίας. Ηταν σαφάντα χρονώ. Εχω στο σπίτι μια μεγάλη φωτογραφία του. Και συχνά του κλείνω το μάτι...

Δρ. Δημήτριος Μιχαηλίδης

Ειδικός Παθολόγος - Καρδιολόγος Ε.ψ.φ.μ.γ. (Θ.Σ.Α.)

Δέχεται καθημερινώς από 17-20 πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει.

Διευθ. Ποσειδώνος & Νηρηίδων 1 Παλ. Φάληρο Τηλ. 98.32.302 Ιατρ. 98.17.801 Οικ.

Δρ. Λυδία Ιωαννίδου-Μουζάκα

Χειρουργός Γυναικολόγος - Ειδικός Μαστολόγος

Αμ. Επίκουρος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών Πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Μαστολογίας

Δέχεται Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη 5-6 μ.μ. με ραντεβού Ιατρ.: Α. Κηφισίας 6, Αμπελόκηποι Τηλ: 77.71.246 69.29.420 & 69.16.618 Μαιευτ. Λητώ, 80.48.584 οικ.

Δρ. Στέλιος Αντωνιάδης

Παιδίατρος - Καρδιολόγος παιδών

Καθηγητής Παιδιατρικής Τ.Ε.Ι. Σύμβουλος Πανεπιστ. Κλινικής Νοσ. Παιδών "Α.Σοφία" τ. Επιμελήτης Νοσ. Great Ormond Str London, Παν. Harvard & Columbia U.S.A.

Διευθ.: Ηρακλείτου 4, Κολωνάκι Τηλ. 36.02.745 Ιατρ. 98.33.413 Οικ.

Δρ. Πέτρος Γκιναιίδης

(Γαϊτανίδης)

Ωτορινολαρυγγολόγος

τ. Επιμελητής Τζανείου Νοσ. & Νοσ. Παιδών Α. Σοφίας

Δέχεται καθημερινώς 6.30-8.30

Διευθ. Ιατρ. Αγρολιάου 11, Ανω Ηλιούπολις Τηλ. 97.06.378

Δρ. Οθων Παπαδόπουλος

Πλαστικός Χειρουργός

Επίκ. Καθηγητής Παινεπιστημίου Αθηνών Αισθητική και επανορθωτική χειρουργική Δέχεται Δευτέρα, Τετάρτη & Πέμπτη 5-8 μ.μ. κατόπιν ραντεβού

Διευθ. Ιατρ.: Λυκαίου 2 Αθήνα 106.74 (Ανάκτορα) Τηλ. 72.11.159 & 72.29.221

Δρ. Κοσμάς Α. Κοτζαμάνογλου

Επ. Καθηγητής

Χειρουργός Οφθαλμίατρος

Δέχεται στο ιατρείο του, καθημερινά τα απογεύματα πλην Σαββάτου, και με ραντεβού

Διευθ. Ιατρ.: Υψηλάντου 29, Κολωνάκι Τηλ.: 72.14.589 Ιατρ. 98.32.062 Οικ.

Δρ. Σοφοκλής Ζησιάνης

Χειρουργός Οδοντίατρος

Πτυχιούχος Παν. Κων/πόλεως & Αθηνών μετεκπαιδευθείς και εργασθείς εις Γερμανία Δέχεται καθ' εκάστην 5-8 μ.μ. και τα πρωινά με ραντεβού

Διευθ. Ιατρ.: Αγ. Αλεξάνδρου 3, Παλ. Φάληρο Τηλ. 98.38.877 - 98.38.541 Ιατρ. 98.36.807 οικ.

Δρ. Δόμνα Τσούμπου

Χειρουργός Οδοντίατρος

Δέχεται καθημερινώς με ραντεβού

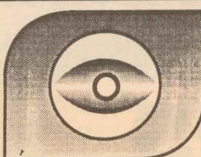
Διευθ.: Αχιλλέως 42, Π. Φάληρο Τηλ. 98.81.178 - 98.25.307

Δρ. Αριστοτέλης Κυριακίδης

Χειρουργός Οδοντίατρος

Δέχεται καθημερινώς με ραντεβού

Διευθ.: Ποσειδώνος 19 - 20 & Αμπελόεας, Αλιμος Τηλ.: 98.82.033 Ιατρ. 98.30.889 οικ.

ΟΡΗΤΗΡΑΛΜΟ-CHECK

ΠΡΟΤΥΠΟ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ & ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

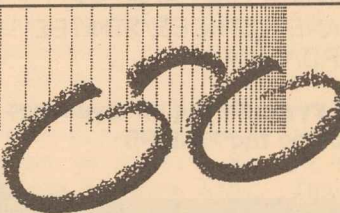
Διευθ. Παντελής Αλ. Παπαδόπουλος

Χειρουργός Οφθαλμίατρος

Επιστημονικός Συνεργάτης Θεραπευτηρίου "ΥΓΕΙΑ" Μέλος της Αμερικανικής Οφθαλμολογικής Ακαδημίας Μέλος της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Ενδοφθάλμιων Φακών και Διαθλαστικής Χειρουργικής

ΧΕΙΡΙΚΗ ΟΦΘΑΛΜΟΥ: ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ CHECK-UP - ΜΕΛΕΤΗ ΓΛΑΥΚΩΜΑΤΟΣ-ΔΙΟΡΡΩΣΕΙΣ ΜΥΩΠΙΑΣ ΜΕ EXCIMER LASER-ΦΛΟΥΟΡΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΦΩΤ. ΒΥΘΟΥ-ΥΠΕΡΧΟΙ-ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΦΑΚΩΝ ΕΠΑΦΗΣ-ΤΗΛΕΙΑΤΡΙΚΗ κ.λ.π.

Ωρες λειτουργίας γραμματίες 9.30-13.30 & 17.00-21.00 Αγ. Αλεξάνδρου 10 & Ιριδος 1 Παλαιό Φάληρο ☎ 98.81.800 - 98.83.702 fax: 98.15.605

ARTEMIDIADIS OPTIC CENTERS

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 4 ΣΥΝΤΑΙ ΜΑ 105 62 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 3238555 3285535 3238777 ΟΔΟΣ ΣΤΑΙΔΙΟΥ 3 ΣΤΟΑ ΚΑΛΑΙΤΑ ΣΥΝΤΑΙ ΜΑ 105 62 ΑΘΗΝΑ ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 3247043 3237030 ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ 18 ΓΛΥΦΑΔΑ ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 8945606 8942013 8942980 8981228

μητροπούλου

οπτικά φακοί επαφής ...για να βλέπετε

συνταγές όλων των ταμείων

Ι.Κ.Α - Ο.Τ.Ε - ΤΡΑΠΕΖΩΝ - Κ.Α.

κατάστημα 1ον Χαρκόπου 60 - Καλλιθέα

Τηλ. 95.88.744

κατ. 2ον Μαρκόπουλο Αττικής

τηλ. 0299 - 22442

Α. ΚΑΣΤΡΙΝΟΣ - Γ. ΚΑΠΑΣΑΚΑΛΙΔΗΣ

Μαντζαρωτάκη 80 ΚΑΛΛΙΘΕΑ ☎ 95.12.288

Γρ. Αυθεντίου 49 Ανώ Ιλίσια ☎ 77.57.716

Π. ΚΑΣΤΡΙΝΟΥ - Α. ΣΤΑΜΠΕΚΗ

Πατησίων 128, Αθήνα ☎ 82.28.708

ΟΠΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΟΠΤΙΚΑ - ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ

Διπλωματούχος Οπτικός

Ι. ΕΚΜΕΚΤΣΟΓΛΟΥ

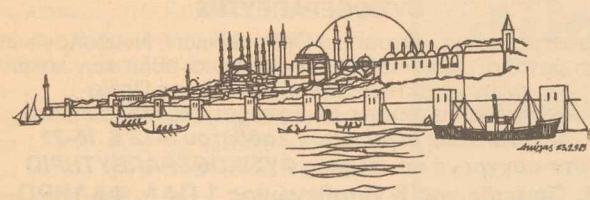
Διευθ. Αγ. Δημητρίου 113, Μπρσάμι ☎ 97.55.532

ΗΛΙΑΣ Ν. ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΠΛ. ΧΗΜΙΚΟΣ ΠΑΝ.ΜΙΟΥ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΠΟΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ

Εγκρίσεις άδειες Α.Χ.Σ., κατ' έφεση εξετάσεις στα Γ.Χ.Κ., αγοραστικά, αναλύσεις, εντομοκτονίες - μυκητοκτονίες, μελέτες παραγωγής, συσκευασίας, συντηρήσεως, γνωματεύσεις, καταπονήσεις, Βιομηχανική πείρα 22 ετών.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

Για την Πόλη, τον Πολίτη, τον πολιτισμό

Εκδότης - Διευθυντής: Μιχάλης Α. Βασιλειάδης
Ακροπόλεως 61, Καλλιθέα 176.75 ☎ 95.83.225
Ετήσια συνδρομή 1996: Για την Ελλάδα δρχ.4000
Γιά το εξωτερικό U.S.\$ 30.- Γιά Τουρκία ΑΤ.1.000.000
Τεύχη προηγούμενων ετών δρχ. 500 ή \$ 3.-
Οι συνδρομές εξωτ. πληρώνονται στην Ελλάδα σε δρχ.
Εμβάσματα - Επταγές στο όνομα του εκδότη.
Τεχνική επιμέλεια: ΦΩΤΟΣΥΝ ΑΒΕΕ ☎ 36.10.035
Μοντάζ: Θεώνη Νιφλή ☎ 52.29.220
Εκτύπωση: Μ. Αθανασιάδης-Μ. Ανδρίκου ☎ 52.53.955
Βιβλιοδεσία: Κ. Καραγιάννη
Επικούρου 20 Αθήνα ☎ 32.17.823
Διακπεραίωση αποστολής: Π. Καρατζά
Μενελάου 27 Ανω Πετράλωνα Τηλ.34.27.901

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ - ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
Μετά τα γνήσια προϊόντα Γκιουλλουόγλου στη
διάθεσή σας τώρα και τα γνωστά σε όλους σας
περίφημα τουριστά

PELIT

(δίχως συντηρητικά),
στην Αθήνα και σε όλη την Ελλάδα.
Αποκλειστικός Αντιπρόσωπος:
Ανάργυρος Α. Σοφιάδης
Πολυκράτη 14, Ρέντης
Τηλ.: 48.21.488 - 48.33.572 Fax: 98.23.198
**Προσοχή: Τα γνήσια PELIT βρίσκονται σε ειδικά
δοχεία PELIT**

Κρουαζιέρα στη Μαύρη Θάλασσα από 19-29 Οκτωβρίου
(Πειραιάς - Σούδα - Μιητλίνη - Κωνσταντίνα - Οδησσός -
Γιάλτα - Βάρνα - Θεσσαλονίκη - Πειραιάς)
Τιμές από 195.000 - 235.000
ΤΑΞΙΔΙΑ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
Διευθ.: ΣΥΝΤΑΓΜΑ - Καρ. Σερβίας 7
Τηλ.: 32.31.362 - 32.25.408

ΕΠΙΓΡΑΦΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΑΠΛΕΣ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΕΣ - ΦΩΤΕΙΝΕΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ ΦΩΤΕΙΝΑ ΦΑΝΑΡΙΑ
ΜΕΤΑΕΟΤΥΠΙΕΣ - ΜΑΚΕΤΕΣ
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
ΚΩΝΣΤ. ΣΑΒΒΑ 8 - ΠΑΤΗΣΙΑ (ΑΓ. ΛΟΥΚΑΣ) ΤΗΛ: 20.12.619

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ
ΑΜΦΙΘΕΑ
Δημήτρης Μαύρος
Ομορφή χαρούμενη ατμόσφαιρα
Εκλεκτά μεζεδάκια από τον γνωστό σας μάγειρα
Γιώργο Χάρη
✓ Κάθε Παρασκευή και Σάββατο βράδυ μουσική,
πρόγραμμα με μπουζούκι, κιθάρα και αρμόνιο,
✓ Σαββατοκύριακα και αργίες ανοικτά τα μεσημέρια
✓ Κλειστό κάθε Δευτέρα
Κρατήσεις ☎ 93.34.813
Διευθ. Αχαιών 24 - Αμφιθέα (ψίφος Αγ. Κυριακής)

PHILIPS

Το Σήμα...
με την μεγαλύτερη ΔΗΜΟΤΙΚΟΤΗΤΑ
σ' όλο τον κόσμο.

...προσφέρει ανέσεις, σιγουριά
και... όχι προβλήματα!!

ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ, ΒΙΝΤΕΟ,
ΒΙΝΤΕΟΚΑΜΕΡΕΣ, ΣΤΕΡΕΟΦΩΝΙΚΑ,
ΦΩΡΗΤΑ ΘΕΡΜΑΝΤΙΚΑ...

μέχρι ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΙΔΕΡΑ, ΜΙΞΕΡ,
ΚΑΦΕΤΙΕΡΕΣ, ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΣ, ΣΤΙΦΤΕΣ,
ΡΟΛΟΓΙΑ...

* Πάντοτε με την εγγύηση της προηγμένης
τεχνολογίας της PHILIPS

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΕΩΡ. ΚΑΖΑΠΟΓΛΟΥ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ (ΘΗΣΕΩΣ) 74, ΚΑΛΛΙΘΕΑ 176.76
☎ 95.60.522, 93.71.160-1-2, 95.80.470
ΤΗΛ. SERVICE 93.71.163 - FAX 95.69.944

Miele

ΓΛΥΦΑΔΑ

ΜΕΤΑΞΑ 41, 1ος ΟΡΟΦΟΣ, ΤΗΛ.: 89.40.922
(ΕΝΑΝΤΙ ΚΑΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ)
ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ Ε.Μ.Π. - ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΗΣ Ι.Δ.Γ.Σ.Α.

RIKA TRAVEL

Σταδίου 10 Ισόγειο Τηλ. 33.11.296-7
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ
Με τα υπερσύγχρονα αεροσκάφη της
Thai

Επιστροφή κάθε Τρίτη

παραμονή σε ξενοδοχείο 4 αστέρων στο Πέρα

4 διανυκτερεύσεις, 5 μέρες

Τρανσφέρ αεροδρόμιο - ξενοδοχείο - αεροδρόμιο

μόνο 85.000 δρχ.

Βιβλία - Βιβλιοθήκες ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

Αγοραί - Πωλήσεις
Ελληνικά και ξένα σφραγισμένα και ασφράγιστα
Κ. Θεοχαρίδης, Α. Παπάγου 98 - ☎ 77.74.850

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ ΕΙΡΗΝΗΣ ΙΟΥΡΑ. ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ

εκ Κωνσταντινουπόλεως
Το παλαιότερο Γραφείο Τελετών στο Παλαιό Φάληρο
κέρδισε την εμπιστοσύνη σας λόγω της πολυετούς
πείρας του και της ανθρώπινης εξυπηρέτησής σας
ΣΑΣ ΠΑΡΕΧΕΙ ΑΡΙΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ
ΟΛΟ ΤΟ 24ΩΡΟ
Αγ. Αλεξάνδρου 50, Π. Φάληρο
τηλ. γρ. 98.28.800 - 98.14.891 & οικ. 98.33.117

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ANNA ΖΕΡΜΠΙΝΗ - ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

As. Cs. Delaware, U.S.A.
C. Pr. Michigan, U.S.A.

Μεγ. Σπηλαίου 8 - 174.55 ΑΛΙΜΟΣ Τηλ. 98.29.912
Κύπρου 43 - 166.75 ΓΛΥΦΑΔΑ Τηλ. 89.82.661

ταβέρνα το Ζαφείρι

ΕΥΧΕΤΑΙ ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

Ηλίου 19, 166.71 - Καβούρι
Τηλ.: 89.58.603 - 89.53.680

ΤΑΒΕΡΝΑ

ΠΕΤΡΟΣ -
ΔΕΣΠΟΙΝΑ

ΕΥΧΕΤΑΙ ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΧΡΟΝΙΑ

Χειμάρας 38 - ΜΟΣΧΑΤΟ Τηλ.: 94.15.485
Τηλ. Οικίας: 94.10.226

SERVICE ΨΥΓΕΙΩΝ

ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ
ΨΥΓΕΙΩΝ & ΣΚΑΦΩΝ
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
AIRCONDITION

"ARMAN"

ΜΠΑΚΝΑΝΑ & ΛΕ ΡΟΥΑ 13, ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ - ΑΘΗΝΑ
ΑΥΤΟΜ. ΤΗΛ. 90.13.151
ΚΙΝΗΤΟ ΤΗΛ. 094-335337
ΟΙΚΙΑΣ ΤΗΛ. 93 52 646

ΠΡΟΣΟΧΗ

Ομογενείς γραφείο με πείρα πολλών ετών ευρισκόμε-
νο στην Τουρκία, αναλαμβάνει και διεκπεραιώνει με εχε-
μύθεια, δίχως καμία προκατάληψη και επιβάρυνση εξό-
δων, πάσης φύσεως κτηματικές και δικαστικές υποθέ-
σεις, εκκρεμότητες εφορειών, υποθηκοφυλακείων
(ταπού), αγοράζει ακίνητα ή μεριδιά ακινήτων τοίς
μετρητοίς, πληρωτά ακόμα και εν Ελλάδι, Ελλήνων και
Τούρκων υπηκόων και τακτοποιεί εκκρεμότητες συντά-
ξεων εν Τουρκία.

☎ 031-430.074 και 031-430.085

Τώρα και στο Παλαιό Φάληρο ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ «ΠΙΣΤΩΦ»

Το γνωστό από την Πόλη, στην Αγία Τριάδα Ταξιμ,
Γραφείο Τελετών «Πιστώφ» λειτουργεί και στην Αθήνα.
Θα βρείτε σ' αυτό ό,τι χρειάζεστε και ειλικρινή συμπα-
ράσταση στις δύσκολες ώρες.

Αγ. Βαρβάρας 73 Α - Π. ΦΑΛΗΡΟ
Τηλ. Γραφείου 98.38.801 - 98.28.070 - 88.34.085
Για νύκτα 98.37.785

ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΣΤΕΦΑΝΟ

Το θυμάμαι εκείνο το
τεράστιο περιβάλλον
που άρχιζε απέναντι
από το σχολείο μας και
εκτεινόταν μέχρι επάνω
το σιδεράδικο του Τσανα-
καλιώτη του Μενέλαου! Κι
ήταν φαρδύ, πολύ φαρδύ,
άρχισε από τη γωνία που
κατέβαινε ο κεντρικός δρό-
μος κι έφτανε στα σύνορα
του αρμενικού δημοτικού
σχολείου. Κάπου πεντακό-
σια μέτρα μάρκος με τετρα-
κόσια φάρδος, και μέσα σ'
εκείνον τον μικρόκοσμο
που ζούσαμε τότες μας φαι-
νότανε πολύ, μα πολύ
μεγαλύτερο. Ήταν ο "μπα-
χισός του Τριαντάφυλλου".
Ετσι τον αποκαλούσαν οι

γάλα, το γισούρι και το
κρέας τους. Στην απάνω
μεριά του περιβολιού του-
του υπήρχε κι ένα μεγάλο
πηγάδι. Τού 'θалан μάγγα-
νο, πήραν και δυο άλογα
που τα έζευγαν με βάρδια,
πότε το ένα και πότε το

ρια. Ο πρόεδρος του χωριού
αυτού είχε έξη παιδιά. Τρία
κορίτσια και τρία αγόρια.
Ενα από αυτά τα τρία κορί-
τσια του ήταν και η Μαρί-
κα. Ενα πολύ λεπτό, ένα
πολύ γλυκό κορίτσι. Αυτή
θα γίνει η συντροφίσσα της

τον πιστό του φίλο και
συνεργάτη, τον Χρήστο
Τρυφωνίδη, που τότε παρα-
στεκόταν και τον βοηθούσε.
Απ' τη μεγάλη του στενα-
χώρια, όμως, σε λίγον
καιρό θα πάθε εγκατελει-
σθεί. Άρχισε να μην τρώει, να
μην πίνει. Τον μεταφέρανε
στο νοσοκομείο. Επί έξη
ολόκληρους μήνες δεν

κίηπους και σε περιβάλλια
που βρίσκονταν στον Αγίο
Στέφανο. Γνωρίστηκε και
με τον Κώστα τον Σίκο
και κτίσανε μαζί το σπίτι
όπου καθότανε ως με τα
στερνά του, που βρισκόταν
λίγο πιο πέρα, σχεδόν απέ-
ναντι από τον μπαχισό του
Τριαντάφυλλου, κι έκανε
γωνία με τον κεντρικό

λοιπόν, οι πόλεμοι -ύστερα
από εφτά ολόκληρα χρόνια-
γύρισε πίσω ο κυρ Χρήστος
με την απόφαση να πάρει
την οικογένειά του και να
πανε όλοι μαζί να εγκατα-
σταθούν στην Αμερική.
Ήρθε, όμως, τότε ο παλιός
του φίλος, ο Κωνσταντίνος
Σίκος, να τον συμβουλέψει:
- Τι θα πιάς να κάνεις, θρε
Χρήστο, στην Αμερική; του
είπε. Εδώ είναι τα λεφτά.
Γιατί η Πόλη θα γίνει τώρα
φραγκόσκαλα, κι εσύ ζευ-
ρεις τ' αγγλικά. Κάθισε
εδώ, το καλό που σε θέλω,
να κερδίσεις λεφτά!

Εκατοσε, λοιπόν, ο κυρ
Χρήστος, και καθώς ήξευρε
και τ' αγγλικά, έπιασε
δουλειά κοντά σε μια πλού-
σια αγγλική οικογένεια,
στον Αγίο Στέφανο. Και για

Ο Τριαντάφυλλος και η Μαρίκα Τσιπσοπούλου 26/9/1919

μεγάλοι. Μα εγώ αυτόν τον
Τριαντάφυλλο δεν τον
γνώρισα ποτέ μου. Ήμουν
νήπιος όταν ο καλός Θεός
τον κάλεσε κοντά του, στον
παραδεισό του! Γιατί σκέ-
φτομαι πως πού αλλού θα
μπορούσε να πάει ένας
τέτοιος άνθρωπος που
πέρασε όλη την επίγεια ζωή
του καλλιεργώντας φρούτα
και λαχανικά, βόσκοντας
τις κατσίκες και τα πρόβατα
του κι αφήνοντας, κάπου-
κάπου, τα παιδιά -Ελληνά-
κια και Τουρκάκια- να
οκαρφαλώνουν πάνω στα
δέντρα για να κόψουν κανά
δαμάκηνο, είτε να ξεριζώ-
σουν, από τη γης κανά
καρότο και να το φάνε;
Ο Τριαντάφυλλος ήταν
Μακεδόνας. Είχε ξεκινήσει,
το 1912, από ένα χωριό εκεί
αναμεσαίς Κοζάνης και Πτο-
λεμαϊδας που λεγόταν
"Οικοσύμενος" και ήλθε και
εγκαταστάθηκε στον "Αγίο
Στέφανο". Εδώ πήρε τούτο
το περιβάλλον από τον Μπο-
γιά Νταγιάν, τον μπαρουτά
μπασι του Σουλτάνου, θρή-
κε έναν άλλον συντοπί-
τη του Μακεδόνα, τον Χρή-
στο Τρυφωνίδη, που ήταν
κηπουρός, κι άρχισαν να το
καλλιεργούν. Φύτεψαν
λαχανικά, φύτεψαν οπωρο-
φόρα δέντρα, πήραν πρόβα-
τα και κατσίκια και τα
βοσκούσαν για να 'χουν το

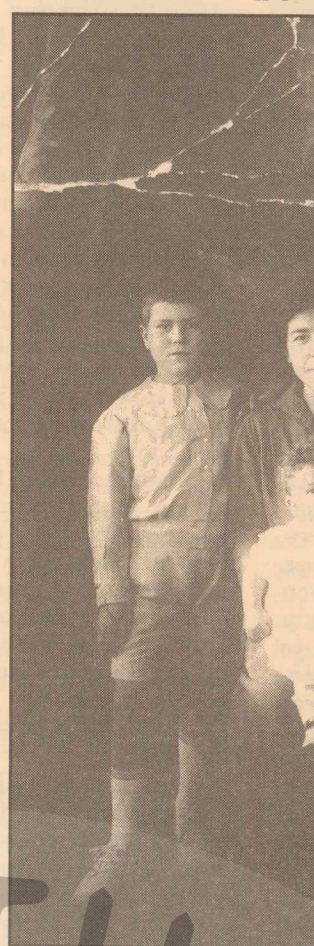
ζωής του Τριαντάφυλλου
και η μητέρα των παιδιών
του. Αγόρασε κι ένα σπιτί, ο
Τριαντάφυλλος, στον Αγίο
Στέφανο. Βρισκόταν στον
κεντρικό δρόμο, στο "Ιστα-
σιον τζαντεσι", στη σειρά
του φαρμακείου του Κων-
σταντίνου Βρατσάνου. Ήταν
διώροφο, με υπόγειο, κι
είχε επτά δωμάτια. Στην
πίσω πλευρά του είχε έναν
μικρό κήπο με το πηγάδι
και τη στέρνα του. Η πόρτα
του κήπου έβγαζε σε μια
μεγάλη αλάνα όπου τα παι-
διά, ολημερίς, παίζανε
ποδόσφαιρο, και από την
αριστερή πλευρά ήταν το
παλιό νεκροταφείο των
καθολικών με δίπλα του το
παλιό ορθόδοξο νεκροτα-
φείο. Και στα δύο, από
πολλά χρόνια, οι τουρκικές
αρχές είχαν απαγορεύσει
την ταφή των νεκρών. Με
την ανταλλαγή έφυγαν από
τα Γαλατάρια για την Ελλά-
δα και οι γονείς και τ'
αδέλφια της Μαρίκας.
Έμεινε μόνον η αδελφή της
η Κασανδρά που είχε, στο
μεταξύ, παντρευτεί τον
Αγιοστεφανιώτη Επαμεινών-
να Ιωαννίδη, ταρία της
Οθωμανικής Τράπεζας, κι
είχε κάνει μαζί του τρεις
γιούς, τον Κωνσταντίνο,
τον Θανάση (Τάκη) και τον
Ευάγγελο. Το 1920 γεννί-
ται το πρώτο παιδί του
Τριαντάφυλλου και της
Μαρίκας, ο Γιώργος. Το
1924 ο Πέτρος και τρία
χρόνια μετά από αυτόν τον
στερνοπαίδι τους ο Πανα-
γιώτης. Κάποια μέρα του
1928 ο Τριαντάφυλλος
κατέβηκε στην Πόλη μαζί
με τη γυναίκα του για να
της αγοράσει ένα δαχτυλίδι.
Ξαφνικά, καθώς περνούσαν
πάνω από τη γέφυρα
του Γαλατά, ασθάνθηκε μια
έντονη ενόχληση στο ένα
του το μάτι. "Αχ το μάτι
μου, χάνω το φως μου" είπε
κι εσύς παράτησαν ένα
πρόσθαίς με την γυναίκα
του. Είχε έξη από τον
Αγίο Στέφανο, ηγναιότητας
προς τα Γαλατάρια, υπήρχε
-τότε- το αμπελάσι του
Αντώνη. Εκεί απ' έξω του-
κόθηκε ο αδελφός του μ'
έναν αλβανό, κι εκείνος τον
σκότωσε. Είχε και τότες,
βλέπετε, "κακούς αλβα-
νούς"! Ετσι έμεινε μόνος
του ο κυρ Χρήστος και
δούλεψε σε μπαζεθάνης σε

έβαλε μπουκιά στο στόμα
του, ούτε ήπιε νερό. Θρεφόν-
ταν μόνον με ορούς. Θα
πεθάνει κατά τα τέλη του
1931. Τη θέση του θα πάρει
ευθύς αμέσως η Μαρίκα. Τα
παιδιά έπρεπε να μεγαλώ-
σουν. Το λεπτό γλυκό κορί-
τσι θα μετατραπεί σε σκλη-
ρή αγωνίστρια. Ο Χρήστος
Τρυφωνίδης είναι πάντοτε
δίπλα της. Αυτός φυτεύει,
αυτός καλλιεργεί. Αυτός
έχει την φροντίδα του
μικρού σχολιαρόπαιδο εγώ,
ακολουθώντας τη μάνα μου
στα ψώνια, θ' αρχίσω να
πηγαίνω στον μπαχισό του
Τριαντάφυλλου. Πολλές
φορές σαν δεν είχε εκεί,
στην πέτρινη καλύβα, το
λαχανικό που θέλαμε να
αγοράσουμε, η κυρία Μαρί-
κα έβγαине στην πόρτα και
φώναζε δυνατά για να την
ακούσει ο μπάριμπα Χρή-
στος που δούλευε, σκυμμέ-
νος πάντα, σε κάποια
άκρη του μπαχισό:

- Κυρ Χρήστο, ε, κυρ
Χρήστο, φέρε μας ενάμιση
κιλό φασολάκια "αϊσέ
καντίν"!

Καθόμασταν ερείς και
περιμέναμε στον μικρό
ξύλινο πάγκο που υπήρχε
έξω από την καλύβα και σε
λίγο διακρίναμε το πλατύ-
γυρα ψάθινο καπέλλο του
κυρ Χρήστου καθώς αυτός
ανσχηκωνότανε για ναρθεί
χαμογελαστός κοντά μας,
φορτωμένος τα φαρολάκια
που τού είχε παραγγείλει
για μας η κυρία Μαρίκα.
Τούτος ο κυρ Χρήστος
ήτανε πάλις δώδεκα χρο-
νών παιδί όταν ήλθε από
την Πτολεμαϊδα στον Αγίο
Στέφανο, κοντά στον μεγα-
λύτερο του αδελφό, για να
δουλέψει. Όμως, σε λίγον
καιρό τον έχασε τον αδελ-
φό του. Εκεί έξω από τον
Αγίο Στέφανο, ηγναιότητας
προς τα Γαλατάρια, υπήρχε
-τότε- το αμπελάσι του
Αντώνη. Εκεί απ' έξω του-
κόθηκε ο αδελφός του μ'
έναν αλβανό, κι εκείνος τον
σκότωσε. Είχε και τότες,
βλέπετε, "κακούς αλβα-
νούς"! Ετσι έμεινε μόνος
του ο κυρ Χρήστος και
δούλεψε σε μπαζεθάνης σε

δρόμο -το "Ιστασιον τζαντε-
σι- και είχε μαγαζιά, στο
ισόγειο, που τα είχε νοικια-
σμένα. Στο ένα είχε τη
"λοκάντα" του ο Μουχαρέ-

Από αριστερά: Ο Κωνσταντίνος, καθιστή η Κατερίνα με
τον Τζωρτζή στην αγκαλιά της και ο κυρ Χρήστος
Τρυφωνίδης.

της και στο άλλο το τα-
γκάριό του ο Γκαρμιάς.
Και τότες μια είπε να
παντρευτεί. Η γυναίκα που
διάλεξε, η Κατερίνα, ήταν
από την Περίοισα. Παν-
τρευνήκανε και κανάνε
τρία παιδιά, τη Σοφία, τον
Κωνσταντή και τον Χαρά-
λαμπο. Κηρύχτηκε, όμως,
ο Βαλκανικός πόλεμος και ο
κυρ Χρήστος, για να μην
υπηρετήσει στον τουρκικό
στράτο, τόσκαρε και πήγε
στην Αμερική. Δούλεψε
σκληρά εκεί σε μιαν εται-
ρεία σιδηροδρόμων και
έμαθε και τα Αγγλικά. Μα
άρχισε πολύ να επιστρέφει
έκανε εφτά ολόκληρα χρό-
νια! Κι ήταν εκείνα τα
δυστυχά χρόνια των πολέ-
μων. Οι Βαλκανικοί πόλε-
μοι πρώτα κι ο πρώτος
Παγκόσμιος πόλεμος, στη
συνέχεια. Σκούρα τα πρά-
γματα για την δύστυχη την
Κατερίνα που έμεινε ολο-
μόναχη στον Αγίο Στέφανο
με τα τρία παιδιά. Αναγκά-
στηκε να βγει να ξενο-
δουλέψει για να μπορέσει
να τα βγάλει πέρα! Ήταν
πολύ βαρύ, όμως, το τίμημα
αυτής της προσπάθειάς της.
Της πέθανε πρώτα η Σοφία
κι ύστερα ο Χαράλαμπος
και της έμεινε μόνο ο Κων-
σταντής. Κι ούτε ήξευρε
καλά-καλά που βρισκόταν ο
άντρας της! Σαν τελείωσαν,

να παρηγορηθεί και η κυρία
Κατερίνα, που ήταν απαρη-
γορητη για τον χαρό των
δύο παιδιών της, φτιάκανε
ακόμη ένα παιδί. Τότες
προσφέρθηκε η αγγλίδα
κυρία να βαπτίσει αυτή το
μωράκι. Ήθελε, λέει, να το
βγάλει "Τζωρτζ", όπως ήταν
και το όνομα του βασιλιά
της Αγγλίας! Επειδή, όμως,
ήταν προτεστάνα δεν επι-
τρεπόταν να λάβει μέρος
στο μυστήριο της βάπτισης.
Ετσι, ανέλαβε "αντ' αυτής",
να βαπτίσει το παιδί η
αδελφή της Κατερίνας.
Μόνο που αυτή δεν συμφω-
νούσε με την αγγλίδα νονά
ως προς το όνομα. "Ακούς
εκεί Τζωρτζ", είπε, λείψανε,
καλέ, τα μεγάλα ονόματα
της φυλής μας. Εγώ θέλω
να του δώσω το όνομα του
δικού μου του βασιλιά, του
Μεγαλέξανδρου, γιατί
αυτός ήταν πολύ πιο
σπουδαίος απ' αυτόν τον -
πως τον είπατε- τον εγγλέζο
βασιλιά! Ακολούθησαν
πολλές αγγλοελληνικές
έριδες και στο τέλος
συμφωνήσανε οι δύο
νονές -η ορθόδοξη και η
προτεστάνα- να δώσουν στο
παιδί δύο ονόματα. Ετσι
τον βαπτιστικό του αναφέ-
ρεται ως "Αλέξανδρος -
Τζωρτζής".

Η κυρία Κατερίνα, όμως,
θυμόταν ακόμα την κορού-

Από δεξιά: Γιώργος και Αλεξάνδρα Τσιπσοπούλου,
Τάκης και Μαίρη Ιωαννίδου. (Εκδρομή στην Πρί-
γκηπο).

Η Μαρίκα Τσιτσόπουλου με το γιό της Γιώργο και το εγγονάκι της Πέτρο. (1951)

λα της τη Σοφία και θούρκωναν τα μάτια της. Ε, πώς να χαλάσει τώρα ο κυρ Χρήστος το χατήρι μιας γυναίκας με θουρκομένα μάτια; Ετσι, δύο χρόνια μετά τη γέννηση του Αλέξανδρου - Τζώρτζη, ήρθε στον κόσμο ένα πανέμορφο κοριτσάκι, ολόξανθο, με ωραία μεγάλα γαλάνα μάτια. Αυτό το βαφτίσανε Σοφία, και δεν έφερε αντίρρηση κανείς! Σε λίγον καιρό κάνανε ακόμη μίαν απόπειρα, αλλά τούτη τη φορά το μωρό πέθανε πάνω στη γέννα. Στο μεταξύ έφυγε η οικογένεια των εγγλέζων από τον Άγιο Στέφανο και ο κυρ Χρήστος έπιασε δουλειά στον κήπο που περιέβαλε την κατοικία του Μιχαήλ Σταύρου, που ήταν ένας από τους προύχοντες του χωριού. Ήταν πολύ μεγάλος ο κήπος αυτός και θρισκοτόταν πολύ κοντά στην αρμένικη εκκλησία. Με τον καιρό, όμως, η οικογένεια Μιχαήλ Σταύρου μετανάστευσε στη Ρουμανία και το σπίτι και ο κήπος που το περιέβαλε θεωρήθηκαν ως εγκαταλειμμένη περιουσία και παραχωρήθηκαν, από το τουρκικό κράτος, σε τούρκους πρόσφυγες που ήλθαν από τη Θεσσαλονίκη. Ετσι, ο κυρ Χρήστος ο Τρυφωνίδης, αναγκάστηκε να παρατήσει πάλι και τότε είναι που πήγε και συνεταιρίστηκε με τον Τριαντάφυλλο. Πέρασε πολλά χρόνια μέσα σ' εκείνον τον παράδεισο. Στην αρχή βοηθούσε τον Τριαντάφυλλο και μετά τον θάνατό του έγινε το δεξί χέρι της κυρίας Μαρίκας που έτσι, δουλεύοντας σκληρά κι αυτή, μπόρεσε κι ανάθρεψε τα παιδιά της. Η κατάσταση αυτή κράτησε μέχρι τη στιγμή που η τουρκική κυβέρνηση, κατά τη διάρκεια του δεύτερου Παγκόσμιου πολέμου, έβαλε τον "φόρο περιουσίας" που απαιτούσε στην οικονομική καταστροφή των μειονοτήτων που ζούσαν μέσα στην τουρκική επικράτεια. Το ποσό του φόρου αυτού που έπρεπε να πληρώσει η κυρία Μαρίκα Τσιτσόπουλου ανέρχονταν σε 28.000 λίρες Τουρκίας κι ήταν ένα ποσό πολύ ορεβαστό για την εποχή εκείνη. Θάπρεπε να πουλήσει το σπίτι τους για να το πληρώσει. Προτίμησε να πουλήσει την επιχείρησή. Ετσι μπόρεσε να πληρώσει τον "φόρο περιουσίας" και με το υπόλοιπο να συντηρήσει την οικογένειά της μέχρι να αποστρατευτεί ο πρωτότοκος γιός της ο Γιώργος.

Ο Γιώργος ήταν μόλις ένδεκα χρονών όταν πέθανε ο πατέρας του και πήγαινε ακόμη στην αστική σχολή του Αγίου Στεφάνου, και το απόγευμα, όταν σκολούσε, πήγαινε στον μπαχτισέ, έπαιρνε μερικά μαρούλια και πήγαινε και τα πουλούσε στην αγορά κι έβγαζε ένα καλό χωρτζιλίκι. Μετά τη σχολή του Αγίου Στεφάνου πήγε στη σχολή Μακροχωρίου. Ήταν πολύ καλός μαθητής κι ήταν πολύ δυνατός στα Μαθηματικά. Έπαιρνε πάντοτε δέκα. (Γιατί είχε την τύχη στο σχολείο του Αγίου Στεφάνου να έχει δασκάλο του στα Μαθηματι-

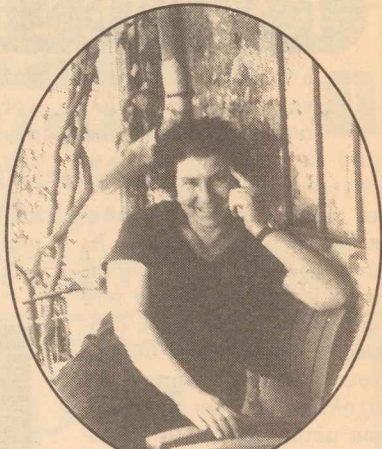
στο υφασματάδικο του "Σουλτάν Χαράμ", ο Γιώργος, βοηθούσε και τ' αδελφά του να σπουδάζουν. Εκείνη την εποχή γνώρισε και τη μέλλουσα γυναίκα του. Ήταν ένα πολύ όμορφο και χαρούμενο κορίτσι. Μόλις είχε τελειώσει το γερμανικό σχολείο κι είχε πιάσει δουλειά σε μίαν εταιρία εισαγωγών που θρισκοτόταν σ' εκείνη την περιοχή. Κάθε μέρα, λοιπόν, περνούσε μπροστά από το υφασματάδικο που δούλευε ο Γιώργος. Του άρεσε η κοπέλα κι άρχισε να της "πετάει λόγια". Είχε έναν συνάδελφο, ο Γιώργος, κάποιον Γεωργιάδη από τη Χαλκίδα που την γνώριζε καλά αυτήν και της οικογένειά της. Ήταν μεγάλοι άνθρωποι ο Γεωργιάδης, όμως στα μαυλά, και τον διαβεβαίωσε ότι επρόκειτο για μια πολύ καλή οικογένεια. Η νεαρή λεγόμενη Αλεξάνδρα Καραντινού και ο πατέρας της ήταν Κεφαλονίτης την καταγωγή. Η οικογένεια Καραντινού περιλαμβάνονταν στο Libro D'oro των αριστοκρατών της Κεφαλονιάς. Κατόπιν τούτου η πολιορκία "ενεστάθη" και κάποια στιγμή το όμορφο οχυρό ύψωσε τη λευκή σημαία! Ετσι, ο Γιώργος, πήγε στη Χαλκίδα, στο σπίτι της οικογένειας Καραντινού κι έδωσε λόγο. Πολύ σύντομα παντρεύτηκαν κι απέκτησαν δύο παιδιά, τον Πέτρο και την Ησά. Σήμερα ο Πέτρος είναι καθηγητής της μουσικής κι έχει δικό του οδείο στο Νέο Ψυχικό. Είναι παντρεμένος και πατέρας μιας κορούλας. Η Ησά, πάλι, είναι παντρεμένη με τον Δημήτρη Ντούλια.

Το 1948 ο Γιώργος έκανε δική του δουλειά. Πάλι στο "Σουλτάν Χαράμ", μέσα στο "Casa d'Italia" που ήταν στα "μνηματάκια" κι έπαιρνε μαθήματα ιταλικής γλώσσας. Σ' ένα "τσάι μετά χορού", που έγινε προς όφελος του "Μορφωτικού Συνδέσμου Νέων Βλάχων" του δουλειά. Πάλι στο "Σουλτάν Χαράμ", μέσα στο "Casa d'Italia" που ήταν στα "μνηματάκια" κι έπαιρνε μαθήματα ιταλικής γλώσσας. Σ' ένα "τσάι μετά χορού", που έγινε προς όφελος του "Μορφωτικού Συνδέσμου Νέων Βλάχων" του δουλειά. Πάλι στο "Σουλτάν Χαράμ", μέσα στο "Casa d'Italia" που ήταν στα "μνηματάκια" κι έπαιρνε μαθήματα ιταλικής γλώσσας. Σ' ένα "τσάι μετά χορού", που έγινε προς όφελος του "Μορφωτικού Συνδέσμου Νέων Βλάχων" του δουλειά.

Το 1948 ο Γιώργος έκανε δική του δουλειά. Πάλι στο "Σουλτάν Χαράμ", μέσα στο "Casa d'Italia" που ήταν στα "μνηματάκια" κι έπαιρνε μαθήματα ιταλικής γλώσσας. Σ' ένα "τσάι μετά χορού", που έγινε προς όφελος του "Μορφωτικού Συνδέσμου Νέων Βλάχων" του δουλειά. Πάλι στο "Σουλτάν Χαράμ", μέσα στο "Casa d'Italia" που ήταν στα "μνηματάκια" κι έπαιρνε μαθήματα ιταλικής γλώσσας. Σ' ένα "τσάι μετά χορού", που έγινε προς όφελος του "Μορφωτικού Συνδέσμου Νέων Βλάχων" του δουλειά.

Η ομάδα βετεράνων του Αγίου Στεφάνου. Από αριστερά: Ε. Ιωαννίδης, Π. Κωστογιάννης, Κ. Χ' Ανδρέου, Δημήτρης, Μ. Βαφειάδης, Θ. Δουκόπουλος, Τζ. Τρυφωνίδης, Αναστάσης Εγγλέζος, Στ. Βαλάκας. Καθιστοί: Σωκράτης (Μπέριμης), Γ. Καπετάνωφ. Πάσχα 1952.

Σοφία Τρυφωνίδου - Βογιατζή

χωρίς πάντως, να τολμήσει να της το εκμυστηρευτεί. Από εκείνη την ημέρα, όμως, άρχισε να γυροφέρνει τον κ. Θεοδωρίδη: "Να κάνουμε παρέα με την κορούλα σας καμιά μέρα, τούλεγε, να πάρει και κάνα-δυο φίλες της μαζί να πάμε κάπου να χορέψουμε, σαν νέοι άνθρωποι". Και παρακαλούσε, από μέσα του, ανάμεσα σ' αυτές τις φίλες να είναι και η Αγγέλα. Όμως, θέλει από δειλία, θέλει από εγωισμό, δεν τολμούσε να ομολογήσει σε κανέναν τη συμπάθεια του αυτή προς το ωραίο κορίτσι που τούχε κλέψει την καρδιά του.

Πες-πες ο Πέτρος του κυρίου Οδυσσέα, πες-πες ο κύριος Οδυσσέας της κόρης του, αποφασίστηκε, κάποια στιγμή, η έξοδος, και οι τρεις, ο Πέτρος, η Αγγέλα και η Αγγέλα στην παρέα! Ήταν πάλι μαζί, κι όταν το θράδυ χώρισαν, ο Πέτρος, είχε καταφέρει να κλείσει το πρώτο ραντεβού με την Αγγέλα του. Σαυνοσαντήθηκαν, λοιπόν, οι δυο τους και πήγαν σ' ένα από εκείνα τα γοητευτικά παραθαλάσσια κεντράκια των Φλωριών. Κάθισαν όρες πολλές εκεί και τα είπαν. Ήταν πολύ ομιλητικός ο Πέτρος και τα έλεγε πολύ ωραία, το νέο κορίτσι, γοητευμένο, δεν χόρταινε να τον ακούει.

"Ήταν ο άνθρωπος που έβγαζε να βρω, λέει, μορφωμένος, έξυπνος, μπορούσε να συνεννοηθώ άνετα μαζί του. Ενιωθα πως αυτές ήταν ο άντρας της ζωής μου. Δεν ζητούσα να πάρω πλούσιο άντρα, μορφωμένο ζητούσα να πάρω και το πέτυχα, δυστυχώς τον έχασα πολύ νωρίς" συμπληρώνει με μικρά.

Αρχισαν να συναντιούνται όλο και πιο συχνά κι ύστερα από κάθε νέα συνάντησή τους αισθανόταν όλο και περισσότερο δεινός ο ένας με τον άλλον. Ο μικρούλης φτερωτός Θάος, όπως σε κάθε ψυχικά υγιή άνθρωπο έτσι και σε τούτα τα δυο νέα παιδιά έκανε πολύ καλά τη δουλειά του. Ο Πέτρος πήγαινε τα βράδια και την έπαιρνε από την εργασία της στην Τράπεζα και τη συνόδευε ως με το σπίτι της. Κι εκείνα τα ευλογημένα Σαββατοκύριακα δεν ζούσαν παρά μόνον ο ένας για τον άλλον, ο Πέτρος για την Αγγέλα και η Αγγέλα για τον Πέτρο. Πήγαιναν εκδρομές στα Πριγκιπάνα, στα όμορφα ακρογάλια του Βοσπόρου...

Ήταν, όμως, κι ο Άγιος Στέφανος, με κείνους του ασφαλτοστρωμένους ολδιόσιους δρόμους, κ' αλυμένους από πελώρια αιωνόζα δέντρα. Πώς είναι δυνατόν να έχει κανείς στον Άγιο Στέφανο και να μην είναι ερωτευμένος;

Πολλές φορές πηγαιναν από τον Άγιο Στέφανο στα Φλώρια. Της έλεγε: "Έλα να μην πάρουμε το τραίνο, να πάμε με τα πόδια". Και περπατούσαν όλον εκείνον τον δρόμο που οδηγεί από τον Άγιο Στέφανο στα Φλώρια. Κι ήταν τόσο δοσμένοι ο ένας στον άλλον που δένναν όλην εκείνη την απόσταση χωρίς να το καταλάβουν, χωρίς καθόλου να τους

Η Αγγέλα και ο Πέτρος Τσιτσόπουλος την ημέρα των γάμων τους.

κουράζουν τα ατέλειωτα χιλιόμετρα που περπατούσαν. Ω! αυτοί οι ωραίοι ρομαντικοί περπάτοι μέσα σ' εκείνους τους, σχεδόν, έρημους δρόμους, με ωραία λόγια, που κάθε γυναίκα λαχταρά ν' ακούει από το στόμα του αγαπημένου της!

Ναι, μιλούσε πολύ ωραία ο Πέτρος κι η Αγγέλα αισθανόταν πολύ, μα πολύ ευτυχισμένη...

Η κυρία Μαρίκα ήταν ευχαριστημένη από την εκλογή του Πέτρου και δεν έφερε καμιάν αντίρρηση σε τούτον τον δεσμό. Η Αγγέλα ήταν ορανή από μανά και πατέρα. Η μητέρα της είχε πεθάνει πολύ νέα. Μόλις τριανταεπτά χρονών. Καθόταν μαζί με την αδελφή της, κι αυτή έλειπε εκείνον τον καιρό σε ταξί-δι στην Αθήνα. Μόλις επέστρεψε, πήγαν ο Πέτρος με την μητέρα του στο σπίτι των κοριτσιών, δώσανε λόγο κι εισημοποίησαν τον δεσμό τους.

Το 1953, ο Πέτρος παίρνει ώρες και στο "Κεντρικό Παρθενάγειο". Το 1954 παντρεύονται. Θα εγκατασταθούν σ' ένα διαμέρισμα στο "Τζιχανγκίρ". Παραμονές των "Σεπτεμβριανών" έρχεται στον κόσμο η Γιάννα, η κορούλα τους. Καθώς παραθερίζουν στον Άγιο Στέφανο, το κοριτσάκι θα γεννηθεί στο νοσοκομείο του Βαλουκλή. Ο γυναικολόγος Απόστολος Ναούμ είναι πολύ φίλος του Πέτρου. Στα "Σεπτεμβριανά" η Γιάννα ήταν μόλις μερικόν ημερών. Το υποδομάτιο του ζευγαριού ήταν στο ισόγειο και το μωράκι κοιμήταν αμέριμνο στο καλαθάκι του. Ο όχλος άρχισε να πετάει πέτρες για να σπάσει τα παραθύραφύλλα των σπιτιών που κατοικούσαν από Ρωμειούς. Υπήρχε κίνδυνος να τραυματιστεί η Γιαννούλα. Η κυρία Μαρίκα βλέπει τον κίνδυνο, κατεβαίνει γρήγορα-γρήγορα και χωρίς ν' ανάψει φως, μέσα στο σκοτάδι, αρπάζει το μωρό μαζί με το καλαθάκι του και το ανεβάζει στον πάνω όροφο για να το προστατεύσει!

Μέσα στον ίδιο χρόνο κλείνει το εργοστάσιο εξευγενισμού ελαίων και ο Πέτρος αποσπώνεται ολοκληρωτικά στη διδασκαλία. Διδάσκει στο Ζωγράφειο και στο

Ο Τριαντάφυλλος τελειώσει το Ζωγράφειο το 1977 και μετά συνέχισε τις σπουδές του στο Πολυτεχνείο της Πόλης από όπου πήρε πτυχίο χημικού - μηχανικού, κι έφυγε αμέσως για μετεκπαίδευση στην Αμερική. Πήρε το Master του από το "University of Southern America". Στην αρχή υπηρέτησε ως βοηθός καθηγητού μετά όμως παράτησε την ακαδημαϊκή καριέρα και διορίστηκε σε μια ημικρατική υπηρεσία, στην Αμερική, που είχε ως αντικείμενό της τη μόλυνση της ατμόσφαιρας.

Το 1983, μετά το θάνατο της Τούλας Κιματζή, ο Πέτρος Τσιτσόπουλος ανέλαβε τη διεύθυνση του "Ζάππειο" χωρίς όμως να έλθει ποτέ ο επίσημος διορισμός του από την Αγκυρα, από το τουρκικό "Υπουργείο Παιδείας". Διευθύνει έτσι το "Ζάππειο" -έτσι και ανεπίσημα- μέχρι το 1989 που συνταξιοδοτήθηκε. Αγαπούσε πάρα πολύ τη δουλειά του, αγαπούσε πάρα πολύ τη Ρωμιότητα από τα σπλάχνα της οποίας προήλθε και τον έθλιβε πολύ αυτή η επιταχυνόμενη συρρίκνωση του Ελληνισμού της Πόλης και το μαρζάωμα των σχολείων του. Και ίσως νά 'παίξε το ρόλο της κι αυτή η κατάσταση στην εξέλιξη της υγείας του και στον πρόωγο χαμό του. Κάτω από πολύ αντίθετες συνθήκες, πολιτικές και οικονομικές, προσπάθησε να κάνει ό,τι περνούσε από το χέρι του για την όσο το δυνατόν πιο εύρυθμη λειτουργία του "Ζάππειου", παρά τις συνεχείς αντιδράσεις και απαγορεύσεις του τουρκικού υπουργείου παιδείας και την οικονομική δυσπραγία εξ αιτίας της δραματικής αριθμητικής μείωσης των μαθητών που που προέρχονταν πάντοτε από πλούσιες οικογένειες της ομογένειας της Πόλης. Όλα αυτά τα ψυχικά προσαρμοσμένα τα πληρώσει, οργικά, μ' ένα έμφραγμα του μυοκαρδίου. Συνταξιοδοτείται στο τέλος του σχολικού έτους 1988-1989. Ο "Σύνδεσμος Αποφοίτων Ζάππειου" της Πόλης διοργανώνει στην έδρα του την ταυτόχρονη τελετή των ιωβηλαίων του Πέτρου Τσιτσόπουλου και της καθηγητριάς του μαθηματικών κ. Μάγδας Αλεξανδρίδου. Λίγο μετά στο ξενοδοχείο "Ντε-ντεν" γίνεται η τελετή της απονομής των αναμνηστικών δακτυλιδιών στις αποφοίτες της σχολής εκείνης της χρονιάς. Ο Πέτρος Τσιτσόπουλος είναι ευδαίμονος και χορεύει με τις νέες αποφοίτες του "Ζάππειου". Είναι οι τελευταίες μαθητρίες του. Σε λίγον καιρό έρχεται για μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα. Δεν προφταίνει, όμως, να χαρεί τους καρπούς των πολυτών μόχθων του. Σε λίγους μήνες θ' αρρωστήσει. Η "κακιά αρρώστια", ο καρκίνος του έχει βάλει στο στόχαστρό του. Ο γιος του, ο Τριαντάφυλλος,

Ο μπαρμπα - Χρήστος στην ταρατσα του σπιτιού του μαζί με τα εγγόνια του

θα φροντίσει να πάρει τον πατέρα του στην Αμερική για θεραπεία. Ο πεθερός του είναι καθηγητής της ιατρικής στην Αμερική. Όμως, ο Πέτρος Τσιτσόπουλος δεν θα μπόρεσει να ξαναβρεί την υγεία του. Σε λίγον καιρό θα πεθάνει εκεί, μακριά από τον τόπο που ονειρευόταν να περάσει τα γηρατειά του. Η σορός του μεταφέρεται στην Αθήνα και εναποτίθεται στον οικογενειακό τάφο, στο νεκροταφείο της Άνω Βούλας...

Όμως, είναι και η ιστορία με τον κυρ Χρήστο τον Τρυφωνίδη και την οικογένειά του που πρέπει να προχωρήσει...

Όταν, λοιπόν, η κυρία Μαρίκα Τσιτσόπουλου "έδωσε" τον μαχιστό για να μωρώσει να πληρώσει τον "φόρο περιουσίας", έμεινε και ο κυρ Χρήστος χωρίς εργασία. Πήγε τότες και συνεννόηθηκε με τον Θανάση του Καπετάνωφ. (Αλλη ιστορία πάλι αυτή με τους Καπετάνωφ και τη μάντρα τους. Να δούμε ποια θα μπορούσε να τη βάλλω, κάποτε, κάτω στο χαρτί για να ξαναζωντανέψει η ταπεινή μα τόσο νοσταλγική ιστορία της δυσκολικής αυτής οικογένειας! Οι συμμαθητές μου, ο Χρηστάκης και ο Κώστας Καπετάνωφ -απ' ότι ξέρω- θρίσκονταν στην Αυστραλία, ο μεγαλύτερος, ο Αντώνης, ούτε ξέρω που βρίσκεται! Τι τρομακτική καταστροφή ήταν κι αυτή Θεί μου! Σκόρπισε όλος ο Άγιος Στέφανος, όλη η Πόλη στα τέσσερα πέρατα της γης. Να ωφελούνε, τουλάχιστον, σε τίποτε τούτη τη δική μας καταστροφή; Μπα δεν θαρρείται! "Ένα κομμάτι πανί είναι, λέει, η σημαία μας!"

Από αριστερά: Αγγέλα Τσιτσόπουλου, Τζοβάννα Χριστοφορίδου, Πόπη Χρηστίδου, Μάγδα Αλεξανδρίδου, Πέτρος Τσιτσόπουλος, ο Γενικός Πρόεδρος της Ελλάδος Γ. Κακλίκης, Ελένη Γιαγτζόγλου, Χριστοφορίδης, Ιωβηλαίων Μάγδας Αλεξανδρίδου - Πέτρου Τσιτσόπουλου. (1989)

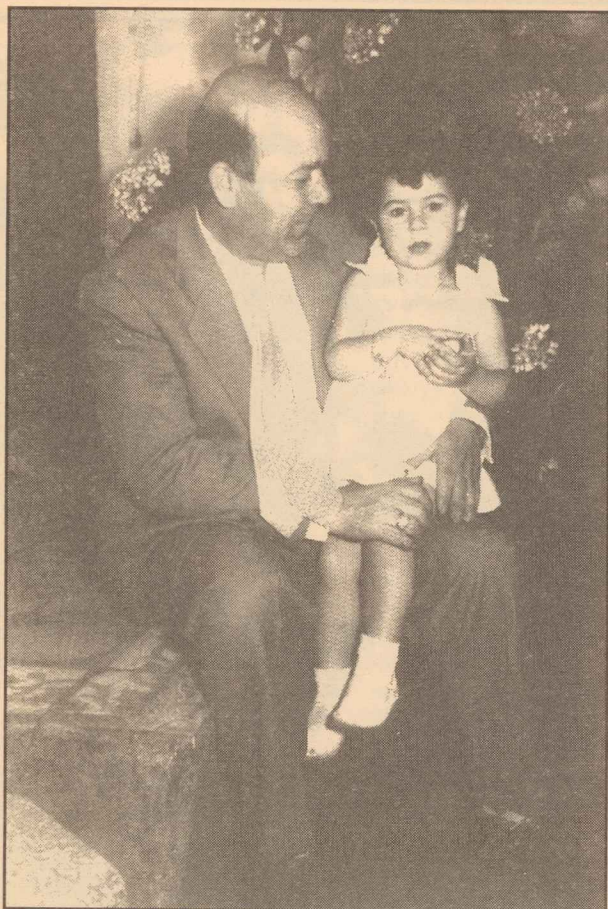
Ο Αλέξανδρος - Τζώρτζης θα μάθει τη ραπτική κοντά στον μεγάλο του αδελφό. Μετά θα ανοίξει δικό του μαγαζί στο Πέρα, στο δρομάκι που ήταν ο κινηματογράφος "Γενί Μελέκ". Ειδικότητα του κι επαγγελματίας.

μας!" Ε, αν υπάρχουν κάποιου Ελληνες που τη βλέπουν σαν ένα κομμάτι πανί τούτη τη σημαία, τότες θα πει πως τζάμπα πήγε η δική μας (η θυσία). Ο Θανάσης και ο Ιωσήφ Καπετάνωφ ήταν αδελφια κι είχαν μια μάντρα λίγο πιο έξω από το χωριό, με πρόβατα, κι ο Ιωσήφ ήταν παντρεμένος κι είχε τρία παιδιά, τους συμμαθητές μου που προανάφερα. Η Κωνσταντίνη, η γυναίκα του, ολμμερής καταγινόνταν με τον κήπο και με τα ζωντανά. Δύσκολη δουλειά, μα ήταν τόσο δραστήρια γυναικί! Αυτή ζύμωνε και φούρνιζε το ψωμί που τρώγαμε. Ένα σιταρένιο, μαύρο ψωμί, πολύ όμορφο που μας κερνούσε και μας κάθε που πηγαίναμε κατά και και λάχανα να το θάγει εκείνη την άρχιστο από το φούρνο. Αυτή άφηνε τα πρόβατα, τις και κατόπιν. Ο Θανάσης είχε κι έναν αρσενικό που κουβαλούσε τις οικοσκευές των παραθεριστών κάθε καλοκαίρι. Τα "γκιότσια" που λέγαμε. Δεν ήταν παντρεμένος. Ήταν αρραβωνιασμένος με μια κοπέλα από το χωριό. Χρόνια αρραβωνιασμένος. Ούτε που διέλυε τον αρραβώνα, ούτε που πήγαινε να χορέψει τον χορό του Ηοπά! Σ' αυτούς κοντά, που λέτε, πήγε ο κυρ Χρήστος ο Τρυφωνίδης για να φροντίσει το περιβάλλον. Πιο ύστερα πήγε και δούλεψε και στον κήπο που είχε αγοράσει ο Δημήτρης ο Καπουτσούζογλου (Μιλήρας κάποτε κι αυτό). Εκεί δίπλα στον μεγάλο κήπο του Μιχαήλ Σταύρου.

Ο μεγάλος του γιος, ο Κωσταντίνος, έγινε ράφτης. Πήρε γυναίκα μια Πριγκιπιανή, Την Άννα Κύρου. Απέκτησαν ένα γιο, τον Νίκο, που βρίσκεται ακόμη και σήμερα στην Πόλη και ασχολείται με το εμπόριο. Ο Κωσταντίνος ήταν συγγενής με τον κουνιάδο του κι είχαν το ραφτάδικο τους στον Γαλατά. Αργότερα θαρρεί να δούλεψε στον Άγιο Στέφανο, στο γωνιακό κατάστημα που ήταν κάτω από το πατρογονικό του σπίτι. Θα πεθάνει στον Άγιο Στέφανο.

Ο Αλέξανδρος - Τζώρτζης θα μάθει τη ραπτική κοντά στον μεγάλο του αδελφό. Μετά θα ανοίξει δικό του μαγαζί στο Πέρα, στο δρομάκι που ήταν ο κινηματογράφος "Γενί Μελέκ". Ειδικότητα του κι επαγγελματίας.

Ο Κωσταντής Τρυφωνίδης με την ανιψούλα του Καίτη.

Παντρεύεται τη Μάγδα Δεδόγλου από τον Γαλατά και αποκτούν μία κόρη, την Κατερίνα. Από αρκετά χρόνια βρίσκονται εγκατεστημένοι στην Αθήνα κι η Κατερίνα τους έχει χάσει δυο εγγονάκια. Αν ενδιαφέρεστε να τους γνωρίσετε θα τους βρείτε στο μαγαζί τους που βρίσκεται στην οδό Βουλής, αριθμός 45. Είναι πολύ πρόσχαροι άνθρωποι. Εμένα με κέρασαν και καφέ όταν πήγα να τους δω.

Όσο για την αδελφή του Αλεξάνδρου που ήταν όμορφη σαν γοργόνα -έτσι τη θυμάμαι εγώ από τότες που, μεγαλύτερη μου αυτή, μ' έβαζε να παίζω με τα παιχνίδια της σαν μ' έπαυνε ή μάνα μου μαζί της όταν πήγαινε επίσκεψη στην κυρία Κατερίνα-. Για τη Σοφούλα λέω, αυτήν την παντρεύανε μ' έναν τσαγκάρη, ανήμπο του κυρίου Μόσχου του Αγιοστεφανιώτη, που είχε το τσαγκάρικο του στα Ψωμαθεία. Το 'χε καϊμύ η κυρία Κατερίνα να φιλήσει τα στέφανα της κόρης της πριν πεθάνει - έπαυσε από καρκίνο στους πνεύμονες-. Εγκαταστάθηκαν στο πατρογονικό και η Σοφούλα με τον άνδρα της, κάνανε τρία παιδιά, δυο γιους και μια κόρη. Τον Γιάννη, τον Χρήστο και την Μάλαρα. Η κυρία Κατερίνα δεν πρόφτασε να καθήσει κανένα από αυτά στα γόντα της, την πρόλαβε ο Χάρος. Όσο για τον κυρ Χρήστο, αυτός είχε το ευτύχημα να χαρεί όλα του τα εγγόνια και να πεθάνει σε βαθιά γεράματα, το 1961, εκεί στο σπίτι του Αγίου Στεφάνου, κοντά στην οικογένεια της κορούλας του που τον φρόντιζε έως την τελευταία του στιγμή. Αργότερα το πουλήσανε αυτό το σπίτι κι ήλθαν οι εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα. Η Σοφούλα με τον άνδρα της και τα τρία τους παιδιά. Κι επειδή πρέπει να τελειώσει και τούτο το παραμύθι -όλα τα παραμύθια έχουν ένα τέλος, πότε καλό, πότε κακό- πρέπει να σας πω πως ύστερα από λίγον καιρό πέθανε και η Σοφούλα, χτυπημένη κι

αυτή από την κακιά αρρώστια. Σε λίγον καιρό θα την ακολουθήσει και ο άντρας της. Δεν λέω λεπτομέρειες γιατί, όσο και νάναι, ένα παραμύθι πρέπει να κρατάει πάντοτε τη μαγεία του.

Σήμερα που γράφω τις γραμμές αυτές είναι η εορτή του Αγίου Στεφάνου, έχει σκοτεινιάσει πια κι εγώ βρίσκομαι πάλι εκεί στο σπίτι μας στον "Άγιο Στέφανο". Απέναντί μου η άμια μου η Ευφροσύνη κάθεται ανακουρκουδα μπροστά στο μαγκάλι. Έχει πάρει στα χέρια της ένα τοιγαρόχαρτο και καπνί και στρίβει το τοιγάρο της! Υστερα το φέρνει στα χείλη της και με τη γλώσσα της το σαλιώνει σ' όλο του το μήκος για να κολλήσει. Είναι η ώρα επιτά κι η καμπάνα της φραγκόκλησιας αρχίζει να κυπά. Κάθε μέρα κυπά η καμπάνα του "Σαν Στέφανο", στις 7 το πρωί, στις 12 το μεσημέρι και στις 7 το βράδυ. Η άμια μου με το τοιγάρο στο χέρι σιοτραγουδά:

*Φράγκο - Δελέγκο
κύπια την καμπάνα
να κατεθούν οι Φράγκοι
να φάνε μακαρόνια
με τα χρυσά περόνια...*

Υστερα με κοιτάζει στα μάτια, χαμογελά παιχνιδιάρικα κι αρχίζει αργά - αργά, να καπνίζει το τοιγάρο της! Από την άλλη άκρη του δρόμου ακούγεται η φωνή του ψαρά, του Ντιρή-Ντιρή. Έχει βγει στην πόρτα της καλύβας του, έχει βάλει τα δυο του χέρια, σε σχήμα χωνιού, στο στόμα του και φωνάζει, με τη θρακική φωνή του, τους γιους του να μαζευτούν:

- Γτζέεεε, Χασάαν, Ρετζέεεε, ουλάν γκέλιν μπουραγιά...

Σημ.: Για τη συνεργασία που είχαμε κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του κειμένου μου αυτού, καθώς και για το φωτογραφικό υλικό, ευχαριστώ θερμά την κυρία Αγγελία Τσιτσπούλου, το ζεύγος Γιώργου και Αλεξάνδρας Τσιτσπούλου καθώς και το ζεύγος Τζώρτζη και Μάγδας Τρυφωνίδου.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΥ Ε'

Ακολουθούν οι γνώμες των παιδιών της τάξης που ομαδάσαμε Γ', ταξινομημένες, αλλά χωρίς στατιστική. Ο δάσκαλος δε νοιαζόταν αν μια γνώμη, θετική ή αρνητική, επαναλαμβάνονταν σε πολλά γραπτά. Απλώς του αρκούσε να γνωρίζει τι λένε.

Για το νετό που θα διαβάσετε, βρήκα σημειωμένα τα εξής. "Για να μη μονοπωλείται ο διάλογος άφρητα τα παιδιά να διαλέξουν μια τριμελή επιτροπή, της οποίας ο πρόεδρος αν έβλεπε ότι η συζήτηση ξεμάκρυνε ή δεν ενδιαφέρει την τάξη, είχε το δικαίωμα να διακόψει το διάλογο και να τον επαναπροσδιορίσει. Βεβαίως επενέβαινα κι εγώ με το: Μήπως ξεμακρύνουμε; Αν επιχειρούσα ο ίδιος τη διακοπή, είχα το φόβο πως θα πρόσέκρουα στην συναισθηματική αστάθεια, που χαρακτηρίζει την εφηβική ηλικία. Πρέπει κάποτε ο πρόεδρος να δέκοι και εμένα. Δε θυμάμαι".

Βρήκα ακόμη και τα εξής: "Ο διάλογος αναλόγως προς το αντικείμενο διδασκαλίας, έπαιρνε και διαφορετική μορφή". Κι αλλού "Τα θέματα προς συζήτηση δεν έπεφταν απ' τον ουρανό. Εβγαίναν μέσα από τα κείμενα διδασκαλίας".

Αν είναι να προσθέσω κι εγώ κάτι, θα πω ότι τα παιδιά τα λένε όλα. Και οι συστάσεις που κάνουν στο δάσκαλό τους είναι εξαιρετικές. Είναι να μη καμαρώνεις με τέτοια παιδιά; Όμως αν ολόκληρη η σχολική οικογένεια δεν εμφορείται από το ίδιο πνεύμα συνεργασίας, ώστε ο ένας συνάελφος να υποβληθεί το έργο του άλλου, αυτό θα έχει την ανατανάκλασή τους και στους μαθητές...

Κάθε καινούργιο δε βρίσκει δρόμο στρωμένο με ροδοπέταλα. Ο δρόμος είναι γεμάτος αγκάθια, για όσους δε θέλουν να βαδίσουν, "επί της πεπατημένης".

Τέλος, υπάρχουν θέματα που δεν επιδέχονται "μια λύση" και "μια απάντηση" όπως θά 'θελαν τα παιδιά.

Ο δάσκαλος, Θεός συγχωρέσ' τον πια, κάποιο σπόρο έριξε. Μακάρι να βρεθούν άλλοι που θα τον ξεπεράσουν.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΛΟΓΟ

Τον πρώτο καιρό ο διάλογος έκανε την τάξη να παγώσει. Βρεθήκαμε μπροστά σε τόσο ελευθερία και τα χόσαμε.

Δε θα πω ψέματα, αν πω ότι αρχικά αντιμετωπίστηκε και με κάποια καχυποψία.

Τα περισσότερα παιδιά πάγωσαν. Ενώ ο διάλογος γινόταν πολύ ελεύθερος, η συμμετοχή ήταν πολύ μικρή. Φανήκαμε απροετοίμαστοι. Ξαφνήστηκαμε. Οι αντιδράσεις από μέρους μας υπήρξαν ποικίλες. Άλλοι προσαρμόστηκαν αμέσως, άλλοι αργότερα, άλλοι καθόλου...

"Δεν μπορείτε να ξεφυγείτε από τις ευθύνες σας. Σας δίνεται η ευκαιρία", μας έλεγε ο καθηγητής μας, όταν του προβάλλαμε το αιτιολογικό της προηγούμενης θητείας μας.

Αρχικά μας φάνηκε κάπως δύσκολο, αλλά σιγά-σιγά τα περισσότερα παιδιά το ξεπέρασαν. Κάθε αρχή και δύσκολη.

Λες αυτό που νιώθεις χωρίς να φοβάσαι. Συζητάς πολιτισμένα. Δε φοβάσαι, ακόμη κι αυτά που λέμε, αν δεν αρέσουν στον καθηγητή, πως θα σε αδικήσει στη βαθμολογία.

Ο διάλογος μας απελευθέρωσε από το ζυγό του καταλόγου. Βοήθησε να λυθούν πολλά προβλήματα.

Ο διάλογος μας καθιστά υπεύθυνους και συνεδηγούς ανθρώπους.

Το σπουδαιότερο: Βοήθησε τους μαθητές στην αναγνώριση των δικαιωμάτων τους και της υπεύθυνης προ-

σωπικότητάς τους.

Μας χάρισε πρωτοβουλία, αυτενέργεια και αίσθημα ευθύνης. Μας τόνωσε την κρίση.

Ήταν ουσιαστικά η πρώτη φορά που γινόταν μια στροφή του μαθήματος προς το μαθητή.

Είναι δημοκρατικό σύστημα. Δίνει την ευκαιρία επικοινωνίας όχι μόνο του μαθητή με τον καθηγητή, αλλά και μεταξύ μας.

Μας έδωσε την ευκαιρία να ανοιχτούμε. Να ιδούμε και ορισμένα πράγματα και πέρα από το κείμενο.

Κατορθώσαμε κάτι που αρχικά μας φαινόταν ακατόρθωτο. Για πρώτη φορά εφέτος μάθαμε να συζητάμε χωρίς να νευριάζουμε και χωρίς να αγριοφωνάζουμε.

Ο μαθητής απαλλάχτηκε από τον κίνδυνο να μεταβληθεί σε κιβωτό έτοιμων γνώσεων.

Ελείψε το άγχος από το να "στήνουν" κοντά στην έδρα, έλειψε προπαγόντες η απαγόρευση να "χειρίστητε γνώμη με τον καθηγητή".

Διαβήκαμε την τάφρο, που μας χωρίζε από τον καθηγητή από την αρχή της μαθητικής μας ζωής.

Ο καθηγητής είχε την απλότητα που χρειαζόταν, για να εμπνεύσει εμπιστοσύνη στους μαθητές.

Αποχτήσαμε την ευθύνη να διαβάζουμε χωρίς το φόβο του καταλόγου, χωρίς το φόβο του καθηγητή που θα φωνάξει, θα βρίσει, θα απειλήσει, αν δεν ξέρουμε.

Εγίνε ένα μεγάλο βήμα μπροστά, γιατί ο καθηγητής αναγνώρισε την τάξη σαν ένα σύνολο από υπεύθυνα άτομα και όχι μια μάζα αβουλων πλασμάτων.

Είναι σπουδαίο να κάνεις μάθημα με τη συμμετοχή όλων των μαθητών της τάξης.

Ακούγονται πολλές απόψεις. Τα παιδιά μπαίνουν τι σημαίνει πολυφωνία που έχει η δημοκρατία.

Μάθαμε να διεκδικούμε τα δικαιώματά μας, να γνωρίζουμε τα καθήκοντά μας και τις υποχρεώσεις μας.

Όσα διδραματίστηκαν σίγουρα δεν έπεσαν στο κενό.

Λέμε πολλές γνώμες, καταλήγουμε σε ένα συμπέρασμα.

Για μας ήταν μια χρονιά στην οποία κατορθώσαμε κάτι το οποίο αρχικά μας φαινόταν ακατόρθωτο.

Ίως αυτή η χρονιά ήταν η πιο εποικοδομητική στη μαθητική ζωή μας.

Μοναδική αχτίδα φωτός στο σκοτάδι της παιδείας μας, ύστερα από εννιά χρόνια στείρας και μονότονης μαθητικής ζωής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥΣ ΠΟΥ ΕΔΕΙΧΝΑΝ ΑΠΡΟΫΜΝΟΙ

Με χαμηλό επίπεδο μαθητών πως να ευδοκιμήσει ο διάλογος;

Μπορεί να υπήρξαν αντιδραστικά στοιχεία μέσα σε ένα σύνολο. Κάποτε όμως θα καταλάβουν την υπευθυνότητά τους. Ας μη λέμε ότι απέτυχε ο διάλογος.

Σε λόγους αδιαφορίας και συνήθειας οφείλεται η αδράνεια αυτών των μαθητών.

Ελείψε η διορατικότητα που θα τους επέτρεπε να ιδούν πόσο θα βοηθούσε τον πνευματικό και ψυχικό τους κόσμο η ανταλλαγή ιδεών και αποψεων.

Στην ελευθερία που μας δόθηκε, αντί πολλές φορές να κάνουμε χρήση, κάναμε κατάχρηση.

Μερικοί είπαν: Μας αφήνει ελεύθερους, γιατί να διαβάσουμε;

Τελικά και οι απροβλημάτιστοι άρχισαν να προβληματίζονται και προς το τέλος της χρονιάς να παίρνουν

επιτέλους μέρος στη συζήτηση. Μην ξεχνάμε και τα λόγια του Ποιητή: "Για να γυρίσει ο ήλιος, θέλει δουλειά πολλή".

ΚΡΙΣΕΙΣ - ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

Το σύστημα απέτυχε, διότι, δυστυχώς, δεν έχουμε μάθει σε ελεύθερα συστήματα. Θα 'πρεπε να είχε εφαρμοστεί από την πρώτη τάξη του Δημοτικού.

Φταίει η απότομη αλλαγή, όχι ο διάλογος. Μέχρι χθες ο μαθητής έπρεπε να ακούει και ο καθηγητής έλεγε πάντα το σωστό.

Όταν στα άλλα μαθήματα ο ένας λέει και οι πολλοί ακούει, ο μαθητής δεν προσαρμόζεται εύκολα στο νέο.

Αν όλοι οι καθηγητές εφάρμοζαν αυτό το σύστημα, θα είχαμε καλύτερα αποτελέσματα.

Ενας κύκος δε φέρνει την άνοιξη.

ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

Είναι εύκολο να πεις τη γνώμη σου ελεύθερα, είναι όμως δύσκολο να ανταπαντήσεις σε έναν άλλο περισσότερο μορφωμένο ή αν θέλετε περισσότερο κατατοπισμένο στο ίδιο θέμα.

Πολλά από τα θέματα ήταν δύσκολα και "άπιαστα" για την τάξη και για τα οποία θα έπρεπε να έχεις μελετήσει κάποιο αριθμό βιβλίων.

Οι περισσότεροι είμαστε απροβλημάτιστοι πάνω σε θέματα που συζητούνται. Μερικοί προβάλλουν θέματα που ξεπερνούν το επίπεδο της τάξης.

Δεν πιστεύω πως, αν από τα χαμηλά κανείς πάει κατευθείαν στα υψηλά, θα ανέβει το επίπεδο.

Ανέβαινε ο διάλογος των περισσότερων μορφωμένων παιδιών με αποτέλεσμα ο διάλογος να μη μπορούν να ακολουθήσουν. Η συζήτηση ναυαγούσε, γιατί ξεπερνούσε το επίπεδο των πιο πολλών.

Μερικοί προσπαθούσαν να στρέψουν το διάλογο και την τάξη σε πολιτικά θέματα, επηρεασμένοι από ορισμένα βιβλία που έχουν διαβάσει.

Πολλές φορές ξεφεύγαμε από το θέμα και ο διάλογος τελείωνε χωρίς να βρούμε μια λύση ή μια απάντηση στην απορία που είχαμε. Αν επενέβαινε ο καθηγητής και έλεγε και αυτός τη δική του γνώμη, αυτή δεν ικανοποιούσε ορισμένους.

ΚΑΙ ΜΙΑ ΤΣΟΥΚΤΕΡΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΑΣΚΑΛΟ

Αλλά και εσείς κ. καθηγητά υπήρξαν στιγμές που γενόσασταν ανώριτος από τη μια στιγμή στην άλλη, σαν να αναιρούσατε αυτά που μας λέγατε για ήρεμη συζήτηση.

ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Να είσαστε ανεκτικός στον ψιθυρο. Το σύστημά σας είναι μακροπρόθεσμο.

Να είσαστε έτοιμος και για τις κακές στιγμές.

Λιγότερη Γραμματική και Συνταχτική.

Να μας δίνετε ευκαιρία για εκτόνωση. Λίγα λεπτά με χιούμορ απαραίτητα.

Οχι άγχος. Οχι ένταση. Οχι επαγγελματική συνεργασία. Οχι μνησικακία στους "κακούς". Οχι δυσφορία αν σας διακόπτει ο μαθητής του νετό.

Οχι απότομα "πλήρης ελευθερία". Με δόσεις. Γιατί, δυστυχώς, τα παιδιά είναι ανέτοιμα. Προοδευτικά όλα.

Για την αντιγραφή
ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΤΣΙΑΛΙΜΑΝΤΟΣ

Α.Ο. ΤΑΤΑΥΛΑ Κόψιμο Πίττας

Το κόψιμο της πίττας του 1996, έτος που ο Σύλλογός μας συμπληρώνει έναν ολόκληρο αιώνα αθλητικής και κοινωνικής δραστηριότητας, θα γίνει στη μεγάλη αίθουσα της Εστίας Νέας Σμύρνης, την Κυριακή 14 Ιανουαρίου 1996, ώρα 11.00 π.μ.

Η όλη τελετή θα έχει πανηγυρικό χαρακτήρα και θα βραβευθούν, όπως κάθε χρόνο, πρόσωπα που υπηρέτησαν και τίμησαν το Σύλλογο. Θα ψάλλει θυζαντική χορωδία.

Θα πραγματοποιηθεί επίσης και η διανομή των βιβλιαρίων "ΒΟΗΘΗΜΑΤΟΣ ΓΑΜΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ".

Περισσότερες πληροφορίες από την έδρα του Συλλόγου.

Διευθ.: Τρίτωνος 119, Π. Φάληρο και στο τηλ.: 98.13.827.

Αποκριάτικος Χορός

Ο ετήσιος Αποκριάτικος Χορός του Συλλόγου μας θα γίνει στο κοσμικό κέντρο **ΝΕΡΑΪΔΑ**

το βράδυ του Σαββάτου 3 Φεβρουαρίου 1996 με τη συμμετοχή του πλούσιου προγράμματος του κέντρου που μεταξύ άλλων συμπεριλαμβάνει τους καλλιτέχνες Αντζελα Δημητρίου, Γιώργο Γερολυμάτο, Δημήτρη Κοντολάζο, Μιχάλη Μενιδιάτη.

Προσκλήσεις και πληροφορίες από την έδρα του συλλόγου Τρίτωνος 119, Π. Φάληρο και στα τηλ. 98.13.827 (ώρες λειτουργίας του Συλλόγου) και 98.32.053 - 94.17.100 - 98.48.468 κ. Ιωακείμ Λάγια (ώρες εργασίας).

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΑΛΑΤΙΑΝΩΝ

Ο ετήσιος φημισμένος και πατροπαράδοτος

Χορός του Γαλατά

θα γίνει φέτος στις 27 Ιανουαρίου 1996, βράδυ Σαββάτου, στην πολυτελή αίθουσα Olymbia του ξενοδοχείου CARAVEL, με πλούσιο πρόγραμμα και χορό.

Η εξαιρετική, παραδοσιακή κουζίνα θα σας εντυπωσιάσει.

* * *

Το κόψιμο της πίττας μας θα γίνει στις 11.30 πρωινή της Κυριακής 14 Ιανουαρίου 1996, στην αίθουσα του "Πνευματικού Κέντρου", με τον παραδοσιακό τρόπο και θα δώσει την ευκαιρία στα μέλη και τους φίλους μας, να βρεθούν άλλη μια φορά κοντά, μαζί με τις οικογένειές τους.

* * *

Ο Σύνδεσμός μας
Εύχεται στα μέλη και τους φίλους του
ΧΑΡΟΥΜΕΝΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ
και
ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ
ΤΟ 1996

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΚΑΛΕΣ
ΓΙΟΡΤΕΣ

ΑΒΑΓΙΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 16, ΣΥΝΤΑΓΜΑ - ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. : 32.31.743

ΚΕΜΠΑΠΤΣΙΔΙΚΟ

3 ΑΣΤΕΡΙΑ

Ανακαίνιση της κουζίνας με τον νέο Ανατολίτη μάστορά μας. Ασυναγώνιστη φυσική νοστιμιά στη γεύση, δίχως παραπλανητικά καρυκεύματα. Διατηρούμε πάντα τα σκήπτρα στη γεύση και την περιποίηση και σας προτείνουμε ανεπιφύλακτα τα διάφορα κεμπάπ και τους εκλεκτούς Πολίτικους μεζέδες. Την πίτα Καισαρίας με παστοურμά και από γλυκά το μοναδικό γνήσιο κιονεφέ.

Στους φίλους και πελάτες ευχόμαστε ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

Διευθ.: Πλαστήρα 77 και Μέλητος 7. Νέα Σμύρνη Τηλ. 93.58.134

ΤΟ ΠΙΟ ΚΟΣΜΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙ ΚΕΜΠΑΠ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

« Π Ε Ρ Α »

Κουζίνα γευστική - καθαρή με «οιζάκ-μπασι» Το κιονεφέ κ.α. ετοιμάζονται μπροστά στα μάτια σας. Αϊράνι, σαλγκάμι και κάθε είδος ποιού. (Πακέτο στο σπίτι) Διακόσμηση που θα σας θυμίσει την Πόλη που ξέρατε. Ανοιχτά καθημερινά τα βράδια μέχρι 01 μετά τα μεσάνυχτα. Σάββατα και Κυριακές και μεσημέρι 1.00 - 4.30

Τα Σαββατόβραδα προτιμάτε να κάνετε κρατήσεις για τραπέζι.

Το κατάστημα εύχεται ΕΥΤΥΧΕΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ 1996

Δεκελίας 20 Νέα Χαλκηδόνα. Τηλ. 25.33.896

ΦΑΞ 23.17.958

CERVAN KEBAP Restaurant

Οι εκπληκτικές γεύσεις της ανατολίτικης κουζίνας σε ένα πολιτισμένο περιβάλλον.

Δεξιωθείτε σε μας τους καλεσμένους σας και θα σας συγχαρούν για την επιλογή σας.

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1996

Ξενοφώντος 28, Γλυφάδα Τηλ. 96.34.920 - 96.00.622

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΜΑΥΡΟΜΑΤΙΣ

Διευθ. Σταδίου 3 - ΣΥΝΤΑΓΜΑ Τηλ. 32.55.181 - 32.28.777

ΚΑΛΗ

ΧΡΟΝΙΑ

Η γλυκιά ανάμνηση απ' την Πόλη

Διεύθυνση: Τρίτωνος 119 - Παλιό Φάληρο - Τηλ. 98.26.670
Ιωάννου Μεταξά 21 - Γλυφάδα - Τηλ. 89.42.719
Εντός εμπορικού κέντρου GALLERIA

Evans Decor

Ε. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ

Μοκέτες - Ταπεταρίες τοίχου
Πλαστικά Δάπεδα - Vertical - Stor - Roller
Επισκεφθείτε το νέο μας κατάστημα στο
Εμπορικό Κέντρο «CITY PLAZA». Σας
παρέχουμε επί τόπου δειγματοβόρ.

Την σωστή τοποθέτηση αναλαμβάνουν
ειδικευμένοι τεχνίτες.
CITY PLAZA CENTER 1ος όροφος
Λ. Βουλιαγμένης 85, ΓΛΥΦΑΔΑ 166.74
Τηλ.: 96.34.158

CROCODILE

Βιοτεχνία Δερματίνων Ειδών

Πώληση: Χονδρική / Λιανική

Ωρες λειτουργίας: Καθημερινές 8.00 - 20.30

☆☆☆

Εργαστήριο και Εκθεση:
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ (ΑΣΛΑΝΟΓΛΟΥ) 119 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΤΗΛ & FAX: 95.14.093
☆☆☆

Είδη κατάλληλα για ΔΩΡΑ - Τιμές Βιοτεχνίας
Βαλίτσες, Τσάντες, Χαρτοφύλακες, Τσαντάκια, Πορτο-
φόδια, Σακ-Βουαγιάς, Σχολικές Τσάντες, Ζώνες, Γάντια,
μοντέρνα παρεμφερή είδη δερμάτινα και συνθετικά.

ΧΡΗΣΤΟΣ**ΙΝΕΠΕΚΟΓΛΟΥ**

Αθηνά 11 Μοναστηράκι Τηλ. 32.19.092
Αλυσοπρίονα Βενζινοκίνητα HOMELITE
Μηχανές Γκαζόν MC CULLOCH
BOSCH - Ηλεκτρικά Εργαλεία
Ερασιτεχνικά Μηχανήματα BLACK & DECKER
Ηλεκτρογεννήτριες - Κομπρεσέρ
Εργαλεία Τεχνιτών PEUGEOT

από το

paletγλυκιές
ευχέςΔιευθ. Θουκυδίδου 50 Καλαμάκι.
Τηλ. 98.28.154**BELLE VUE**

Patisserie - Confiserie

ΕΥΤΥΧΕΣ ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ

Διευθ. Αγ. Σοφίας 113 - Ανω Νέα Σμύρνη
☎ 93.44.064**Camiceria**
LOUIS DARAUD**ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΔΑΡΟΣ**

Υποκατάστημα Βιοτεχνίας Υποκαμίσων

ΑΝΔΡΙΚΑ ΕΙΔΗ**ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΣΤΑ:****Πουκάμισα - Γραβάκια - Πλεκτά****Κάλτσες - Ζώνες - Πυτζάμες****Τιμές Βιοτεχνίας**

ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΣΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΜΑΣ
Στα: Πουκάμισα και Πυτζάμες
ΤΡΙΤΩΝΟΣ 44 & ΑΓΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
Π. ΦΑΛΗΡΟ Τηλ. 9815415

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΕΙΟ**ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ****Νίκος Ευσταθιάδης**

Επισκευές - Μίξες - Δυναμό

Τοποθετήσεις - Αξονοσυνάρ - Συναγερμοί

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ 219 ΚΑΛΛΙΘΕΑ

ΤΗΛ. 95.80.265

29 χρόνια
προσφορά
δροσιάςΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΑ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ**ΑΥΤΟΚΙΜΑ**
LagiasΙΩΑΚΗΜ Σ. ΛΑΓΙΑΣ Α.Ε.
Λεωφ. Αμφιθέας 85, 175 64 Π. Φαλήρο, Τηλ.: 9832053 - 9848468, Fax: 9817878**ΔΡΟΣΙΑ**
ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!**ΒΙΟΚΕΡ**

Θ. ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ

ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΚΕΡΙΩΝ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΑΠΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ
ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΛΑΜΠΑΔΕΣ -
ΛΑΜΠΑΔΕΣ ΓΑΜΩΝ-ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ -
ΚΕΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ - ΛΑΜΠΑΔΕΣ ΤΑΜΑΤΑ
ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ
Εκθεσεις: Αγ. Φωτεινής 49 Ν. Σμύρνη Τηλ. 93.31.967
Εργαστ.: Τριόλου 8 Ν. Σμύρνη, Τηλ. 93.59.551
Γρυνάρη 92 -94 Καλλιθέα. Τηλ.: 95.98.049

ΦΩΤΟ VIDEO ΣΟΥΛΑ

(Από το 1976)

Λάζαρος Γ. Ισταυριογλου

Αναλαμβάνουμε τη φωτογράφιση και βιντεοσκόπηση
των πιο ευτυχισμένων στιγμών της ζωής σας όπως,
αρραβώνες, γάμοι, βαπτίσεις, με τα τελευταία μηχανή-
ματα και με εκπληκτικές τιμές. (Βαπτίσεις από 40000,
γάμοι από 60000, αρραβώνες από 70000.)

Διευθ. Πλ. Αγ. Ελεούσας 4, Καλλιθέα Τηλ. 95.89.571
Θησέως 216 Πλησίον Ζαχ/στειών Δεληολάνη-Γρηγόρη

ALKEOS TRAVEL & TOURISMΑΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 5, 175 61 Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ: 98 88 262, 98 46 852, FAX: 98 25 080**ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ**

(ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ)

52.000 δρχ.

(ΜΕΤ' ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΑΠΟΛΑΥΣΤΕ ΤΟ
ΤΑΞΙΔΙΑΣΜΕΤΗΝ
Thai Airways

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ GROUP

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΘΕ ΤΡΙΤΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Τεχνικό Γραφείο αναλαμβάνει οικοδομές
νέες ή μετατροπές σε υπάρχοντα κτίσματα,
ελαιοχρωματισμούς, μάρμαρα, υδραυλικά,
πατώματα, έργα καταπολέμησης της υγρασίας
(στεγανοποίηση κλπ.)

Εξυπηρετείστε με ένα τηλεφώνημα.
Υπευθυνός: Κυριάκος Γεωργιάδης
Κασταμονής 99, Αλυσούπολη
Τηλ.: 27.76.268 - 27.95.913

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

Από τον Κώστα Γ. Τσιλιμαντί

Κωνσταντίνου Α. Καραβία - Γρίβα
«ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ
ΑΝΑΚΤΟΡΑ»

Αθήνα 1995

«Το να υπερηφανεύεται κανείς
γι αυτήν και να ονομάζεται πολι-
της της δεν ήταν τυχαία υπόθε-
σις, αλλά λόγος φιλοτιμίας».

Κ. Γρίβας «Βυζαντινά
Ανάκτορα» σελ. 237

Και βέβαια δεν είναι καθόλου
«τυχαία υπόθεσις» η ανάλυση
μιας μακρόχρονης ζωής στην
έρευνα και ερμηνεία του κάλλους
και του πολιτισμού μιας πόλης
που «κι αν την έλεγες οφθαλμό
της ζωής ή καρδιά, δεν ήσουν
μακριά από την πραγματικότητα».

Και βέβαια είναι «λόγος φιλοτι-
μίας» εθνικής, φυλετικής, ανθρώ-
πινης, η συνειδητή απόφαση να
μη δαπανηθεί σε άλλα, να μη
δημιουργήσει οικογένεια, ώστε
να της δοθεί ολόκληρος «εξ όλης
ψυχής και διανοίας», να γίνει η
ερωμένη σου «δια θίου».

Είναι η μόνη, η μοναδική περη-
φάνια, το δικαίο καύχημα που
δικαιούται ο κατά πάντα τα άλλα
ταπεινός εργάτης και τέκνο του
Θεού Κωνσταντίνου Γρίβας, ένας
από τους τελευταίους επιγόνους
«του ένδοξου μας βυζαντινισμού»,
όπως τον ονόμασε και ο Καθαφής.

Τη συστηματική πολιτική ιστο-
ρία της Πόλης ο Γρίβας δεν άφησε
σε άλλους. Εκείνος, σαν γνήσιος
εραστής, ερωτεύτηκε το κομμάτι
και την ψυχή της.
Κομμάτι της είναι ο τόπος της, οι
ναοί της, τα παλάτια της, τα στο-
λίδια της. Ψυχή της είναι η ζωή
της, ο πολιτισμός της, οι άνθρωποι
της.

Την υμνεί όπου τη θέλπει
παρούσα να λάμψει, την ακεραιό-
την όπου τη νιώθει ακρωτηριασμέ-
νη να πονεί, μέσα από τη ληρο-
νιά την ξεθάβει, από τα ερείπια που
φέρει στο φως, πέτρα την πέτρα
λιθάρι το λιθάρι την ξεναγίζει,
την παρακολουθεί στο κύλισμα
του ιστορικού χρόνου, λυρικός
μελωδός ψάλλει γι αυτήν το δικό
του Χερουβικό Ύμνο, όραμα
φωτεινό την παραδίδει στην αιω-
νιότητα της Ιστορίας, ώστε, «όταν
θα θέλουν οι Έλληνες να καυχή-
θούν τέτοια (πολύ) θγάζει το
έθνος μας θα λένε».

Ο άνθρωπος αυτός, όσο ζούσε
στην Πόλη, αποτελούσε ζωντανή,
οργανική συνέχεια της. Ανήμερα
της αλώσεως, έπαυσε ιερέα και
πήγαμε στον τόπο όπου έπεσε ο
τελευταίος Έλληνας βασιλιάς να
αναπέμψει επιμνημόσυνη δέηση.
Ετσι το ένιωθε. Σαν να επρόκειτο
για αδελφό του ή μεγάλο πατέρα
του.

Να συστήσω το βιβλίο του κ.
Γρίβα στους αναγνώστες της «Ε»,
ν' απαριθμήσω το περιεχόμενό
του, τί νόημα θα είχε; Ο ίδιος του
με έχει προλάβει. Το διαφέρει και
τουτό δωρεάν. Οποιος θέλει μπο-
ρεί να του το ζητήσει. «Ίδετε και
γεύσασθε». Εμένα άλλα μου έρχο-
νται να πα.

Όσοι μελετούν τα συγγράμματά
του αποκριπτογραφούν ένα ήθος
και μια στάση ζωής, πράγμα σπάνιο
στο μέρες μας. Η εντιμότητα
του είναι δεδομένη. Μια εντιμότητα
διαποτισμένη από Ελληνισμό
και Ορθοδοξία. Ο Γρίβας καταφέρει
όσο είναι Έλληνας, άλλο τόσο να είναι και Ορθόδοξος.
Ο πατριότης, ο Λατίνισμος, οι Φρά-
γκοι δεν έχουν θέση στην ψυχή
του. Μπορεί να τον πεις άκαμ-
πτο, μπορείς να τον πεις φανα-
τισμένο, αυτόν που σε όλα τα
άλλα φανερώνει τρυφερότητα

παιδιού, γυναικεία ευαισθησία
και λεπτότητα ευγένεια ψυχής.

Είναι τόσο πιστός της Ορθόδο-
ξίας που τα θέλη του επιφυλάσ-
σουν πολλή χολή για τον Αρείο:
«Διοτραπέντες νους και καταρα-
μένους» που τόλμησε «να παραχα-
ράσει το γνήσιο και ανόθευτο
δόγμα της ορθόδοξης πίστεως»
(σ.19-20). Να ακούσει δεύτερη
γνώμη για το Γρηγόριο τον Ε';
Απαγοί! Πλήρης των δικαιώσεων
των Φαναριωτών. Αλλά όταν
συγκρούεται ο Ελληνισμός του με
την Ορθοδοξία η αγάπη του μοι-
ράζεται. «Ελληνολάτρης και
Ελληνοφρόν» (σ.129) ο Ιουλιανός.
Και κάπου, αυτός ο «αδιάλλα-
κτος», στα βάθη της ψυχής του
διατηρώντας το «συγχωρείν τοις
μιοσούσι και αγαπώσιν ημάς»
παραμένει ανεξίκακος.

Με την τόλμη και ενίοτε θρασύ-
τητα που διακρίνει τους νέους, σε
μια πνευματική παννυχίδα που
είχα μαζί του στο Φανάρι -φίλος
της αγρύπνιας φυσικής και μετα-
φορικής ο Γρίβας- δάλθηκε προς
το τέλος να τον «εισενέγκω εις
πειρασμόν». Και επιχείρησα, ο
εναγής, να του διαβάσω ολόκληρο
«Το φως που καίει» του Βάρναλη.
Με άκουσε προσεχτικά, αμίλητος,
χωρίς συσπάσεις, όλη την ώρα.

Περμένα την έκρηξη του: «Νυν η
ψυχή μου τετράρακται». Δεν νομί-
ζω πως ήταν η έμφυτη ευγένειά
του απέναντι στο παιδαρέλι.
Εμμένα έκπληκτος!

- Κύριε Γρίβα:

- Ξέρει και τα λέει πολύ καλά
παιδί μου. Είναι η άλλη άποψη.
Βέβαια πως ο Βάρναλης δεν τον
εξέφραζε. Αλλά είχε τις πνευμα-
τικές κεραίες του γρηγορούσε,
ώστε να μη τον απορίψει.

Η ελληνολατρία του Γρίβα δεν
έχει καμιά σχέση με ρητορισμό.
Υπακούοντας στη φωνή της
συνειδήσεώς του κατατάχτηκε εθε-
λοντής στον ελληνικό στρατό
κατά τον ελληνοϊταλικό πόλεμο.
Και στις σελίδες 250 - 251 του
βιβλίου του αναφέρει τα κινήματα
που έγιναν στην Ελλάδα κατά
τους μακρούς χρόνους της
τουρκοκρατίας. Είναι αναγκη να
τα γνωρίζουμε. Αποτελούν απο-
στομολογική απάντηση στους
εχθρούς του έθνους τους. Ίσως να
άκουσε και αυτός κάποι αναλόγ-
ως προς αυτό που άκουσα εγώ, έφη-
δος, όταν φοιτούσα στα θρανία,
από Τούρκο τελειόφοιτο Λυκείου,
στα Θεραπεία: Εσείς δεν έχετε
καμιά σχέση με τους Έλληνες.
Μείνανε 400 χρόνια σκλάβοι
χωρίς να εξέγερση. Οι Έλληνες
δε θα το ανέχονταν αυτό. Τουλά-
χι στον σκλαβιά του ο ραγιάς σήκωσε
κεφάλι να τινάξει το ζυγό.

Αγαγε γνωρίζουν οι Τούρκοι ότι
η ομπαλιά τους, πριν την ενσπερνι-
στούν, αποτελούσε Βυζαντινό
έμβλημα; Όταν ο Φίλιππος, ο
πατέρας του Μ. Αλεξάνδρου,
πολιορκούσε το Βυζάντιο, από
θαύμα της Εκάτης δεν κατέλαβε
την Πόλη. Προς τιμήν της Εκά-
της οι Βυζαντινοί ετοποθέτησαν
σε τα νομίσματά τους την ημισέ-
ληνο και εις το μέσον τον αστέρα
και επέγραψαν: ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΣΩΤΕΙΡΑ (σ. 46).

Από το Γρίβα έμαθα ότι το
Βαλκεκάρη ήταν η Οραία Πύλη ή
Πύλη Νεωρίου (σ.192), το
Sarayburnu η Βυζαντινά άκρα ή
Χρυσούν Κέρας (σ.213), το
Rumelihisar Ερμαιοί Βοσπόρου
(σ.245), το Dolmabahce Ιασηνείον,
το Kabatas Μονοκίονιον και το
Fındıklı η Αργυρούπολη (σ.261).

Τη θέση της Μαγναύρας κατα-
λαμβάνουν σήμερα οι τουρκικές
κρατικές φυλακές (σ.178) και η
ακρόπολις του Βυζαντίου είναι το
σημερινό Gülhane park.

Ερρωσο φιλε και μεγάλε μου
αδελφέ Κωνσταντίνε Γρίβα. Πτω-
χόν κανίσκιον οι λόγοι μου στο
πλούσιο έργο σου και στην ευγέ-
νεια της μεγάλης ψυχής σου.

κρατικές φυλακές (σ.178) και η
ακρόπολις του Βυζαντίου είναι το
σημερινό Gülhane park.

Ερρωσο φιλε και μεγάλε μου
αδελφέ Κωνσταντίνε Γρίβα. Πτω-
χόν κανίσκιον οι λόγοι μου στο
πλούσιο έργο σου και στην ευγέ-
νεια της μεγάλης ψυχής σου.

Συμπληρώσεις

«ΠΕΡΙ ΕΝΔΟΞΕΩΝ
ΑΝΔΡΩΝ»

Παρασκήνιο

Το έργο του Συμπληρώσιου «Περί
Ενδόξων Ανδρών» γραμμένο μετα-
ξύ των ετών 106-113μ.Χ. αποτελεί-
σε μια ευρύτατη πραγματεία για
πομπές, ομήρους, ισοποκιούς, φιλο-
σόφους και γραμματικούς του
ρωμαϊκού έθνους. Όμως το μεγαλύ-
τερο μέρος αυτού του έργου έχει
απολεσθεί, κάποια αποσπάσματα
του σώζονται και ιδιαίτερα ένα του
κομμάτι με τον τίτλο «Περί Γραμ-
ματικών και Ρητόρων».

Τα συμψηφισμένα που γεν-
νούν τέτοιου είδους έργα τα πληρο-
φορείται ο αναγνώστης από το
εισαγωγικό σημείωμα του G.P.
Gold Ph. D. τον εκδόσαντο Loeb,
που προτάσσεται στην ελληνική
έκδοση.

Ο Περίκλεις Ροδάκις, που μετέ-
φρασε το Σαλλούστιο, όπως γρά-
ψαμε σε προηγούμενο φύλλο της
«Ε», προσέδωσε επίσης δυο εισαγω-
γές, μια στο «Περί Γραμματικών»
και μια, πιο εκτεταμένη, στο «Περί
Ρητόρων».

Grammaticus και Rhetor είναι οι
αντίστοιχοι λατινικοί όροι, διότι
«επικράτησαν λόγω της ελληνικής
«Ε», προσέδωσε επίσης δυο εισαγω-
γές, μια στο «Περί Γραμματικών»
και μια, πιο εκτεταμένη, στο «Περί
Ρητόρων».

Γραμματικός ήταν αυτός που
ασχολιόταν με τα φαινόμενα της
Γραμματικής, στην αλεξανδρινή
όμως εποχή ο όρος ευφάνταστη και
σημαίνει όχι μόνο τον μελετητή της
γλώσσας, αλλά και αυτόν που
ασχολείται με τη φιλολογία της
παιδείας, συνάδελφον στο Λύκειο
και λογοτέχνη. Αντρέα Σπ. Θωμά
-τον οποίο παρουσιάζουμε στο 48ο
φύλλο- διάλεξε λίγους στίχους
που να εμπνεύσουν μια πίστη στη
δημιουργία, να δίνουν ένα τόνο
αισιοδοξίας, μια ανάταση τέλος
πάντων και, τη χαρά της ζωής,
φωτεινών έρωτα.

Κοιτάξτε!
Μην αλυσσοδέσετε τα όνειρα,
Χώρα μοναχά, δώστε τους,
Καυρία, νερό ν' ανθίσουν.

Του Παράδεισου.
Τα μόνα, που απόμειναν
στη Γη.

(Συμβουλή)
«Εξ Ουρανού και εκ θαλάσσης»
ανταπόκριση.

Γνώση κι αποκλειστική πέρα για
πέρα.

Είναι το θέμα νυν και αεί:
Η άεση μουσαγωγία
του απέραντου
στον άναρχο νάο
του Χρόνου.

Υπογραφή:
Ενας ηλιοκαμένος φωτοπλάστης.
Και για την αντιγραφή:
Ο Ποιητής.

(Το ποιήμα).

Μες των ματιών του τη φωτιάς
όλο το φως του Κόσμου
αστράφτει και ποσοδοβάει,
ποσοδοβάει και ψέλνει.
Αιθέριο και δοξασιόχο
φτιαγμένο από φωτόνια
(...ότι αυτοί τον Θεόν όψονται).

Τα χείλια της ευώδισαν
μέλι και χλωροτύρι.
Μαζεύτηκε και κοίρνιασε
στην αγκαλιά του,

κοί, κατάλληλοι για δικαστικούς
αγώνες.

Όσον αφορά το τρίτο είδος των
ρητορικών λόγων, ο κ. Ροδάκις
τους ονομάζει Ελεύθερους Κοινο-
νικούς ή Επιστημονικούς, ενώ τα
εργαζόμενα τους θέλουν Επιδεικτι-
κούς, Εγκωμιαστικούς και Πανη-
γυρικούς. Απαγγέλλονταν σε διά-
φορες τελετές, όπως γιορτές, κηδεί-
ες κλπ.

Ο Κικέρωνας υπήρξε ο μεγαλύτε-
ρος ήρτορας των Ρωμαίων, αντί-
στοιχος του δικού μας Δημοσθένη.
ο μεγάλος όμως θεωρητικός της
Ρητορικής Τέχνης παραμένει ο
Κοϊντιλιανός.

Και τη ρητορική τέχνη οι Ρωμαί-
οι την πήραν από τους Έλληνες.
«Συνήθως μετέφραζαν ελληνικά
έργα (σ.71), ενώ ο Κικέρωνας συνέ-
χιζε να ρητορεύει στα ελληνικά και
στα λατινικά και μόνο όταν ήταν
πια ηλικιωμένος στα λατινικά
(σ.72).

«Εμείς οι άνθρωποι πίστευαν -
ομολογεί ο Κικέρωνας- ότι το
πνεύμα θα ασόταν αποτελεσματι-
κότερα με ασκήσεις στα ελληνικά»
(σ.75).

Φοβάμαι πως τα δύο πρώτα μέρη
του βιβλίου, που έχουν μάλλον
ανεκδοτολογικό χαρακτήρα, δεν
παρουσιάζουν ευρύτερο ενδιαφέ-
ρον. Οι σημειώσεις των παραπο-
μπών είναι πιο αξιόλογες.

Τέλος, ως τρίτο μέρος, προσαρτά-
ται στο βιβλίο το «Περί ποιητών»
χωρίς κανένα καταποτιστικό εισα-
γωγικό σχόλιο. Το θεωρώ πιο προ-
σιτό στον αναγνώστη με τις βιογρα-
φίες ποιητών όπως τον Οράτιο, τον
Τερέντιο, τον Τίβουλλο, Φλάκιο
και Βηργίλιο (sic).

Τη γραφή Βηργίλιος τη θεωρώ
εξεζητημένη.

Ο τύπος Βηργίλιος είναι ο πιο
σωστός αφού το λατινικό όνομα
του ποιητή είναι Vergilius. Δε θα
ήταν λάθος και το τύπος Βηργίλιος,
εφόσον ο φθόγγος ε μετατρέπεται
σε -i, όπως Deana - Diana, Menerva
- Minerva, codex - codicis κλπ.

Καθώς θα διαβάσετε το τελευταίο
φύλλο του έτους της «Ε», ο νέος
χρόνος θα βρίσκεται στο ξετύλιγ-
μά του. Από τη νέα συλλογή του
γιατρού, συνάδελφον στο Λύκειο
και λογοτέχνη, Αντρέα Σπ. Θωμά
-τον οποίο παρουσιάζουμε στο 48ο
φύλλο- διάλεξε λίγους στίχους
που να εμπνεύσουν μια πίστη στη
δημιουργία, να δίνουν ένα τόνο
αισιοδοξίας, μια ανάταση τέλος
πάντων και, τη χαρά της ζωής,
φωτεινών έρωτα.

Κοιτάξτε!
Μην αλυσσοδέσετε τα όνειρα,
Χώρα μοναχά, δώστε τους,
Καυρία, νερό ν' ανθίσουν.

Του Παράδεισου.
Τα μόνα, που απόμειναν
στη Γη.

(Συμβουλή)
«Εξ Ουρανού και εκ θαλάσσης»
ανταπόκριση.

Γνώση κι αποκλειστική πέρα για
πέρα.

Είναι το θέμα νυν και αεί:
Η άεση μουσαγωγία
του απέραντου
στον άναρχο νάο
του Χρόνου.

Υπογραφή:
Ενας ηλιοκαμένος φωτοπλάστης.
Και για την αντιγραφή:
Ο Ποιητής.

(Το ποιήμα).

Μες των ματιών του τη φωτιάς
όλο το φως του Κόσμου
αστράφτει και ποσοδοβάει,
ποσοδοβάει και ψέλνει.
Αιθέριο και δοξασιόχο
φτιαγμένο από φωτόνια
(...ότι αυτοί τον Θεόν όψονται).

Τα χείλια της ευώδισαν
μέλι και χλωροτύρι.
Μαζεύτηκε και κοίρνιασε
στην αγκαλιά του,

«Κωνσταντινουπολίτικο Λεξι-
λόγιο», συντάξαι και μας δώσει
ο κ. Στυλιανός - Τέλης Λ. Τσά-
μης. Ενα μικρό βιβλιαράκι 20
σελίδων που περιέχει 1136 λήμ-
ματα. Λέξεις που έχουν εισχω-
ρήσει στο πολιτικό λεξιλόγιο
κυρίως από τα τουρκικά, όχι
όμως αποκλειστικά. Υπάρχουν
και αρκετές, από διάφορες
ευρωπαϊκές γλώσσες. Πολλές
όμως είναι αυθεντικά ελληνικές
(π.χ. ντεφτέρι από το ελληνικό-
τατον διωθέντος ή τσουμπούσι
από το συμπόσιον) και άλλες,
που χρησιμοποιούσε μόνο μια
μικρή άτυχη μειονότητα από
στρώματα χαμηλού εισοδήμα-
τος που ούτε σε ελληνική αστική
σχολή μπορούσε να φοιτήσει
ούτε και το περιβάλλον της
μιαούσε ελληνικά. (Π.χ. αντίκα
προκάνω, ατζάικα καμωμένα,
ατζελέ μην κάνεις κ.α.). Γενικά
πρόκειται για μια δύσκολη
επίγυρα δουλειά, αποτέλεσμα
επίπονης και μακρόχρονης εργα-
σίας.

«Ε»

όπως στη γούρνα το νερό.
Αλλά. Όπως λες «Καλημέρα».

Κι ως ήταν η θέση, η ταμηνή
απ' τον καιρό,
γιάμω! ο τόπος άστρα
κι αγγέλον ασπασμούς.

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΤΗΛ. 98.20.901

Προσφορές στην «ΕΣΤΙΑ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ» για τις ανάγκες του Γηροκομείου μας

Ανώνυμος 155.000 δρχ.
Ανώνυμος 150.000 δρχ.
Ανώνυμος 125.000 δρχ.
Αλεξάνδρα Φιλίππιδου 100.000, Λιλιάννα Χιωτοπούλου Μάινα, αντί τριετούς μνημόσυμου στη μνήμη του συζύγου της ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ δρχ. 100.000.
Ανώνυμος 75.000

Από 60.000 δρχ.

Αγγελος Αξίόπουλος, ανώνυμος.

Από 50.000 δρχ.

Ανώνυμος, Νικόλαος Παπαδόπουλος, Ολγα Πετροπετιώτου, Δημήτριος Γουμβέρης, ανώνυμος, Λούλα Πιπερίδου, Α'φοί Σταύρος και Χαρίκλεια Ζορμπά στη μνήμη ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ και ΕΥΦΗΜΙΑΣ ΖΟΡΜΠΑ.

Από 40.000 δρχ.

Δημήτριος Γερολιμάτος, ανώνυμος.
Ανώνυμος 35.000 δρχ.

Από 30.000 δρχ.

Ελευθερία Δεδέσκη, Φραγκίσκη Κεχαγιόπουλου στη μνήμη του συζύγου της ΙΩΑΝΝΟΥ.

Από 25.000 δρχ.

Ευθυμία Κατασιβού, Καλφάογλου Νικόλαος, Μαρίαςτη Λαγοπούλου στη μνήμη ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΛΑΓΟΠΟΥΛΟΥ.

Μίκα Λεκάκη στη μνήμη της πολυαγαπημένης της ΚΑΤΙΝΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ 20.000.

Από 15.000 δρχ.

Νεφέλη Τσούχλου στη μνήμη ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΚΗ, για της εφημερίδας "Εστία", Στέφανος και Ντίνα Καραβίτσου στη μνήμη της θείας τους ΚΑΤΙΝΑΣ ΣΤΕΦ. ΚΑΛΑΒΙΤΣΟΓΛΟΥ.

Από 10.000 δρχ.

Ελένη Κεραμιτοπούλου, Θωμάς Τσιρλιγκάνης, ανώνυμος, Δημήτριος Μελαχροινός, Στράτος Χρυσανθόπουλος, Βιργινία και Λεωνίδα Μικρόπουλος στη μνήμη ΚΩΝ/ΝΟΥ ΑΛΑΤΖΑ, Αλεξάνδρος Ζαχαρόπουλος, Αριστείδης Κλαπέας στη μνήμη ΦΕΒΡΩΝΙΑΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΟΥ, οικ. Ιωάννη Ραζή στη μνήμη ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΖΩΔΟΥ, οικ. Ανέστη Γιογυρτσόγλου στη μνήμη ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΑΛΕΞ. ΙΑΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, θανόντος στη Ν. Υόρκη, Γεώργιος Ταταρίδης στη μνήμη των νονών του ΚΥΡΙΑΚΟΥ και ΑΝΝΑΣ ΚΑΝΙΡΗ θανόντων στο Βαγκούβερ Καναδά.

Χάρης Καρδερίνης 7.000

Μαρίνα Βάρτσου 6.000

Από 5.000 δρχ.

Χρήστος και Σμαράγδα Πετρά στην μνήμη ΑΡΓΥΡΟΥΣ ΜΠΙΜΠΕΡΟΓΛΟΥ, Εύα Τερζιμπαση, ανώνυμος, Αλίκη Πρίσκα-Τασιδίου, Κων/νος Λογοθέτης, Σπύρος Παπαγεωργίου, Θεοδόσης Νενές, Γρηγόρης Καραμήτρος, Χάρης Καρδερίνης, Καλλιόπη Βελιώτη, ανώνυμος, Στέλιος Σταυρόπουλος, Άννα Εύδα, ανώνυμος, Μαρία Παππά, Ιωσήφίνα Μαβιογλου, Αναστασία Πελεγκρίνη, Αλεξάνδρος Μαντζαρίδης στη μνήμη ΠΑΝΩΡΑΙΑΣ ΓΑΛΑΝΟΥ, Ελισάβετ Τσέση, Νίτσα Πεμεντζόγλου στη μνήμη ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, Αλίκη Μαλινουπούλου στη μνήμη ΚΩΝ/ΝΟΥ ΜΠΙΜΠΙΛΑ, Δέσποινα Ριπολίν στη μνήμη ΙΩΝΑ ΙΩΝΑ, Ελισάβετ Κουρουπού στη μνήμη ΑΝΔΡΕΟΥ και ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ.

Βύρων Ερτζίας στη μνήμη ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ 3.000.

Τακτικές Δωρεές

Γρηγόρης Αλεξιάδης 2.000, Εντ Ντακιούς 2.000, Σοφία Μονιώδη 3.000, Ελένη Εμμανουηλίδου 6.000, Παύλος Μπότσης 2.000, Γεώργιος Μητακίδης 2.000, Μιχαήλ Ζάμπουγλου 2.000, Δημήτριος Βούκας 1.000, Αικατερίνη Ξανθοπούλου 5.000, Χαρίλαος Πρεμπίτης 15.000, Κων/νος Αγνίδης 12.000, Ελευθερία Μαντζαρίδου 2.000, Χρήστος Τσίπας 25.000, Αικατερίνη Θεοφανίδου 12.000, Σμαράγδα Σαμοθράκη 15.000, Ελευθέριος Ελευθερόπουλος 20.000, Χρήστος Γεωργιάδης 12.000, Σπύρος Βράτος 5.000, Αντώνης Σκαρβέλης 2.000, Δημήτριος Ακισκαλός 24.000, Δημήτριος Μιχαηλίδης 12.000, Δημήτριος Βούκας 1.000, Μιχαήλ Αναγνώστου 5.000,

Κων/νος Ρωσσιδης 12.000.

Στη μνήμη ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΦΩΤΙΑΔΟΥ: Παύλος Σαμαράς 10.000, Ιωάννης και Τασούλα Γκιλάδη 10.000.

Στη μνήμη ΤΖΕΝΗΣ ΤΖΑΝΑΛΑΡΙΔΟΥ: Χριστίνα Αποστολίδου 2.000, Νίκος και Ολγα Καμπά 5.000, οικ. Ιγνατίου Ατέσσογλου 2.000, Αλντο Ιζολαμπέλλα 10.000, Ευάγγελος Σιπαράς 5.000, Αλέξης Ευαγγελίδης 5.000, Αικατερίνη Ράστ 5.000, Ελισάβετ Ιωαννίδου 10.000, Ευγενεία Ιωαννίδου 10.000, Λυκούργος και Ζαχαρούλα Τσιτσέ-κα 5.000, Βύρων Ευαγγελίδης 3.000.

Στη μνήμη ΝΙΚΗΤΑ ΟΡΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ: Σουλτάνα Τζέλιου 5.000, Δημήτριος Μισέλης 10.000, Δημοσθένης Αλντιτζόγλου 10.000, οικ. Αθανασίου Σουσανιδή 5.000, Κατίνα Παπαζαχαρίου 1.500, Σπύρος Τσακιδής 10.000, Νικήτας Ν. Ορφανόπουλος 5.000, Ιωσήφ Μορνιβέλλι 5.000, Δημήτριος Αλιμπέρτης 5.000.

Στη μνήμη ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΜΑΞΟΠΟΥΛΟΥ: Οικ. Ιωακείμ Τσακίρογλου 10.000, Ναυσικά Κάτση 5.000, Καίτη Παρσκειανίδη 3.000, Μινάς και Φωφώ Ζωγράφου 15.000, Λυκούργος Πάρης 10.000, οικ. Μάρκου Μάρκου 5.000, Βέρα Μισιλιόγλου 5.000, Φωφώ Ζωγράφου 50.000, οικ. Εμμανουήλ Αλεξάνδρου 5.000, οικ. Ιωάννου Ναούμ 5.000, Βέτα Κάτση 15.000, Σοφία Δεμέτρη 5.000, Καίτη Τσουκούρογλου 5.000, Στάθης Ρίζας 5.000, Σίμος Αγγελόπουλος 10.000, οικ. Κοτταμάνογλου 5.000, Βαδμίμπος Χαραλαμπίδης 10.000, Ιφιγένεια Μισασιλίδου 5.000, Μιχάλης Ζαμπόγλου 2.000, Χαρίκλεια Ανάς 10.000, Παναγιώτης Πετρίδης ιατρός 10.000, οικ. Ιωάκωβου Σταυρίδη 5.000, Εμμανουήλ Ιγνατιάδης 10.000, Αμαλία Τσιλκιογλου 7.000, Φανή Κάκλια 10.000, Τζούλια Χανάρογλου 5.000, Χρυσόθεος Αρσενιάδης 3.000, Ιωάννης Λεοντιάδης 5.000, Λάζαρος Χατζέτογλου 3.000, Κωνσταντίνος Ιωσηφίδης 5.000, οικ. Γεωργίου και Κωνσταντίνος Γεωργαντιδής 5.000, Άννα Αρσενιάδης 10.000, Ευστράτιος Παπαχρήστου 10.000, Δημήτριος Καλφάογλου 5.000, Ελένη Μειντάνη 7.000, Θερμιστοκλής Πάρης 10.000, Μελοπομένη Σερραφειμίδου 10.000, οικ. Χρήστου Χρηστίδη 5.000, Αικατερίνη Τσιλνέη 10.000, οικ. Σωτηρίου Παυλοπούλου 5.000, οικ. Φωτίου Μαργώλου 10.000, οικ. Δημήτρίου Μαργώλου 10.000, Ν. Ερμή 10.000, Ελλη Μπερσελέτου 10.000, Παύλος Σερραφειμίδης 5.000, Ράνια Ριζοπούλου 10.000.

Στη μνήμη ΕΛΕΝΗΣ ΑΓΙΑΝΝΟΓΛΟΥ: Κωνσταντίνος Βαράκος 5.000, οικ. Γεωργίου Σογαντζιόγλου 5.000, οικ. Ιωάννου Σογαντζιόγλου 5.000, Κ. Εμμανουηλίδης 5.000, Ηλίας Σμαχτιάς 5.000, Χ. Καρδερίνης 5.000, οικ. Βύρωνος Μαυρομάτη 5.000, Ερατώ Θεοδωρίδου 5.000, Ι. Ορνιδόπουλος 10.000, οικ. Ακη Αλεκτορίδη 15.000, Θέμης Μαξιμιλάδης 15.000, Γρηγόριος Κούμπας 2.000.

Στη μνήμη ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΔΕΒΕΤΖΗ: Οικ. Μανασή Φιλμερίδη 5.000, οικ. Ελένης Λαζαρίδου ιατρού 5.000, οικ. Αιμιλίου Αποστόλου και Αντωνίου Μαγούλα 5.000, Αντώνιος Βαρταλίτης 3.000, Ιγνάτιος Βασιλείου 5.000, οικ. Κίτσας Χατζόπουλου 5.000, Νίκη Χαροκόπου 2.000, Άννα Τσιπιανίδη 2.000, Βασίλειος Βασιλείου 5.000, Σουλτάνα Σγούτα 2.000, Σοφράνης Αλεξόπουλος 5.000, Βασίλειος Ζάννου 10.000, οικ. Αποστόλου Καλύβα 5.000, Ιωάννης Νιζάκης 5.000, οικ. Σταύρου Καλφάογλου 5.000, οικ. Νικολάου Σγούτα 3.000, Δημήτριος Ακισκαλός 5.000, οικ. Πέρη Καρατζά 5.000, οικ. Ιωάννου Μακρίδη 5.000, οικ. Μιχαήλ Ιωαννίδη Βιοχημικού 5.000, οικ. Βένου Ζαχαριάδη 10.000, οικ. Ανδρέα Πανταζόπουλου 5.000, οικ. Κωνσταντίνου Μαντζουρίδη 5.000, Δάφνη Δεκαβάλλα 5.000, Αναστάσιος Λεονταρίδης 5.000, Κωνσταντίνος Ηλιάδης 5.000, Σοφία Σκαράκη 5.000, οικ. Σάββα Καναντζιόγλου 5.000.

Στη μνήμη ΕΥΦΗΜΙΑΣ ΖΑΝΝΗ: Αγαθόγελας Μπάκας 2.000, οικ. Επαμεινώνδα, Στυλιανού και Γεωργίου Τακκετζή 30.000, Σωτήριος Κυριακής 10.000, Ζωή Αλμπάνη 5.000, Ρόζα Αιβαλιώτου 2.000, Δημήτρη Δελιακωτοπούλου 5.000, Ευαγγελία Παναγιωτοπούλου 5.000.

Στη μνήμη ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΓΚΙΟΥΝΕΡΗ - ΜΟΥΣΟΥΡΗ: Ιωάννης Χαγιαλίδης 5.000, Θωμάς Δογάνογλου 5.000, οικ. Ιωσήφ Βολφ 5.000, οικ. Ιωάννου Κόκκαλου οδοντιάτρου 5.000, οικ. Αλεξάνδρου Αδαμαντοπούλου 10.000, οικ. Ξενοφώντας Αδαμαντοπούλου 10.000.

Στη μνήμη ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΗΛΛΑ: Λευκή Μήλλα και Δανάη Αβαγιανού 5.000, οικ. Ανδρέα Βαγενά 10.000, Γεώργιος Μήλλας 3.000, οικ. Μανώλη Ιορδανίδη 5.000.

Στη μνήμη ΜΑΡΙΚΑΣ ΓΚΛΑΒΑΝΟΒΙΤΣ: Αθανάσιος και Ελένη Ζαχοπούλου 10.000, Θηρεσία Μαρά - Μυλωνά 10.000, οικ. Ιωακείμ και Άννας Σουβατζόγλου 5.000, Φώτιος Βιγνιόπουλος 20.000, οικ. Παναγιώτη Βαρά 5.000, οικ. Γεωργίου και Δέσποινας Καλαργυρού 5.000, Ασπασία Βλαχάκη 5.000, Πώλη Λαμπά 3.000, οικ. Χρυσόστομος Μπιλλιατζόγλου 3.000, Βάσω Βιγνιόπουλου 5.000, Γρηγόριος Κούπας 5.000.

Στη μνήμη ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΑΙΒΑΤΟΓΛΟΥ: Οικ. Πολυβίου Κολέμπα 2.000, Ελισάβετ Γεωργιάδου 3.000, Ελένη Μερκούρογλου 5.000, Βύρωνας και Αρτεμης Καρατζά 5.000, Αλμπέρτ Μελεσκάχογλου 2.000, Θεογνωσία Βρεφίδου 4.000, Ουρανία Σαββίδου 2.500, οικ. Νικολάου Σίνου 5.000, οικ. Νικήτα Παπανικήτα 5.000, Οσία Αϊβάτογλου 20.000, οικ. Κούλας και Χρήστου Αναγνωτοπούλου 20.000, οικ. Λαζάρου και Ιουλίας Αϊβάτογλου 20.000, οικ. Ανέστη Γιογυρτσόγλου 5.000, οικ. Παύλου Μπότση 5.000, Αλέξανδρος Αλιμπέρτης 5.000, Σοφία Λεβέντογλου 5.000, Ηλίας Μπαχτάρ 5.000, Λάζαρος Ζάκος 10.000, Ξενοφών Διαμαντόπουλος 10.000, Χρήστος Ιακωβίδης 5.000, Αναστάσιος Ασημόγλου 5.000, Ελένη Ασημόγλου 3.000, οικ. Νικολάου Κόβη 5.000, Ελένη Βασιλειάδη 5.000, οικ. Αναστασίου Οζουλέρ 5.000, Νικήτας Ορφανόπουλος 5.000, Αικατερίνη Λεβέντογλου 5.000, οικ. Αθανασίου Κισσόγλου 3.000, Ηλέκτρα Φωτεινή 10.000, οικ. Βασίλειος Φιλίππιδης 5.000, Αικατερίνη Ράστ 5.000, Παντελής Οζιγιοβανίδης 3.000, Δέσποινα Καραμουράτογλου 5.000, Βασίλειος Ασημόγλου 2.000, Φανή Λαμπρόντ 3.000, οικ. Παντελή Ρωμανόσσογλου 5.000, Χρήστος Μηνάογλου 5.000, Βιβή Βαγία 5.000, Σουλτάνα Τζέλιου 5.000.

Στη μνήμη ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΑΔΗ: Καλλιόπη Βλαχοπούλου 5.000, Κατίνα Χριστοπούλου 5.000, οικ. Φωτίου Καλιοντζόγλου 5.000, Σοφία Καγκέλη 5.000, Νίκη Σταυρίδου 15.000, οικ. Μιχαήλ Ιωαννίδη Βιοχημικού 10.000, Εύα Λουκά 5.000, οικ. Σωτηρίου Συμεωνίδη 5.000, ανώνυμος 2.000, οικ. Ιωακείμ Σουβατζόγλου 5.000.

Παραθέσεις Γευμάτων από 1η έως 30η Νοεμβρίου 1995
100.000 δρχ. Ανώνυμος στη μνήμη γονέων και αδελφών την Τετάρτη 1 Νοεμβρίου.
80.000 δρχ. Αθανάσιος και Χαράλαμπος Τσαλίκης στη μνήμη του αδελφού τους ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ την Τετάρτη 8 Νοεμβρίου.
70.000 δρχ. Ανώνυμος κα στη μνήμη του πατέρα της, την Παρασκευή 10 Νοεμβρίου.
80.000 δρχ. Ολγα Λαζάρογλου στη μνήμη των προσφιλών νεκρών της, την Τετάρτη 15 Νοεμβρίου.
80.000 δρχ. Οικ. Υάκινθου Τοπρακσόγλου στη μνήμη των γονέων τους ΓΕΩΡΓΙΟΥ και ΑΡΤΕΜΗΣΙΑΣ ΖΑΒΡΑΚΗ, του Σάββατο 18 Νοεμβρίου.
70.000 δρχ. Ανώνυμος κα στη μνήμη των γονέων της ΓΕΩΡΓΙΟΥ και ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ, της αναδόχου της και των θείων της, την Τετάρτη 22 Νοεμβρίου.
70.000 δρχ. Ευθύμιος Ευθυμιάνης στη μνήμη γονέων και αδελφών το Σάββατο 25 Νοεμβρίου.
100.000 δρχ. Ανώνυμος κα στη μνήμη του υιού, του συζύγου της και των λοιπών προσφιλών νεκρών της, την Κυριακή 26 Νοεμβρίου.

Προσφορές σε Είδη και Τρόφιμα Foodex Ε.Π.Ε. (Σίμος Ατλαμάζογλου) 3 σακιά είδη οσπρίων και 4 σακιά είδη ρυζιών, συνολικού βάρους 256 κιλών.
Βασιλική Στάγια 1 σιδερώστρα (κύλινδρος).
Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά.
Οι γηροκομούμενοι ευγνωμονούν.

Εκ του γραφείου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΕΣΤΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ» αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει και δημοσίως την επιτροπή εκποιήσεως του ακινήτου της αεμνήστης ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, σύμφωνα με την επιθυμία της και τους όρους του δωρητηρίου συμβολαίου, και δη τους κ. Βάνα Παπαδοπούλου, κ. Παύλο Σαμαρά και κ. Αντώνη Αντωνιάδη για το έργο που προσέφεραν υπέρ της Εστίας μας. Ιδιαίτερως δε τον μεγάλο ευεργέτη κ. Παύλο Σαμαρά, για τις προστάσεις και ενέργειές του που συνετέλεσαν τα μέγιστα υπέρ των συμφερόντων της Εστίας μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

**Οι γέροντες του Γηροκομείου μας
η Διεύθυνση και το Προσωπικό
του Γηροκομείου και των Γραφείων,
το Εθελοντικό Σύμα και το Δ. Συμβούλιο
της ΕΣΤΙΑΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ
έχονται ομόφωνα σε όδους
ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
και ευτυχισμένο το 1996.**

**Η ΤΕΛΕΤΗ ΚΟΥΣΙΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ της «ΕΣΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ» θα γίνει την Κυριακή, 7
Ιανουαρίου και ώρα 16.00 στο Γηροκομείο μας.**

Το Διοικητικό Συμβούλιο.

**Η ετήσια ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ της
ΕΣΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
θα πραγματοποιηθεί
την Κυριακή, 11 Φεβρουαρίου
1996 στο Ξενοδοχείο HILTON
(αίθουσα Τερψιχόρη)**

**Η ετήσια ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ της
ΕΣΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
θα πραγματοποιηθεί
την Κυριακή, 11 Φεβρουαρίου
1996 στο Ξενοδοχείο HILTON
(αίθουσα Τερψιχόρη)**

**Η ετήσια ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ της
ΕΣΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
θα πραγματοποιηθεί
την Κυριακή, 11 Φεβρουαρίου
1996 στο Ξενοδοχείο HILTON
(αίθουσα Τερψιχόρη)**

**Η ετήσια ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ της
ΕΣΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
θα πραγματοποιηθεί
την Κυριακή, 11 Φεβρουαρίου
1996 στο Ξενοδοχείο HILTON
(αίθουσα Τερψιχόρη)**

**Η ετήσια ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ της
ΕΣΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
θα πραγματοποιηθεί
την Κυριακή, 11 Φεβρουαρίου
1996 στο Ξενοδοχείο HILTON
(αίθουσα Τερψιχόρη)**

**Η ετήσια ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ της
ΕΣΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
θα πραγματοποιηθεί
την Κυριακή, 11 Φεβρουαρίου
1996 στο Ξενοδοχείο HILTON
(αίθουσα Τερψιχόρη)**

**Η ετήσια ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ της
ΕΣΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
θα πραγματοποιηθεί
την Κυριακή, 11 Φεβρουαρίου
1996 στο Ξενοδοχείο HILTON
(αίθουσα Τερψιχόρη)**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Επιτέλους είπε και ο Γιάννος μας το "ΝΑΙ" και νοικοκυρεύτηκε. Εξ' άλλου τι άλλο μπορούσε να κάνει και πόσο ακόμα να αντέξει στις πιέσεις, από τη μια της γοητείας της Βίλλυς και από την άλλη των παραινήσεων της μητέρας του, συμπαθεστάτης κυρίας Ρούσας "άντε γίκα μου, άντε με το καλό..."

Ετσι, το ταίριαστο ζευγάρι Γιάννη Παγόπουλου - Βίλλυς Λογοθέτη, στήθηκε την Τετάρτη 1η Νοεμβρίου 1995, μπροστά στον Σεβ. Μητροπολίτη Ηλιουπόλεως κ. Θεόκλητο, στην ανθοστόλιστη εκκλησία της Αγίας Σοφίας του Νέου Ψυχικού και χόρεψε τον χορό του Ησαΐα. Τα στέφανα αντάλλαξε το ζευγάρι Στέφανου και Λένας Τσάμη.

Οι νούνυφοι δεξιώθηκαν τους συγγενείς και φίλους στο αριστοκρατικό ξενοδοχείο "Πεντελικό" της Κηφισιάς.

Ο Γιάννης Παγόπουλος είναι Αρχιτέκτων Μηχανικός και η Βίλλυ Λογοθέτη πτυχιούχος Γαλλικής Φιλολογίας και αμφότεροι γόννοι οικογενεινών από την Πόλη.

Η «Ε» εύχεται στο φιλικό ζευγάρι ό,τι επιθυμεί και συγχαίρει τις οικογένειές τους.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΖΑΠΠΙΔΩΝ

Προγραμματισμένες δραστηριότητες:

9.2.1996. Παρασκευή, ώρα 11.00. Σας περιμένουμε στην φιλική προνή συγκέντρωσή μας για κουβεντούλα και καφέ.

14.2.1996 Τετάρτη 18.30. Παρακολουθούμε την θεατρική παράσταση "Τρεις ψηλές γυναίκες" του Εντουαντ Άλμπι, στο Θέατρο Αθηνών (Βουκουρεστίου 10).

ΚΗΔΕΙΑ

Τον σεβαστό και προσφίλη μας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΜΠΙΜΠΙΛΑ

κηδεύσαμε την Τετάρτη 15.11.1995, σύμφωνα με την επιθυμία του, από τον Ι. Ναό του Αγίου Διονυσίου Μενιδίου και ενταφιάσαμε στον οικογενειακό τάφο του, του εκεί Δημοτικού Κοιμητηρίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο
της «ΕΣΤΙΑΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ»
Οι συγγενείς και φίλοι.

**Ο ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΚΥΦΙΔΗΣ**
ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΟ 1919 ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΗ

Εύχεται στους φίλους και πελάτες του
ΕΥΤΥΧΕΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

1996

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΥ ΕΙΔΟΥΣ

Τρίτωνος 38 Παλ. Φάληρο
Τηλ. 98.14.386 ΦΑΞ 98.45.458

**Η θράβευση
από την
"Εστία Ν. Σμύρνης"
του διθλίου του
κ. Ν. Τζιρά
«Το Εβδομον
του Βυζαντίου
και η Ελληνική
Κοινότητα
Μακροχωρίου»**

Στον φίλο εκπαιδευτικό κ. Νίκο Τζιρά, διευθυντή της ελληνικής κοινοτικής σχολής Μακροχωρίου της Πόλης, απευθυνόμεθα τα πιο θερμά μας συγχαρητήρια για τη βράβευση, εκ μέρους της "Εστίας Νέας Σμύρνης", του πολύ γνωστού ιστορικού του βιβλίου «Το Εβδομον του Βυζαντίου» και η Ελληνική Κοινότητα Μακροχωρίου».

ΚΗΔΕΙΑ

Με βαθειά θλίψη αγγέλωμε τον θάνατο της αγαπημένης μας συζύγου, μητέρας, γιαγιάς, αδελφής, θείας και συγγενούς

**ΑΡΓΥΡΟΥΣ
ΜΗΝΑΣΟΓΛΟΥ**

που επήλθε στις 9 Δεκεμβρίου Σάββατο. Η νεκρώσιμος ακολουθία εψάλη την Δευτέρα 11 Δεκεμβρίου 1995 στον Νεκροταφειακό Ναό Καλλιθέας.

Ο σύζυγος: Νικόλαος Μηνάσογλου

Τα τέκνα: Ιωάννης Μηνάσογλου μετά της συζύγου του Αικατερίνης, Μαρία και Ευδοξία Μηνάσογλου.

Τα εγγόνια: Νικόλαος, Γεώργιος, Ιωάννης, Μαρία.

Τα αδελφία: Δημήτριος Φωτιάδης μετά της συζύγου του Μαγδαληνής και Θεόδωρος Φωτιάδης μετά της συζύγου του Χριστίνας.

Τα ανήψια: Φώτης Φωτιάδης μετά της συζύγου του Μυρσίνης, Φαίδων Φωτιάδης μετά της συζύγου του Ουρανίας και των τέκνων των, και οι λοιποί συγγενείς.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Το τεσσαρακονήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της αγαπημένης μας

**ΑΡΓΥΡΟΥΣ
ΜΗΝΑΣΟΓΛΟΥ**

τελείται την Κυριακή 14 Ιανουαρίου 1996 ώρα 8.30 π.μ. στον Νεκροταφειακό Ναό Καλλιθέας.

Η οικογένεια
ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παραβρέθηκαν στην νεκρώσιμη ακολουθία και τον ενταφιασμό, κατέθεσαν στεφάνια και άνθη, διέθεσαν ποσά σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, μας συλλυπήθηκαν με τηλεφωνήματα και τηλεγραφήματα και τέλος όσους με διονδήποτε τρόπο μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ μας πένθος για τον θάνατο της πολυαγαπημένης μας συζύγου, μητέρας, γιαγιάς, αδελφής, θείας και συγγενούς

**ΑΡΓΥΡΟΥΣ
ΜΗΝΑΣΟΓΛΟΥ</**

Αναμέτρηση Κεμαλισμού - Ισλάμ

του Ηρακλή Μήλλα

Το Ισλάμ ενδέχεται να αποτελέσει πρόβλημα για την Τουρκία και για την Ευρώπη στο μέλλον, μπορεί όμως και όχι. Εκείνο που είναι πάντως σίγουρο είναι ότι τα προβλήματα που παρουσιάζονται σήμερα στην γειτονική χώρα δεν είναι προϊόντα θρησκευτικών αντιλήψεων αλλά εθνικιστικών πρακτικών.

Το θρησκευτικοπολιτικό κίνημα στην Τουρκία ερμηνεύτηκε σαν προοίμιο ενός φονταμενταλισμού τύπου Ιράν ή Αλγερίας ή ακόμα σαν το προγεφύρωμα της ιδεολογίας της Σαουδικής Αραβίας. Αυτή η ερμηνεία ενισχύθηκε τόσο από τις επίσημες τουρκικές αρχές όσο και από τα Δυτικά ΜΜΕ.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι φανατικά, ακραία και έντονα θρησκόληπτα στοιχεία αποτελούν κάποιο κίνδυνο για την Τουρκία και για τις γειτονικές χώρες γενικότερα. Όπως κίνδυνο αποτελούν και οι ακροδεξιές δυνάμεις ορισμένων δυτικοευρωπαϊκών χωρών και της Ρωσίας. Πρέπει να εγρηγορούμε. Πάντως είναι πολύ δύσκολο για ένα σοβαρό μελετητή των κοινωνικών γεγονότων να ικανοποιηθεί με απλουστευτικές επεξηγήσεις. Κοινωνικά γεγονότα όπως ο ξεσηκωμός των Κούρδων ή των ισλαμιστών, δηλαδή μιας πολύ μεγάλης μερίδας των λαϊκών στρωμάτων, δεν μπορεί να ερμηνευτεί σαν αποτέλεσμα μόνο "ξένου δάκτυλου" ή μιμητισμού.

Αυτή η ερμηνεία (ξένος δάκτυλος και μιμητισμός) είναι η επίσημη γραμμή της σημερινής τουρκικής πολιτικής ηγεσίας. Πολλοί δυτικοί αναλυτές έχουν οικειοποιηθεί αυτήν την άποψη: υπάρχει, λένε, από την μία πλευρά μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού της Τουρκίας και από την άλλη ο κίνδυνος του φανατικού Ισλάμ και της οπισθοδρόμησης. Από την μία η προσπάθεια για μια δημοκρατική πορεία και από την άλλη ο σκοταδισμός που απειλεί τα ανθρώπινα δικαιώματα. Βλέπουν προοδευτικές δυνάμεις να μάχονται τις συντηρητικές ισλαμικές. Και έτσι, λέγεται, θα πρέπει να υποστηριχτεί η σημερινή πρακτική της ηγεσίας της χώρας και να συνεχιστεί η εφαρμογή του σημερινού μοντέλου διακυβέρνησης.

Αυτό το μοντέλο όμως, όπου οι δυτικιστικές προοδευτικές δημοκρατικές δυνάμεις, δηλαδή η σημερινή πολιτική ηγεσία, μάχεται το σκοταδιστικό, αντιδημοκρατικό ισλαμικό κίνημα δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Υπάρχει μια πληθώρα άρθρων και βιβλίων στην Τουρκία όπου υποστηρίζεται μια άλλη πιο πειστική άποψη. Η διαμάχη δεν είναι μεταξύ κρατικών δημοκρατικών φορέων και των ισλαμικών αντιδημοκρατικών δυνάμεων.

Το σύγχρονο τουρκικό κράτος που ίδρυσε ο Μουσταφά Κεμάλ δεν υπήρξε δημοκρατικό αλλά αρχηγικό και αυταρχικό. Ειδικά στην εποχή του Μ. Κεμάλ τα

αισθήματα και οι ευαισθησίες των λαϊκών στρωμάτων αγνοήθηκαν πλήρως. Τα σύμβολα του Ισλάμ, δηλαδή της θρησκείας του λαού συστηματικά περιορίστηκαν. Στο όνομα και όραμα μιας σύγχρονης και ευρωπαϊκής χώρας και των μεταρρυθμίσεων, οι κρατικές αρχές προσπάθησαν να παρεμποδίσουν ή να καταλύσουν βίαια την λαϊκή τέχνη και τις παραδοσιακές εκδηλώσεις των μαζών. Αρκεί να θυμηθούμε ότι η κλασική τουρκική μουσική π.χ. καταπολεμήθηκε, απαγορεύτηκε και για πολλά χρόνια δεν ακούστηκε από τα κρατικά ραδιόφωνα. Οι τεκέδες, δηλαδή τα ιδρύματα των θρησκευτικών αιρέσεων, που σχεδόν ποτέ δεν είχαν μέχρι τότε υποταχτεί στον κρατικό έλεγχο, τέθηκαν εκτός νόμου. Η βίαια καταστολή της παράδοσης συνεχίστηκε με την επιβολή μιας νέας γραφής και με την αυστηρή απαγόρευση της παλιάς. Εκτελέστηκαν δεκάδες άτομα για να επιβληθεί το δυτικό καπέλλο αντί των άλλων ειδών (φέσι, σαρίκι, καλπάκι κ.α.). Δεν κτίστηκαν τεμένη, δηλαδή χώροι προσευχής, επειδή η θρησκεία θεωρήθηκε βλαβερή. Μερικές προσπάθειες ίδρυσης πολιτικών κομμάτων απέτυχαν μετά από κρατικές επεμβάσεις. Το πείραμα του κεμαλικού κράτους χρονικά ταυτίζεται με τα πειράματα των Μουσσολίνι, Χίτλερ, Σαλαζάρ, Φράνκο, Μεταξά και Στάλιν.

Η δυτικοευρωπαϊκού τύπου δημοκρατία δεν καθιερώθηκε παρά κάπως δεκά μετ' αὐτά το 1950. Αυτό το δημοκρατικό πείραμα διεκόπη τρεις φορές με στρατιωτικά πραξικοπήματα (1960, 1971, 1980), φυσικά πάντα στο όνομα της δημοκρατίας. Ο εκσυγχρονισμός της Τουρκίας χρόνια τώρα περιορίστηκε μόνο στην εξωτερική εμφάνιση της κοινωνίας και όχι στα θέματα ουσίας. Η λαϊκή κυριαρχία όχι μόνο καταπατήθηκε αλλά και προκλήθηκε και τραυματίστηκε. Οι πιστοί του Ισλάμ ταπεινώθηκαν περίπου όπως εξευτελίστηκε και ταπεινώθηκε και το Κουρδικό στοιχείο του οποίου η ύπαρξη αγνοήθηκε.

Με τον σχετικό εκδημοκρατισμό των τελευταίων χρόνων οι πολιτιστικά καταπιεσμένες λαϊκές μάζες στράφηκαν κατά των κομμάτων που είναι εκφραστές της κεμαλικής παράδοσης, βασικά κατά των σοσιαλδημοκρατικών ή των "αριστερών" όπως αυτά αποκαλούνται στην Τουρκία, κομμάτων. Αυτά τα κόμματα, και η ηγεσία των ενόπλων δυνάμεων που είναι η πιο συγκροτημένη δύναμη του παραδοσιακού κεμαλικού αυταρχικού κράτους, σε συνεργασία με τα παραδοσιακά ηγετικά δημοσιο-υπαλληλικά στρώματα, ανήσυχτοι και θορυβημένοι από τις ανεξέλεγκτες (από τους ίδιους) εξελίξεις, σήμερα προκαλούν τον θόρυβο για έναν επικείμενο ισλαμικό κίνδυνο.

Ο ισλαμισμός στην Τουρκία μπορεί να ερμηνευτεί μόνο σε αντιπαράθεση με το παρελθόν και σαν μια αντίδραση κατά της κεμαλικής

παράδοσης. Ορισμένοι σκόπιμα δεν διαφοροποιούν τις φανατικές αντιδημοκρατικές φαντασίες από τους απλούς θρησκευόμενους. Όσοι τολμούν να κατακρίνουν τις αντιδημοκρατικές κεμαλικές πρακτικές ή να υποστηρίξουν μια διαφορετική τουρκική εθνική ταυτότητα από αυτήν που θέλησε να επιβάλει το κράτος, κηρύσσονται "ισλαμιστές" και εχθροί του κράτους. Δεν θέλουν να δουν ότι υπάρχουν θρησκευόμενοι που δεν ταυτίζονται με τις πολιτιστικές κρατικές επιλογές αλλά δεν είναι και κατά μιας δημοκρατικής κοινωνίας. Επίσης δεν θέλουν να δουν ότι μια πολύ μεγάλη μερίδα του τουρκικού λαού δεν ακολουθεί το ορθόδοξο Ισλάμ αλλά αιρέσεις (folk islam) που δεν θα μπορούσαν να αποτελέσουν μια ενιαία και μεγάλη δύναμη. Οι θρησκευόμενοι μουσουλμάνοι, τελικά, ζουν πιο ελεύθεροι πολιτιστικά στις δυτικές χώρες της Ευρώπης παρά στη δική τους ισλαμική κοινωνία. Υπάρχουν άπειρες μαρτυρίες και καταθέσεις αυτής της κατάστασης.

Βέβαια οι Έλληνες της Τουρκίας, σ' αυτό το θέμα, πάντα ταυτίστηκαν με τις επιλογές του Μ. Κεμάλ. Το ίδιο και η Δύση, η οποία έβλεπε τους Τούρκους να "γίνονται" σαν αυτούς. Δεν πολυενδιαφέρθηκαν για τα αισθήματα των λαϊκών μαζών. Αλλά για να είμαστε εμείς σήμερα συνεπείς με τις αρχές της εποχής μας, πρέπει να υποστηρίξουμε την απόδοση των δημοκρατικών δικαιωμάτων σε όλους τους πολίτες της Τουρκίας. Δεν είναι οι ισλαμιστές που καταπατούν σήμερα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες αλλά ο άκαμπος κρατικός μηχανισμός. Το τι θα προκύψει στο μέλλον είναι βέβαια μια άλλη υπόθεση.

Οι διεθνείς δημοκρατικοί φορείς, θα πρέπει να υποστηρίξουν τις δημοκρατικές διεκδικήσεις όλων των πολιτικών δυνάμεων ανεξάρτητα από την θέση τους απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ισλάμ κλπ. και με γνώμονα μόνο τις αξίες των δημοκρατικών αρχών και τον σεβασμό της αρχής της μη ανάμιξης στα εσωτερικά θέματα κάθε χώρας. Δεν αποκλείεται η Ελλάδα στο μέλλον να βρει ηπιότερες και συμβιβαστικότερες πολιτικές δυνάμεις και μέσα στον κόσμο που σήμερα αποκαλούμε ισλαμικό στρατόπεδο και το οποίο το αντιμετωπίζουμε με επιφύλαξη.

Μετά τις τελευταίες εκλογές, η Τουρκία φαίνεται να χάνει πάλι την ευκαιρία για ένα συμβιβασμό μέσα από κοινοβουλευτικές διαδικασίες του κεμαλισμού και του Ισλάμ. Πιέσεις που όλοι ξέρουν από που πηγάζουν, μάλλον θα αποκλείσουν το πρώτο κόμμα από την διακυβέρνηση της χώρας εμποδίζοντας την πλήρη ένταξη του στο κοινοβουλευτικό σύστημα. Ήταν οι αυταρχικές πρακτικές του Σάχη της Περσίας που δημιούργησαν την επαναστατική ατμόσφαιρα. Και οι επαναστάτες γίνονται συνήθως φανατικοί.

ΛΑΚΩΝΙΚΑ...

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

Οι εκλογές στην Τουρκία έγιναν και τελείωσαν, αναδεικνύοντας αναμφισβήτητο νικητή το ισλαμικό κίνημα που ηγείται ο Νετζμεττίν Ερμπακάν. Το αποτέλεσμα αυτό, σε γενικές γραμμές, αξιολογήθηκε ως δυσμενές για τη χώρα μας. Αν ληφθεί όμως υπόψη ότι, το κίνημα αυτό, μάλλον δεν θα πρέπει να έχει άμεση σχέση και επικοινωνία με το παρακράτος που χρόνια τώρα συντάσσει, προωθεί και εφαρμόζει τα διάφορα σχέδια που αποσκοπούν στην εξαφάνιση του ελληνικού στοιχείου από την Τουρκία, μια και το ίδιο είναι στόχος του ίδιου αυτού παρακράτους, αξίζει η ελληνική πλευρά να αναζητήσει διαύλους επικοινωνίας μαζί του και να προσπαθήσει να το καταλάβει καλύτερα.

Ας μην ξεχνάμε άλλωστε πως οι παραδοσιακές ισλαμικές χώρες, από Συρία μέχρι Σαουδική Αραβία, υπήρξαν πάντοτε από τις καλύτερες φίλες των Αθηνών και χώροι προσοδοφόρων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για τους Έλληνες.

Πιστεύουμε ότι δεν πέρασαν απαρατήρητες οι ιδιαίτερες αναφορές που έκανε επανειλημμένα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος κατά τη διάρκεια των διαφόρων ομιλιών του, στον ελληνισμό της Πόλης και στην πολιτιστική και ιστορική σημασία που έχει η ίδια η Βασιλεύουσα για το σύνολο του Ελληνισμού.

Και βέβαια, είναι γνωστός ο σεβασμός και η ιδιαίτερη ευαισθησία του Προέδρου της Δημοκρατίας στα θέματα που αφορούν το Έθνος και το Γένος γενικότερα, όμως στην συγκεκριμένη περίπτωση, εμείς διαβλέπουμε και την θετική συμβολή του κ. Γεωργίου Κακλίκη, συμβούλου του Προέδρου, εκλεκτού διπλωμάτη και γνώστη των προβλημάτων του πολιτικού Ελληνισμού, τον οποίο αρκετό καιρό και από διαφορετικές θέσεις, υπηρέτησε.

Σε άλλη σελίδα, θα διαβάσει ο αναγνώστης, ευχαριστήριο του Δ.Σ. της «Εστίας Κων/πόλεως» προς τον κ. Παύλο Σαμαρά για τη βοήθειά του κατά τη διάρκεια των προσπαθειών εκπόνησης ακινήτου που σύμφωνα με την επιθυμία του διατέθηκε έπρεπε να πωληθεί και το αντίτιμο να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τους όρους του.

Με την πράξη τους αυτή, τα μέλη του Δ.Σ. της «Εστίας», έδειξαν πως ξέρουν να αποδίδουν «τα του Καίσαρος τω Καίσαρι». Όπως είναι γνωστό, τα ίδια αυτά πρόσωπα, όταν χρειάστηκε να λάμψει η αλήθεια, δεν δίστασαν να καταθέσουν ενόρκως, ότι, ο φερόμενος από τον τέως πρόεδρο Παράσκο Καραβιτσόγλου και τους συν αυτό (Σταύρο Μακρίδη, Ανδρέα Λαμπίκη κλπ.) «μεγάλος ευεργετήτης» Παύλος Σαμαράς, ουσιαστικά είχε πληρωθεί για το οικοπέδο που παραχώρησε για να κτιστεί το γηροκομείο της Αναβύσσου.

Μεγάλη, πολύ μεγάλη πραγματικά ήταν η χαρά και η συγκίνησή μου, όταν κοινός γνωστός, ο δημοσιογράφος κ. Πέτρος Μανταϊός, μου είπε πως ο Μέντης Μπουσταντζόγλου, ο γνωστός Μπουστ, έπαιρνε απ' αυτόν και διάβαζε την «Επτάλοφο» και είχε εκφράσει την επιθυμία να συμπεριληφθεί μεταξύ των συνδρομητών της εφημερίδας μας.

Απάντησα αμέσως πως θα ήταν για μένα υποχρέωση, «τιμής ένκεν» όπως λένε, να του την στέλω. Δυστυχώς δεν πρόλαβα. Ούτε και μπορούσα να τον γνωρίσω από κοντά όπως επιθυμούσα. Πόσα αλήθεια θα μπορούσα να μάθω -και να μεταφέρω στους αναγνώστες μου- για κείνον και την εποχή που έζησε στην κοινή πατρίδα μας, την Πόλη.

Το θεωρώ όμως υποχρέωσή μου, να πραγματοποιήσω αυτή την έρευνα, μιλώντας ίσως με όσους τον έζησαν από κοντά και γνωρίζουν.

Εκείνο πάντως που μπορώ σήμερα, από τη στήλη τούτη να πω, είναι ότι ο Μέντης Μπουσταντζόγλου, με το έργο του, έχει ήδη εισχωρήσει στη χορεία των αθανάτων.

Μετά από 4 χρόνια παραμονής στην ίδια τιμή, η «Ε» αναγκάζεται να αναπροσαρμόσει το αντίτιμο της συνδρομής σε 4000 δρχ. για το εσωτερικό και στο ισοπρόσω των 30 \$ για το εξωτερικό. Η αύξηση αυτή κρίθηκε απαραίτητη για να μπορέσει η εφημερίδα να κρατήσει το επίπεδό της. Εάν εξευρεθούν πρόσθετοι πόροι, θα καταστεί δυνατή τόσο η δελτίωση της εκδόσεώς, όσο και η αύξηση των σελίδων για να μην μένει κάθε μήνα αξιόλογη ύλη αδημοσίευτη.